

POŽEŠKO-SLAVONSKI SLUŽBENI GLASNIK

List izlazi prema potrebi

ISSN 1845-9013

SADRŽAJ

Stranice:

AKTI SKUPŠTINE

1. Socijalni plan od 2014.-2020. godine za Požeško-slavonsku županiju - Akcijski plan socijalnih usluga za 2015. godinu	2 72
--	---------

Broj 7A · Požega, 11. prosinca 2014. godine

Požeško-slavonska županija

SOCIJALNI PLAN

2014. – 2020.

Sadržaj

1. Predgovor Županije	5
2. Uvod	5
3. Vizija razvoja	7
4. Misija županijskog sustava socijalne skrbi	7
5. Načela	7
6. Strateški ciljevi	8
7. Opći prikaz Požeško-slavonske županije	9
7.1. Položaj i teritorijalno-administrativni ustroj	9
7.2. Demografska obilježja	10
7.2.1. Stanovništvo prema dobi, spolu i teritorijalnoj rasprostranjenosti	10
7.2.2. Obilježja kućanstava	11
7.2.3. Obilježja obitelji	13
7.3. Gospodarstvo	14
7.4. Zaposlenost	15
7.4.1. Struktura zaposlenih osoba	15
7.4.2. Plaće	18
7.4.3. Nezaposlenost	19
7.5. Mirovine	21
7.6. Novčane naknade i prava iz sustava socijalne skrbi	21
7.7. Invaliditet	24
7.8. Praćenje siromaštva	27
7.9. Praćenje kvalitete života	30
8. Sustav socijalne skrbi u županiji	31
8.1. Županija	31
8.1.1. Upravni odjel za društvene djelatnosti	31
8.1.2. Savjet za socijalnu skrb Požeško-slavonske županije	32
8.1.3. Županijski odbori i povjerenstva	32
8.2. Ustanove socijalne skrbi	33
8.2.1. Centri za socijalnu skrb (CZSS)	33
8.2.2. Domovi socijalne skrbi	34
8.3. Ostali pružatelji socijalnih usluga	35
8.3.1. Obiteljski domovi	35
8.3.2. Pružatelji usluga koji obavljaju djelatnost socijalne skrbi	36
8.3.3. Udruge i vjerske zajednice	36
8.4. Financiranje sustava socijalne skrbi u Požeško-slavonskoj županiji	38
9. Socijalne usluge u županiji prema korisničkim skupinama	40
9.1. Osobe s invaliditetom	40
9.2. Djeca i mladi	44

9.3. Obitelji u riziku	47
9.4. Starije i nemoćne osobe	49
9.5. Nezaposlene osobe.....	52
9.6. Osobe koje nemaju dovoljno prihoda za zadovoljavanje osnovnih potreba.....	54
9.7. Branitelji iz Domovinskog rata.....	56
9.8. Osobe s problemom ovisnosti.....	57
10. Glavna pitanja koja proizlaze iz analize podataka i konzultacija s županijskim dionicima..	
.....	58
11. Prioriteti i operativni ciljevi za 2014. i 2015. godinu.....	61
12. Praćenje, vrednovanje i izvještavanje	62
13. Proces konzultacija.....	65
Prilozi	67
Prilog 1 Upitnik	68
Prilog 2 Članovi radnih skupina za socijalno planiranje u PSŽ	70
Prilog 3 Akcijski plan za 2014.godinu.....	71
Prilog 4 Akcijski plan za 2015.godinu.....	71

Tablice

Tablica 1: Područje, gradovi i općine u Požeško-slavonskoj županiji	9
Tablica 2: Raspodjela stanovništva po gradovima i općinama u Požeško-slavonskoj županiji i ukupan broj stanovnika županije u 2001. i 2011. godini	10
Tablica 3: Stanovništvo Požeško-slavonske županije i stanovništvo Republike Hrvatske prema podjeli na privatna i institucionalna kućanstva u 2011. godini.	11
Tablica 4: Udio privatnih kućanstava prema broju članova u Požeško-slavonskoj županiji i u RH u 2001. i 2011. godini (u %).	12
Tablica 5: Broj članova institucionalnoga kućanstva u Hrvatskoj i Požeško-slavonskoj županiji prema veličini ustanove u 2011. godini	13
Tablica 6: Obitelji prema tipu obitelji i broju djece u Požeško-slavonskoj županiji u 2001. i 2011. godini	13
Tablica 7: Obitelji s djecom prema tipu obitelji i broju djece koja se školuju u Požeško-slavonskoj županiji u 2011. godini	14
Tablica 8: Bruto domaći proizvod za Republiku Hrvatsku i Požeško-slavonsku županiju u 2011. godini, prema trenutačnim cijenama	15
Tablica 9: Prosječne mjesečne bruto i neto plaće zaposlenih po NKD-u 2007.; po spolu i po županijama, prosjek 2011.	18
Tablica 10: Prava u nadležnosti regionalnih i lokalnih jedinica samouprave za suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti – sredstva (u kunama) utrošena u okviru socijalnih programa u Požeško-slavonskoj županiji 2012. godine	21
Tablica 11: Primjenjena prava socijalne skrbi u Požeško-slavonskoj županiji prema Zakonu o socijalnoj skrbi	23

Tablica 12:	Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe	25
Tablica 13:	Obuhvaćenost stanovništva s pomoći za uzdržavanje u Požeško-slavonskoj županiji i RH u 2012. i 2013. godini	27
Tablica 14:	Pokazatelji siromaštva za Republiku Hrvatsku za 2011. i 2012. godinu (%)	28
Tablica 15:	Stopa rizika od siromaštva prema najučestalijoj aktivnosti i spolu i tipu kućanstva (%)	29
Tablica 16:	Centri za socijalnu skrb u Požeško-slavonskoj županiji	34
Tablica 17:	Domovi za starije i nemoćne osobe u Požeško-slavonskoj županiji	34
Tablica 18:	Domovi socijalne skrbi u Požeško-slavonskoj županiji	35
Tablica 19:	Obiteljski domovi za starije i nemoćne osobe u Požeško-slavonskoj županiji	36
Tablica 20:	Financiranje socijalne skrbi u Požeško-slavonskoj županiji	39
Tablica 21:	Djeca i mladi s područja PSŽ, korisnici smještaja prema nadležnom CZSS	44
Tablica 22:	Institucionalni i izvaninstitucionalni smještaj djece i mladih s područja PSŽ u 2012 godini prema kategorijama:	44
Tablica 23:	Prikaz broja djece u Dječjem domu Lipik prema rješenjima CZSS:	45

Slike

Slika 1:	Stanovništvo Požeško-slavonske županije prema dobnim skupinama 2001. i 2011. godine	11
Slika 2:	Doprinosi Mirovinskom fondu u Požeško-slavonskoj županiji prema osnovama osiguranja, stanje 31. ožujka 2014. godine	16
Slika 3:	Zaposleni prema sektoru djelatnosti	17
Slika 4:	Zaposleni u obrtu i djelnostima slobodnih profesija	18
Slika 5:	Stopi nezaposlenosti po županjama 2012. i 2013.	20
Slika 6:	Primjenjena prava socijalne skrbi u Požeško-slavonskoj županiji- Smještaj izvan vlastite obitelji	24
Slika 7:	Obrazovna struktura osoba s invaliditetom u Požeško-slavonskoj županiji	26
Slika 8:	Udio sredstava utrošenih na socijalnu skrb u 2012. godini prema izvorima (%)	39
Slika 9:	Opći podaci o aktivnostima i praćenje troškova	63
Slika 10:	Kvalitativni i kvantitativni pokazatelji uspješnosti provedbe	63
Slika 11:	Geografska pokrivenost i rodna ravnopravnost	63

1. Predgovor Županije

2. Uvod

Prema odredbama Zakona o socijalnoj skrbi (NN 157/13), članak 195., jedinica područne (regionalne) samouprave, osniva Savjet za socijalnu skrb radi planiranja i razvoja mreže socijalnih usluga i ostvarivanja prava, obveza, mjera i ciljeva socijalne skrbi na svom području.

Požeško-slavonska županija je osnovala Savjet za socijalnu skrb 2.srpna 2012. godine. Savjet ima predsjednika i osam članova a čine ga predstavnici jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave, centra za socijalnu skrb, domova socijalne skrbi, ustanova za obrazovanje i zapošljavanje, zdravstvenih ustanova i udruga koje okupljaju osobe s invaliditetom i drugih djelatnosti važnih za socijalno uključivanje korisnika.

Savjet za socijalnu skrb Skupštini predlaže Socijalni plan skrbi za područje regionalne samouprave u razdoblju 2014 - 2020. godine.

Socijalni plan obuhvaća prikaz socio-demografskih i gospodarskih obilježja županije, prikaz sustava socijalne zaštite s opisom institucionalnih kapaciteta i izvaninstitucionalnih pružatelja socijalnih usluga prema korisničkim skupinama. Na temelju analize kapaciteta i dostupnosti mreže socijalnih usluga te procjene specifičnih potreba skupina u većem riziku od socijalne isključenosti, određeni su prioriteti te strateški i operativni ciljevi razvoja institucionalnih i izvaninstitucionalnih socijalnih usluga.

Strateški ciljevi razvoja usklađeni su sa relevantnim nacionalnim i europskim okvirom za područje socijalne skrbi kao i sa županijskim razvojnim dokumentima i smjernicama.

Ključni nacionalni dokumenti na kojima se temelji Socijalni plan su:

- Ekonomski program Vlade RH 2013 (zadani nacionalni ciljevi za ostvarenje strategije Europa 2020)
- Strategija razvoja sustava socijalne skrbi u razdoblju 2011 – 2016
- Strateški plan MSPM-a 2014 -2016
- Nacionalni plan deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi 2011 -2016 (2018)
- Nacionalna strategija za izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007 – 2015
- Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u RH (2014. – 2020.)
- Strategija socijalne skrbi za starije osobe u RH (2014. - 2016.)
- Pravilnik o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga

Pri izradi Socijalnog plana i određivanju županijskih prioriteta vodilo se računa o usklađenosti sa EU strateškim okvirom razvoja Europa 2020, posebno u dijelu smjernica za uključiv rast i borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti kako bi se omogućilo sufinanciranje razvoja socijalnih usluga putem strukturnih EU fondova.

U procesu socijalnog planiranja, Požeško-slavonskoj je županiji pružena podrška u sklopu projekta Instrumenta pretpripravnog pomoći (IPA) "Podrška sustavu socijalne skrbi u procesu daljnje deinstitucionalizacije socijalnih usluga", kojeg provodi Ministarstvo socijalne politike i mladih. U okviru projekta osnovana je Glavna radna skupina i proširena Radna skupina za socijalno planiranje u čijem su članstvu većinom bili predstavnici stalnih županijskih tijela i Savjeta za socijalnu skrb. U razdoblju od ožujka 2013. do travnja 2014. godine održan je niz radionica i konzultativnih sastanaka na kojima je raspravljano i mapirano stanje mreže socijalnih usluga na području županije. Prikupljeni su podaci o dostupnim uslugama u županiji, procijenjene su potrebe za socijalnim uslugama prema korisničkim skupinama te utvrđeni prioriteti razvoja socijalnih usluga za razdoblje do 2020. Objedinjeni su podaci o socijalnim uslugama i novčanim naknadama na području županije u excel radnim listovima te je predložen sustav prikupljanja podataka sa zadanim kategorijama usluga, pružatelja i korisnika kako bi se olakšalo vođenje baze podataka iz raznorodnih izvora i omogućilo ujednačeno praćenje dostupnih socijalnih usluga po županijama i osigurao temelj za daljnje planiranje razvoja mreže usluga.

Posebno je razrađena operativna razina kroz oblikovanje jednogodišnjeg Akcijskog plana aktivnosti za 2014.godinu koji je Župan usvojio 16. prosinca 2013.godine. Definirani su nositelji aktivnosti, pružatelji usluga, izvori financiranja kao i nadležni za praćenje provedbe pomoću zadatah pokazatelja uspješnosti.

Izrađen je sustav praćenja, vrednovanja i izvještavanja o provedbi planiranih mjera koji prati format baze podataka i akcijskih planova za jednogodišnja razdoblja.

3. Vizija razvoja

U Požeško slavonskoj županiji razviti ćemo sustav socijalne skrbi u kojem su usluge dostupne pod jednakim uvjetima svim korisnicima, te je osiguran partnerski odnos dionika s ciljem poboljšanja kvalitete življenja cjelokupne zajednice.

4. Misija županijskog sustava socijalne skrbi

Pružatelji smo socijalnih usluga sukladno postojećim standardima kvalitete te unapređujemo i poboljšavamo postojeći sustav. Nastojimo osigurati jednaku dostupnost usluga kao i povećanje kvalitete života osoba u potrebi kroz njihovu integraciju i socijalno uključivanje u lokalnu zajednicu. Povećavamo mogućnosti za ravnopravno sudjelovanje u životu zajednice te razvijamo i provodimo programe koji našim korisnicima omogućuju iskazivanje i unapređivanje njihovih potencijala. Podržavamo stalni profesionalni razvoj stručnjaka kao pomoć u omogućavanju neovisnog življenja ranjivih skupina u dalnjem procesu deinstitucionalizacije.

5. Načela

U pružanju socijalnih usluga, vodimo se sljedećim načelima:

Usmjerenost na individualne potrebe korisnika i aktivno sudjelovanje korisnika: oblikovanje usluga u suradnji s korisnicima po načelu sudjelovanja korisnika u odlučivanju o procjeni stanja, potreba i samoodlučivanju o korištenju usluga po individualno utvrđenim potrebama. Iznimno važnu ulogu ima načelo pravodobnosti zbog pravodobno uočenih potreba korisnika i pružanja socijalnih usluga radi sprečavanja ili razvoja stanja ugrožene sigurnosti i zadovoljavanja životnih potreba i uključivanja u društvenu zajednicu, uz naglasak da korisnik koji ostvaruje prava ne može korištenjem istih postići povoljniji materijalni položaj od osoba koje rade

Zaštita privatnosti i osobnih podataka korisnika: razviti odnos povjerenja u radu s korisnicima i osiguravanje zaštite privatnosti korisnika socijalnih usluga.

Umrežavanje i razmjena informacija: Umreženost pružatelja usluga i svih relevantnih dionika u svrhu koordiniranja pruženih usluga po načelu informiranosti o pravima i uslugama – sve osobe imaju pravo na informaciju o pravima i uslugama koje pridonose zadovoljavanju osobnih potreba i poboljšanju kvalitete života.

Partnerstvo – obuhvaća izgradnju kvalitetnih partnerskih odnosa kao središnjeg elementa županijske strategije socijalnih usluga u cilju poticanja sudjelovanja što većeg broja ustanova, udruga, građana, korisnika i pružatelja usluga. Dobra koordinacija sustava se temelji na partnerstvu i definiranim protokolima suradnje.

Osiguravanje jednakih mogućnosti – svi ljudi imaju jednaku mogućnost pristupa socijalnim uslugama prema uvjetima održenim zakonskim okvirom

Načelo socijalne solidarnosti u cilju podržavanja onih koji ne mogu osigurati ispunjenje vlastitih socijalnih potreba, osigurati visoku razinu kvalitete usluga koje ispunjavaju potrebe najsiromašnijih građana a koje se temelje na dobroj procjeni potreba na koje pružatelji usluga nastoje odgovoriti.

Stručnost i kontinuirana edukacija djelatnika u sustavu socijalne skrbi – stručni djelatnici koji podliježu sustavnoj i temeljitoj edukaciji s definiranim područjem odgovornosti, temelj su uspješnog sustava.

Održivost – Kroz redovno praćenje, vrednovanje i analizu stanja osigurati održivost sustava

6. Strateški ciljevi

Strateško planiranje razvoja socijalnih usluga u županiji započelo je 2013.godine i nastavljeno tijekom 2014.godine kroz suradnju županijskog Upravnog odjela za društvene djelatnosti, Savjeta za socijalnu skrb i drugih dionika na području socijalne skrbi koji su sudjelovali u radu Radne skupine za socijalno planiranje te su za naredno razdoblje do 2020.godine odabrani sljedeći strateški ciljevi:

1. Omogućiti jednakost u pristupu i dostupnosti usluga svim socijalno osjetljivim skupinama.
2. Povećati kvalitetu života osoba u potrebi i socijalno uključivanje u zajednicu kroz razvoj održivih usluga.
3. Jačati kapacitete lokalne zajednice za pružanje socijalnih usluga kroz razvoj partnerstva, stalnim profesionalnim razvojem stručnjaka i usklađivanjem s politikama i načelima EU

7. Opći prikaz Požeško-slavonske županije

7.1. Položaj i teritorijalno-administrativni ustroj

Kao što je vidljivo iz Tablice 1, Požeško-slavonska županija obuhvaća područje od 1.823,00 km² (3,21% teritorija Republike Hrvatske) s 78,034 stanovnika (1,76% ukupnog stanovništva Republike Hrvatske). Ova županija je jedna od manjih srednje velikih županija u zemlji. Požeško-slavonska županija predzadnja je županija prema broju stanovnika. Podaci iz popisa stanovništva iz 2011. godine o razini urbanizacije još nisu dostupni, no znamo da je 2011. godine 75% stanovništva živjelo u pet najvećih gradova u županiji (tablica 2).

Riječ je o županiji koja razbija uobičajenu predodžbu o ravnoj Slavoniji, budući da se ovdje na relativno malom prostoru, uz ravnice s plodnim njivama, nalaze planine i gore čija podnožja, pak, krase nadaleko poznati vinogradi, dok su viši dijelovi uglavnom pod šumom. Požeško-slavonska županija sastoji se od dvije prostorno odvojene cjeline - Požeške kotline te Pakračko-lipičkog kraja.

Zemljopisni položaj Požeško-slavonske županije vrlo je povoljan, budući da je županija smještena u središtu Slavonije. Usto, županija je dobro povezana s gradom Zagrebom.

Požeško-slavonska županija osnovana je 29. prosinca 1992. godine, donošenjem Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine" br. 90/92). Danas, nakon dviju izmjena i dopuna spomenutog Zakona, sastoji se od 5 gradova. Stanovništvo tih gradova prikazano je u Tablici 2. Uz navedenih 5 gradova, županija ima i 5 općina (Brestovac, Čaglin, Jakšić, Kaptol i Velika) te 277 naselja.¹

Tablica 1: Područje, gradovi i općine u Požeško-slavonskoj županiji

Površina ¹⁾ km ²	Broj stanovnika	Broj stanovnika na km ²	Broj gradova	Broj općina	Broj naselja
1.823	78.034	42,81	5	5	277

Izvor: Popis stanovništva iz 2011., Državni zavod za statistiku (DZS)

1) Podaci Državne geodetske uprave (izračunani iz grafičke baze podataka službene evidencije prostornih jedinica), stanje 31. ožujka 2011..

2) županijske mrežne stranice www.psz.hr

7.2. Demografska obilježja

7.2.1. Stanovništvo prema dobi, spolu i teritorijalnoj rasprostranjenosti

U Požeško-slavonskoj županiji živi 2,2% stanovništva Republike Hrvatske, od čega 52% čine žene, a 48% muškarci.

Između zadnja dva popisa stanovništva (od 2001. do 2011. godine), broj stanovnika Požeško-slavonske županije smanjio se za 9,0% (Tablica 2 i Slika 1), a u zadnjih 20 godina (od 1991.) smanjio se za 20%. Slika 1 prikazuje raspodjelu stanovništva prema dobnim skupinama u 2001. i 2011. godini. Iz Slike je vidljivo da se od 2001. godine broj djece i mlađih te udio stanovništva radne dobi (0-44) smanjio za 3.175 osoba, odnosno za 12,2%. Najveći porast u razdoblju između 2001. i 2011. zabilježen je u doboj skupini od 75-84, te iznosi čak 48%. Prosječna dob stanovništva u županiji 2011. godine bila je 40,9 godina, što je još uvijek bolje od prosječne dobi za Hrvatsku od 41,7 godina., No kao što je slučaj i u mnogim drugim županijama, stanovništvo je sve starije, što ukazuje na činjenicu da se broj stanovnika radne dobi smanjuje te da raste potreba za socijalnim i zdravstvenim uslugama namijenjenima starijem stanovništvu. Popis stanovništva iz 2011. godine pokazuje da je udio stanovništva u doboj skupini 65+ u Hrvatskoj po prvi put veći od udjela djece u dobi od 0 do 14 godina, i to 17.7% naspram 15.2%.

Mogli bismo zaključiti da obrazac sve starijeg stanovništva u Požeško-slavonskoj županiji odražava demografske trendove u Hrvatskoj. Međutim, kad se uzmu u obzir i druge nepovoljne značajke ove županije, kao što su slaba gospodarska aktivnost te plaće i mirovine koje su niže od hrvatskog prosjeka, starenje stanovništva županije postaje ključno pitanje, pogotovo zbog toga što ova županija nije privlačna destinacija za useljavanje mlađim obiteljima s djecom.

Tablica 2: Raspodjela stanovništva po gradovima i općinama u Požeško-slavonskoj županiji i ukupan broj stanovnika županije u 2001. i 2011. godini

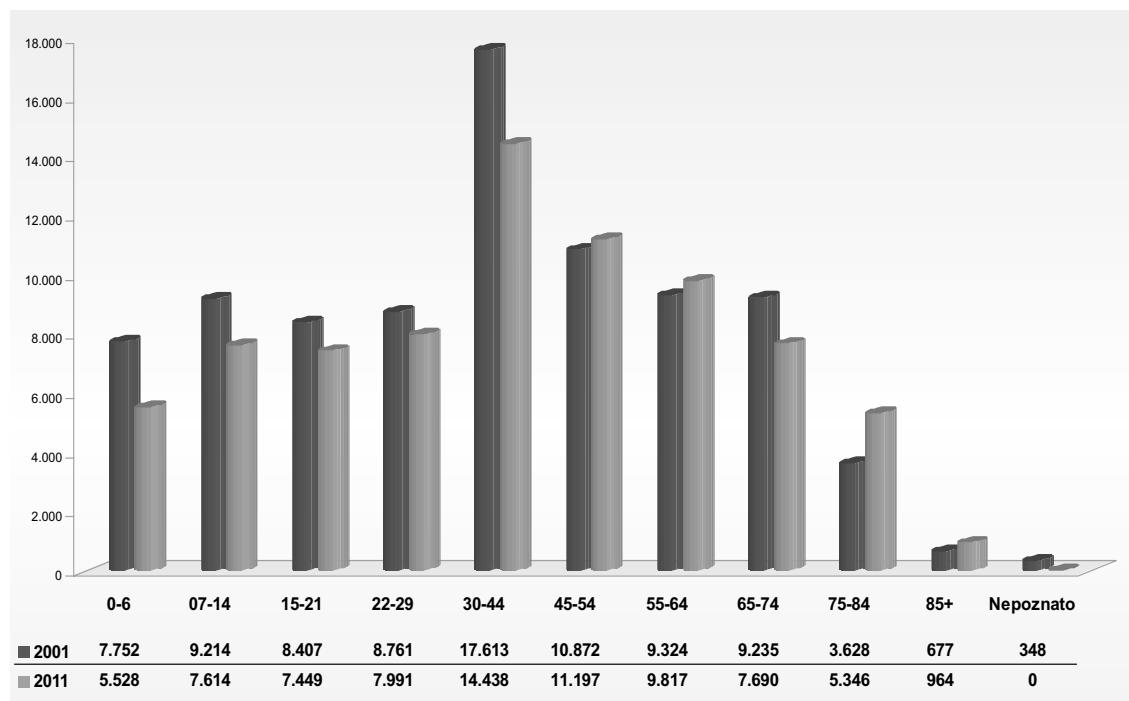
Ime grada / općine	Broj stanovnika u 2001.	Broj stanovnika u 2011.
GRADOVI		
Kutjevo ²	7.472	6.247
Lipik	6.674	6.170
Pakrac	8.855	8.460
Pleternica	12.883	11.323
Požega	28.201	26.248
OPĆINE		
Brestovac	4.028	3.726
Čaglin	3.386	2.723

²grad Kutjevo je 2001. godine bio općina

Jakšić	4.437	4.058
Kaptol	4.007	3.472
Velika	5.888	5.607
<hr/>		
Ukupan broj stanovnika u Požeško-slavonskoj županiji	85.831	78.034

Izvor: Državni zavod za statistiku , podaci iz popisa stanovništva 2001. i 2011. godine

Slika 1: Stanovništvo Požeško-slavonske županije prema dobnim skupinama 2001. i 2011. godine

Izvor:

Državni zavod za statistiku, podaci iz popisa stanovništva iz 2001. i 2011. godine podijeljeni prema dobnim skupinama, Stanovništvo prema starosti (pojedinačne godine) i spolu po županijama, popis 2011, Stanovništvo prema starosti, spolu, aktivnosti i mjestu stanovanja 31. ožujka 2000., po županijama, popis 2001.

7.2.2. Obilježja kućanstava

Prvi rezultati popisa stanovništva iz 2011. godine ukazuju na smanjenje ukupnog broja kućanstava u županiji sa 27.460 (prema popisu stanovništva iz 2001. g.) na 26.429 u 2011. godini (Tablica 3).

Tablica 3: Stanovništvo Požeško-slavonske županije i stanovništvo Republike Hrvatske prema podjeli na privatna i institucionalna kućanstva u 2011. godini.

Broj stanovnika/kućanstava	Požeško-slavonska županija	Republika Hrvatska
Ukupan broj stanovnika	78.034	4.284.889

Ukupno kućanstava	26.429	1.520.151
Privatna kućanstva	26.408	1.519.038
Institucionalna kućanstva	21	1.113
Broj osoba u institucionalnim kućanstvima	1.222	38.576

Izvor: Državni zavod za statistiku, popis stanovništva iz 2011. godine (Institucionalna kućanstva prema broju članova, Privatna kućanstva prema tipu i broju članova)

Institucionalno kućanstvo obuhvaća osobe za čiji smještaj i ishranu skrbi neka ustanova. To su po pravilu kućanstva koja je osnovala pravna ili fizička osoba radi dugotrajnog udomljavanja i zbrinjavanja određene skupine ljudi. U Popisu 2011. institucionalna kućanstva raščlanjuju se na: obrazovne institucije, zdravstvene i institucije za skrb, institucije za umirovljenike ili starije osobe, vojne institucije, vjerske institucije i ostale institucije (Tablica 5). U 2001.godini u Požeško-slavonskoj županiji bilo je 5701 jednočlano kućanstvo, 6598 dvočlanih kućanstava, 4553 tročlanih kućanstava, 5061 četveročlanih kućanstava, 2966 pетeročlanih kućanstava, 1520 šesteročlanih kućanstava i 426 kućanstava s 7 ili više članova, a prema popisu stanovništva iz 2011.godine nalazimo 6326 jednočlana kućanstava, 6636 dvočlana kućanstva, 4360 tročlana kućanstva, 4444 četveročlana kućanstva, 2611 pетeročlanih kućanstava, 1206 šesteročlanih kućanstava i 783 kućanstava s 7 i više članova.

Prosječan broj članova kućanstva za Požeško-slavonsku županiju u 2001. godini bio je jednak državnom prosjeku od tri člana po kućanstvu te je i u 2011. godini gotovo jednak, odnosno 2,9% prema državnom prosjeku od 2,8% (Tablica 4).

Tablica 4: Udio privatnih kućanstava prema broju članova u Požeško-slavonskoj županiji i u RH u 2001. i 2011. godini (u %).

	Požeško-slavonska županija 2001.g.	Požeško-slavonska županija 2011.g.	Hrvatska 2001.g.	Hrvatska 2011.g.
Jednočlana	20,7	24,0	20,8	24,6
Dvočlana	24,0	25,0	23,6	25,6
Tročlana	17,0	17,0	19,0	18,8
Četveročlana	18,0	17,0	20,6	17,3
Peteročlana	11,0	10,0	9,2	8,0
Šesteročlana	6,0	5,0	4,3	3,5
Sedam i više članova	2,2	3,0	2,5	2,2
Prosječan broj članova kućanstava	3,0	2,9 ³	3,0	2,8

Izvor: Državni zavod za statistiku, podaci iz popisa stanovništva iz 2001. i 2011. godine te vlastiti izračuni

³ Izvor: Državni zavod za statistiku, popis stanovništva 2011. godine (Privatna kućanstva prema broju članova)

Tablica 5: Broj članova institucionalnoga kućanstva u Hrvatskoj i Požeško-slavonskoj županiji prema veličini ustanove u 2011. godini

Ukupno	Broj članova institucionalnoga kućanstva										
	Manje od 10	10 – 19	20 – 29	30 – 39	40 – 49	50 – 99	100 – 149	150 – 199	200 – 249	250 – 299	300 i više
Republika Hrvatska											
Broj kućanstava	1.113	353	323	146	75	46	88	23	23	10	10
Broj osoba	38.576	1.937	4.608	3.374	2.529	2.039	6.244	2.754	4.053	2.327	2.695
Požeško-slavonska županija											
Broj kućanstava	21	7	6	-	-	3	1	1	1	1	-
Broj osoba	1.222	37	100	-	-	135	70	131	172	246	-
											331

Izvor: Državni zavod za statistiku, prvi rezultati popisa stanovništva iz 2011. Godine (Institucionalna kućanstva prema broju članova, popis 2011.).

7.2.3. Obilježja obitelji

U desetogodišnjem razdoblju između dva popisa stanovništva (2001. i 2011.) smanjio se broj obitelji i broj djece u županiji (Tablica 6). U cijeloj županiji je 2011.godine bilo svega 14.974 obitelji s djecom, od kojih je 8.314 obitelji sa 12.539 djece koja se školjuju (Tablica 7).

Tablica 6: Obitelji prema tipu obitelji i broju djece u Požeško-slavonskoj županiji u 2001. i 2011. godini

Tip obitelji	Ukupno u 2001.	Ukupno u 2011.
Ukupno obitelji	23.420	21.287
Obitelji s djecom	16.485	14.974
	31.569	27.916
Bračni i izvanbračni par s djecom	13.522	11.914
	27.224	23.553
Bračni par i izvanbračni par bez djece	6.935	6.313
Majka s djecom	2.432	2.528
	3.496	3.597
Otac s djecom	531	532
	849	766

Izvor: Državni zavod za statistiku, rezultati popisa stanovništva; Obitelji s djecom prema tipu obitelji i broju djece prema starosti, popis 2011, Obitelj prema tipu i broju članova, popis 2011, Obitelji prema tipu obitelji i broju djece prema starosti, po županijama, popis 2001, Kućanstva prema obiteljskom sastavu i obiteljska kućanstva prema broju članova, po naseljima, popis 2001

Tablica 7: Obitelji s djecom prema tipu obitelji i broju djece koja se školiju u Požeško-slavonskoj županiji u 2011. godini

Tip obitelji		Ukupno u 2011.
Obitelji s djecom	Ukupan broj obitelji s djecom	14.974
	Ukupan broj obitelji s djecom koja se školiju	8.314
Bračni par s djecom	Broj obitelji	11.644
	Broj obitelji s djecom koja se školiju	7.106
	Broj djece koja se školiju	12.539
Izvanbračni par s djecom	Broj obitelji	270
	Broj obitelji s djecom koja se školiju	164
	Broj djece koja se školiju	266
Majka s djecom	Broj obitelji	2.528
	Broj obitelji s djecom koja se školiju	862
	Broj djece koja se školiju	1.252
Otac s djecom	Broj obitelji	532
	Broj obitelji s djecom koja se školiju	182
	Broj djece koja se školiju	262

Izvor: Državni zavod za statistiku, rezultati popisa stanovništva; Obitelji s djecom prema tipu obitelji, ukupnom brojudjece i broju djece koja se školiju, popis 2011.

7.3. Gospodarstvo

Prema posljednjim relevantnim podacima Državnog zavoda za statistiku, bruto domaći proizvod (BDP) Požeško-slavonske županije u 2011. godini iznosio je 3.633 milijuna kuna, odnosno 489 milijuna eura, čime je ostvareno 1,1% hrvatskog BDP-a.

Prosječni BDP po stanovniku u Požeško-slavonskoj županiji u 2011. godini iznosio je 46.692 kune ili 6.281 eura, što je za 39,2% manje od prosječnog BDP po stanovniku Republike Hrvatske (Tablica 8).

Tablica 8: Bruto domaći proizvod za Republiku Hrvatsku i Požeško-slavonsku županiju u 2011. godini, prema trenutačnim cijenama

Godina	Područje	Bruto domaći prouzvod u mil EUR	Udio u BDP-u RH (RH = 100)	BDP po glavi stanovnika, u EUR-ima	Indeks po županiji (Republika Hrvatska = 100)
2007. ⁴	Požeško-slavonska županija	526	1,2	6.327	64,7
	Republika Hrvatska	43.390	100	9.775	100
2008.	Požeško-slavonska županija	539	1,1	6.523	60,9
	Republika Hrvatska	47.543	100	10.718	100
2009.	Požeško-slavonska županija	509	1,1	6.219	61,5
	Republika Hrvatska	44.781	100	10.108	100
2010.	Požeško-slavonska županija	503	1,1	6.206	61,7
	Republika Hrvatska	44.441	100	10.057	100
2011. ⁵	Požeško-slavonska županija	489	1,1	6.281	60,8
	Republika Hrvatska	44.220	100	10.325	100

Izvor: Državni zavod za statistiku; Bruto domaći proizvod za Republiku Hrvatsku, NKPJS – 2. razina i županije u 2011. godini

7.4. Zaposlenost

7.4.1. Struktura zaposlenih osoba

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, na dan 31. ožujka 2014. godine, bilo je ukupno 17.514 osiguranika obaveznog mirovinskog osiguranja⁶, što je za 0,5%, ili 82 osiguranika, manje nego u istom razdoblju prethodne godine. Od ukupnog broja osiguranika, 17.431 je osigurano s osnove zaposlenja. Najveći udio u ukupnoj strukturi osiguranika čine zaposlenici kod pravnih osoba – 80,12% (14.033 osoba), nakon čega slijede zaposleni kod fizičkih osoba - 9,59% (1.680), obrtnici s 4,50% (789) i poljoprivrednici s 3,33% (583). Najmanji udio čine samostalne profesionalne djelatnosti s 1,96% (344), te osiguranici zaposleni kod međunarodnih organizacija u inozemstvu i hrvatski državljeni zaposleni na teritoriju RH kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu sa samo 2 registrirana

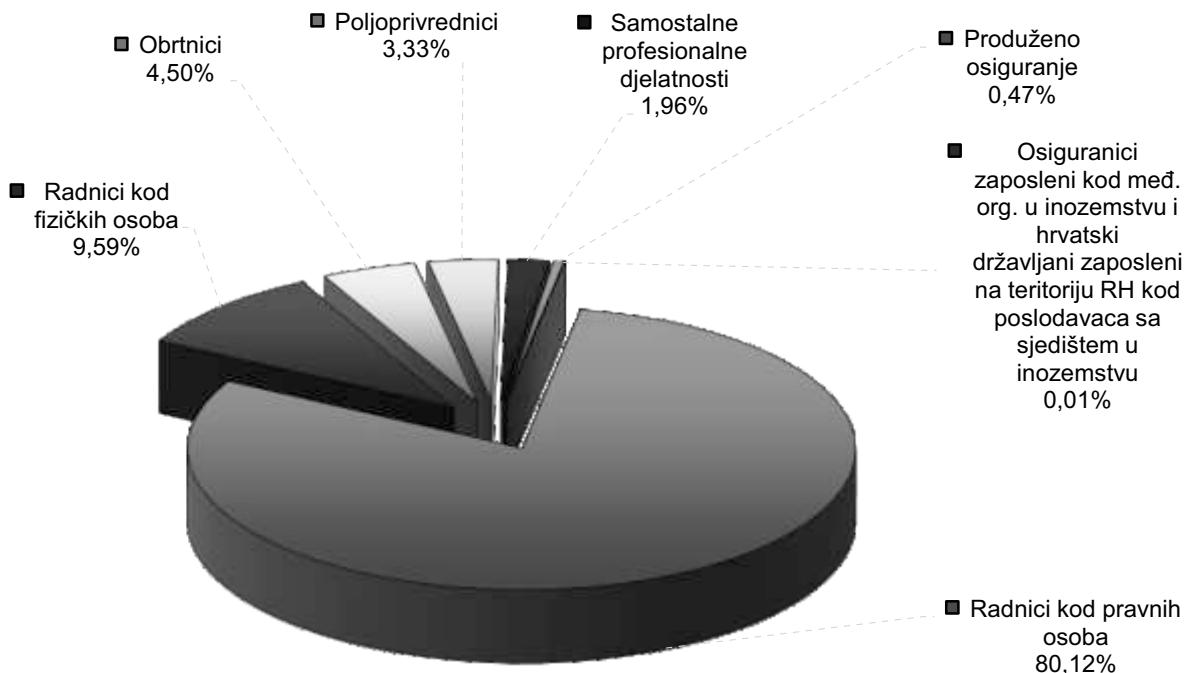
⁴ 2007- 2010 godina - Prosjek ukupnog stanovništva Republike Hrvatske na temelju procjene broja stanovnika iz podataka Popisa 2001.

⁵ Prosjek ukupnog stanovništva Republike Hrvatske na temelju procjene broja stanovnika iz podataka Popisa 2011.

⁶ : Statističke informacije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, godina XII., broj 1/2014., Osiguranici prema županijama i osnovama osiguranja; Stanje: 31. ožujka 2014.

osiguranika, što čini 0,01% ukupnog broja osiguranika. 83 osobe su osigurane na produženo osiguranje, te tim brojem čine 0,47% od ukupnog broja obveznika obaveznog mirovinskog osiguranja (Slika 2).

Slika 2: Doprinosi Mirovinskom fondu u Požeško-slavonskoj županiji prema osnovama osiguranja, stanje 31. ožujka 2014. godine

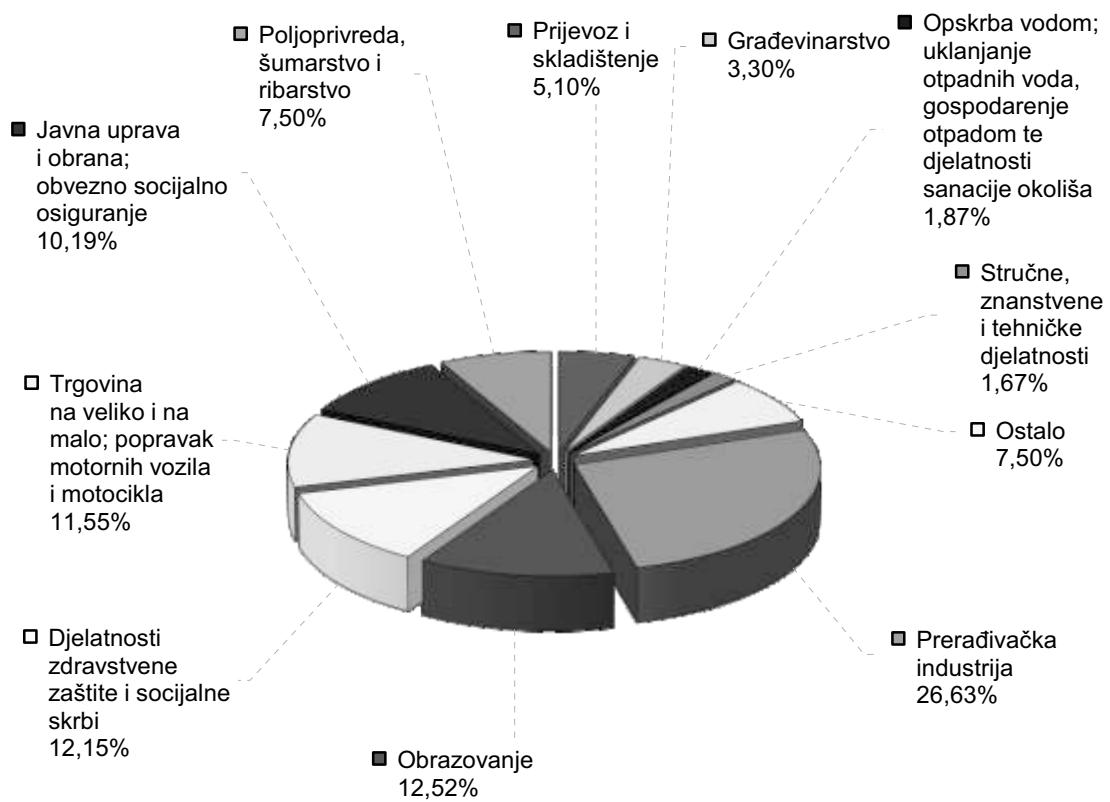
Izvor: Statističke informacije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje godina XII., broj 1/2014., Osiguranici prema županijama i osnovama osiguranja, stanje 31. ožujka 2014.

Temeljem Priopćenja Državnog zavoda za statistiku od 26. ožujka 2014., o zaposlenima prema područjima djelatnosti po županijama, stanje na dan 31. ožujka 2013., Požeško-slavonska županija bilježi pad zaposlenih u pravnim osobama za 4,4%, kao treća od ukupno 17 županija u Hrvatskoj koje su zabilježile pad broja zaposlenih u pravnim osobama, u odnosu na isto stanje 2012. godine.

Na temelju podataka Državnog zavoda za statistiku (Slika 3), najveći broj radnika u pravnim osobama zaposlen je u sektoru prerađivačke industrije (26,63%), obrazovanju (12,52%), djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (12,15%), trgovini na veliko i na malo (11,55%), javnoj upravi i obrani; obveznom socijalnom osiguranju (10,19%), poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu (7,50%), te prijevozu i skladištenju (5,10%).

Najmanji je broj radnika zaposlen u ostalim uslužnim djelatnostima (0,78%), umjetnosti, zabavi i rekreaciji (0,70%), administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima (0,65%), rudarstvu i vađenju (0,53%), i poslovanju nekretninama (0,22%).

Slika 3: Zaposleni prema sektoru djelatnosti

Izvor: Državni zavod za statistiku, Priopćenje broj 9.2.4. od 26. ožujka 2014.; Zaposleni prema područjima djelatnosti i po županijama stanje 31. ožujka 2013.; Zaposleni u pravnim osobama po županijama, prema spolu i NKD-u 2007. stanje 31. ožujka 2013.

U obrtu i djelatnostima slobodnih profesija najveći je broj radnika također bio zaposlen u prerađivačkoj industriji (18,58%), potom trgovini na veliko i na malo (14,90%), djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i usluživanja hrane (12,93%), građevinarstvu (9,81%), poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu (8,76%), ostalim uslužnim djelatnostima (6,13%), prijevozu i skladištenju (5,99%), javnoj upravi i obrani; obveznom socijalnom osiguranju (5,99%), djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (5,64%), te stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima (5,61%), dok je udio zaposlenih u ostalim djelatnostima u manjem ili neznatnom broju (Slika 4).

Slika 4: Zaposleni u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija

Izvor: Državni zavod za statistiku, Priopćenje broj 9.2.2/1, 14. svibnja 2013.; Zaposleni u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija u prvom tromjesječju 2013., Zaposleni u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija prema spolu i NKD-u 2007. , stanje 31.03. 2013.

7.4.2. Plaće

Prema Državnom zavodu za statistiku, prosječna mjesecna neto plaća osoba zaposlenih u pravnim osobama u Požeško-slavonskoj županiji u 2011. godini iznosila je 4.794 kune, dok je prosječna plaća u Hrvatskoj iznosila 5.429 kuna.

Tablica 9: Prosječne mjesecne bruto i neto plaće zaposlenih po NKD-u 2007.; po spolu i po županijama, prosjek 2011.

	Prosječne bruto plaće po zaposlenome, kune			Prosječne neto plaće po zaposlenome, kune		
	ukupno	muškarci	žene	ukupno	muškarci	žene
Republika Hrvatska	7.772	8.140	7.325	5.429	5.675	5.130
Požeško-slavonska županija	6.575	6.881	6.208	4.794	5.023	4.520

Izvor: Državni zavod za statistiku; Statistička izvješća 1502 Zaposlenost i plaće u 2012.

7.4.3. Nezaposlenost

U ožujku 2014. godine, u u županiji je ukupno bilo registrirano 7.668 nezaposlenih osoba, što predstavlja povećanje od 3,6% u odnosu na ožujak 2013.godine. Udio žena je 52,3% a muškaraca 47,7%. Udio nezaposlenih osoba mlađe dobi od 15 do 25 godina iznosi 39,7%, a osoba starijih od 50 godina 21%.⁷ Prema zemljopisnoj distribuciji nezaposlenosti, najviša stopa je zabilježena u općini Čaglin (9%) potom u gradu Lipiku (8,6%), Pakracu (7,1%), Požegi (5,3%) a najmanja u gradu Kutjevu i općini Kaptol.

Većina nezaposlenih osoba (65,1%) završila je srednjoškolsko obrazovanje (37,7% s trogodišnjom srednjom školom i 27,4% s četverogodišnjom srednjom školom). 8,2% nezaposlenih su osobe bez škole ili sa nezavršenom osnovnom školom, dok osobe koje su završile osnovnu školu čine 19,34% nezaposlenih. Nezaposlenih osoba svišom i visokom razinom obrazovanja je 8,4% i u toj kategoriji je najveće povećanje nezaposlenih od 0,9% u odnosu na ožujak 2013.godine dok se udio nezaposlenih osoba sa završenom osnovnom školom smanjio za 1,2 postotna boda u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

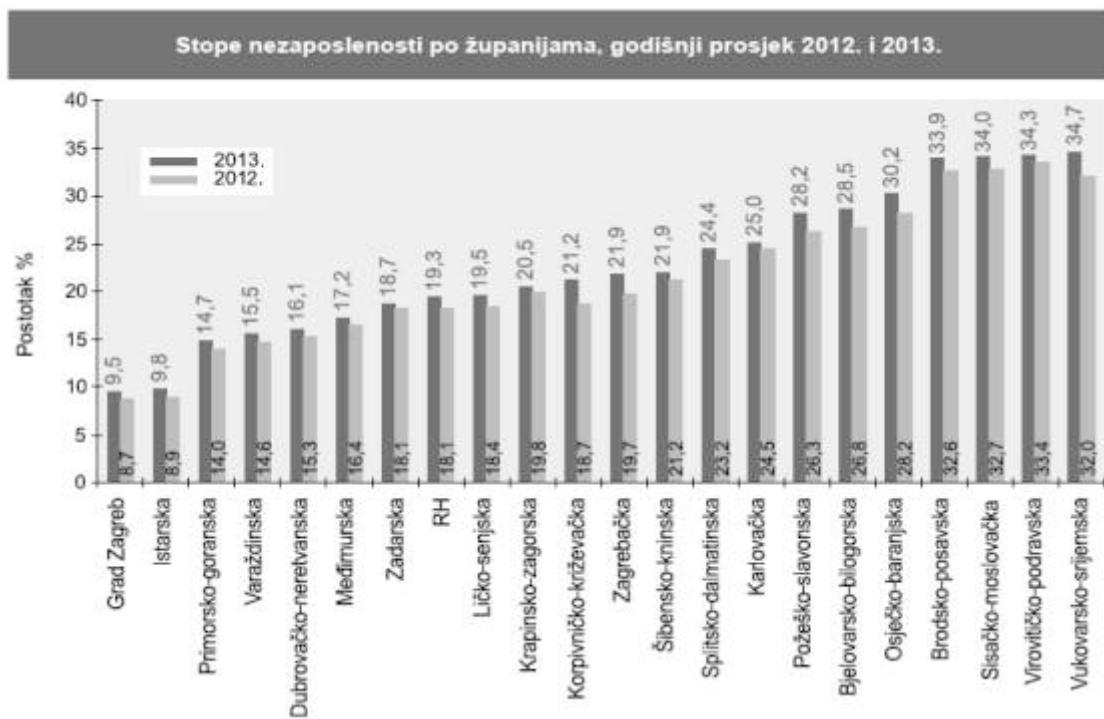
U ožujku 2014.godine 1.195 (15,6%) nezaposlenih osoba je koristilo novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti što predstavlja smanjenje od 21,1% u odnosu na ožujak 2013.godine.

Tijekom 2013. godine bilo je registrirano 132 nezaposlene osobe s invaliditetom, a s evidencije HZZ-a je zaposleno 30 osoba s invaliditetom temeljem radnog odnosa. Registrirano je i 505 nezaposlenih hrvatskih branitelja, a zaposleno 196.

Kako bi se prikazale stope nezaposlenosti po županijama korišteni su podaci o osiguranicima mirovinskog osiguranja evidentiranim u Hrvatskome zavodu za mirovinsko osiguranje kao zaposlenim osobama, te podaci o nezaposlenim osobama evidentiranim u Hrvatskome zavodu za zapošljavanje. Prema tim podacima prosječna stopa nezaposlenosti na državnoj razini je 2013.godine iznosila 19,3 %, dok je u Požeško-slavonskoj županiji bila 28,2%, što je znatno više od državnog prosjeka i ujedno 1,9% više u odnosu na 2012. godinu (podaci HZZ, Slika 5) ⁸

⁷ HZZ, PU Požega, Registrirana nezaposlenost i zapošljavanje u ožujku 2014.

⁸ Hrvatski zavod za zapošljavanje, Godišnjak 2013., Zagreb, travanj 2014.

Slika 5: Stope nezaposlenosti po županjama 2012. i 2013.

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Godišnjak 2013., Zagreb, travanj 2014.

Prosječan broj nezaposlenih u Požeško-slavonskoj županiji je u 2012.godini bio 6.435 osoba a u 2013. godini 6.953 osoba. Na dan 31.prosinca 2013.godine ukupno je bilo 7.282 prijavljene nezaposlene osobe, što ukazuje na redovno povećanje nezaposlenih osoba tijekom zimskog perioda uslijed smanjenja sezonskih poslova u poljoprivredi i turizmu. Prema strukturi nezaposlenih bilo je evidentirano 51,6% žena, 73,4% stručnih osoba i 24,8% osoba u dobi do 24 godine. Prema zadnjem pokazatelju, najveći udjel mladih osoba u ukupnom broju nezaposlenih zabilježen je upravo u Požeško-slavonskoj županiji.

Tijekom 2013. godine bilo je 6.980 novo prijavljenih nezaposlenih osoba, dok je s evidencije nezaposlenih zaposleno 4.030 osoba na temelju radnog odnosa i 541 na temelju drugih poslovnih aktivnosti, a ukupno su poslodavci, preko HZZ-a, u županiji prijavili 2.379 slobodnih radnih mesta.

Putem mjera Nacionalnog plana poticanja zapošljavanja za 2011.i 2012. godinu (s produženom primjenom u 2013. godini), u 2013.godini bilo je ukupno 1.040 osoba uključenih u programe aktivne politike zapošljavanja, od kojih je 819 uključeno tijekom 2013.godine, a ostali su korisnici iz prethodne godine. Najveći je broj korisnika mjere stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa – 505 osoba, dok je potpore za zapošljavanje koristilo 144 osobe, obrazovanje nezaposlenih 61 osoba, javne radove 265 osoba, a potpore za usavršavanje i potpore za očuvanje radnih mesta nisu bile korištene u županiji.⁹

⁹ Hrvatski zavod za zapošljavanje, Godišnjak 2013., Zagreb, travanj 2014

7.5. Mirovine

U ožujku 2014. godine, prosječan iznos mirovine umanjene za porez i pirez, za korisnike starosnih, invalidskih i obiteljskih mirovina u Požeško-slavonskoj županiji iznosio je 1.895 kn, dok je iznos prosječne mirovine u Hrvatskoj 2.380,93 kn.

U istom razdoblju, u županiji je bilo ukupno 17.514 osiguranika mirovinskog osiguranja a korisnika starosnih, obiteljskih i invalidskih mirovina ukupno 17.592, što ukazuje na izrazito nepovoljan omjer u kojem je broj umirovljenika veći od broja osoba koje uplaćuju doprinose za mirovinsko osiguranje. Dodatno treba pribrojiti primatelje mirovina kojima su mirovine dodijeljene po posebnim zakonima (branitelji domovinskog rata 1817 i pripadnici oružanih snaga, policije, HVO 426).¹⁰

7.6. Novčane naknade i prava iz sustava socijalne skrbi

Jedinice regionalne samouprave (županije) te jedinice lokalne samouprave (gradovi i općine) svojim građanima pružaju više vrsta novčanih naknada u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, vlastitim regulatornim okvirom i fiskalnim sposobnostima. Prema Zakonu o socijalnoj skrbi, pravo na naknadu za troškove stanovanja i naknadu za troškove ogrijeva odobravaju i podmiruju jedinice lokalne i regionalne samouprave korisnicima zajamčene minimalne naknade, koju odobravaju centri za socijalnu skrb.¹¹ Standardne lokalne naknade uključuju još pomoć obiteljima s djecom u subvencioniranju obrazovanja i prijevoza, stambene subvencije, jednokratne pomoći potrebitim obiteljima, pomoć umirovljenicima, prehranu u pučkim kuhinjama, sufinciranje lokalnih organizacija civilnog društva i ostale novčane pomoći iznad zakonskog standarda ovisno o potrebama i proračunskim mogućnostima. Tablica 10 prikazuje izvršenje proračuna za socijalne programe u Požeško-slavonskoj županiji u 2012. godini podijeljene prema vrsti prava / naknada i prema izvoru financiranja.

Tablica 10: Prava u nadležnosti regionalnih i lokalnih jedinica samouprave za suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti – sredstva (u kunama) utrošena u okviru socijalnih programa u Požeško-slavonskoj županiji 2012. godine

VRSTE PRAVA	JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE / GRADOVI I OPĆINE / Utrošena sredstva u 2012.	JEDINICE REGIONALNE SAMOUPRAVE / ŽUPANIJE / Utrošena sredstva u 2012.
Pomoć za opremu novorođenog djeteta	555.250	0,00
Materijalne pomoći za predškolsku djecu	479.363	100.000

10 Statističke informacije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, godina XII., broj 1/2014. Korisnici mirovina prema vrstama mirovina i županijama; stanje: 31. ožujka 2014.

11 Zakon o socijalnoj skrbi (NN157/13, Članci 41.-44.

Materijalne pomoći za školsku djecu	316.941	0,00
Materijalne pomoći za studente po socijalnom programu	311.350	440.800
Materijalne pomoći za umirovljenike	548.586	0,00
Subvencioniranje troškova prijevoza	3.706.474	0,00
Pomoć za troškove stanovanja	1.821.463	0,00
Pomoć i njega u kući	76.503	71.881
Subvencioniranje smještaja	0,0	0,00
Izdaci za zdravstvenu zaštitu	0,0	105.636
Pravo na posebnu zaštitu sudionika NOR-a i Domovinskog rata	0,0	0,00
Troškovi ukopa za nezbrinute osobe	1.434	0,00
Ostali različiti oblici materijalne i nematerijalne pomoći	606.692	291.477
Prehrana u pučkim kuhinjama	74.504	0,00
Sufinanciranje programa organizacija civilnog društva	974.127	166.868
UKUPNO	9.472.687	1.176.662

Izvor: Podatke su prikupili gradovi, općine i županije na zahtjev MSPM-a i za potrebe Izvješća o provedbi Zajedničkog memoranduma o socijalnom uključivanju Hrvatske iz 2012. godine. Podaci obuhvaćaju sve oblike pomoći koje su gradovi i županije pružali svojim stanovnicima na dan 31. prosinca 2012.

Premda su lokalne i regionalne samouprave odgovorne za socijalnu skrb svojih stanovnika, u hrvatskom centraliziranom sustavu socijalne skrbi odluke o obveznim naknadama i uslugama propisanim Zakonom o socijalnoj skrbi donose centri za socijalnu skrb (CZSS), odgovorni nadležnom Ministarstvu socijalne politike i mladih. Stoga se potencijalni korisnici socijalne pomoći najprije moraju obratiti centru za socijalnu skrb koji je najbliži njihovom mjestu stanovanja.

Tablica 11 prikazuje vrste naknada i broj korisnika te broj dodijeljenih naknada odobrenih rješenjima CZSS-a u Požeško-slavonskoj županiji u 2011., 2012. i 2013. godini.

Broj korisnika pomoći za uzdržavanje se u razdoblju od dvijegodine povećao za čak 55%, a broj obuhvaćenih osoba (članovi obitelji korisnika) je povećan za oko 25%. Jednokratnih je pomoći u 2013.godini odobreno 14% više nego u 2012.godini ali je broj različitih korisnika smanjen sa 537 na 373 korisnika, što znači da je bilo potrebno istim korisnicima više puta godišnje dodijeliti jednokratne pomoći za prevladavanje teškoća te ujedno ukazuje na nizak iznos pomoći za uzdržavanje i nemogućnost da se uz pomoć te naknade odgovori na sve potrebe vezane uz školovanje djece, nabavku odjeće, obuće i osnovnih predmeta u kućanstvu.

U istom razdoblju, broj korisnika osobne invalidnine je porastao za oko 28%, a broj osoba koje koriste status roditelja njegovatelja 32%. Broj korisnika doplatka za pomoć i njegu je stabilan smanjen za 15%. Usluge pomoći i njegi u kući se vrlo malo koristila sve tri godine (4 ili 5 korisnika) a još manje stručna pomoć u obitelji (4 korisnika u 2011.g. a niti jedan u 2013.g.), i usluga pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja s prva dva korisnika u 2013.godini, što vjerojatno ukazuje na manjak odgovarajućih pružatelja usluga.

Broj smještavanja djece i odraslih u domove socijalne skrbi je gotovo isti u sve tri godine, dok je smještavanje u odomiteljske obitelji poraslo za 24% no činjenica je da se još uvijek znatno više djece i odraslih upućuje na smještaj u domove socijalne skrbi nego u udomiteljske obitelji, što ne govori u prilog razvoju usluga pružanih u zajednici i primjeni Plana deinstitucionalizacije (Slika 6).

Broj djece i odraslih smještenih u obiteljske domove smanjio se sa 18 na 10 (u usporedbi s 2011.g) te nije jasno je li smanjen kapacitet u mreži MSPM te se više ne iskazuju u statistici Ministarstva, za koju podatke osiguravaju CZSS prema izdanim rješenjima za smještaj dok se za korisnike koji sami plaćaju smještaj, podaci prikupljaju od domova, što u pravilu ne osigurava potpunu sliku zbog neažurnosti privatnih domova.

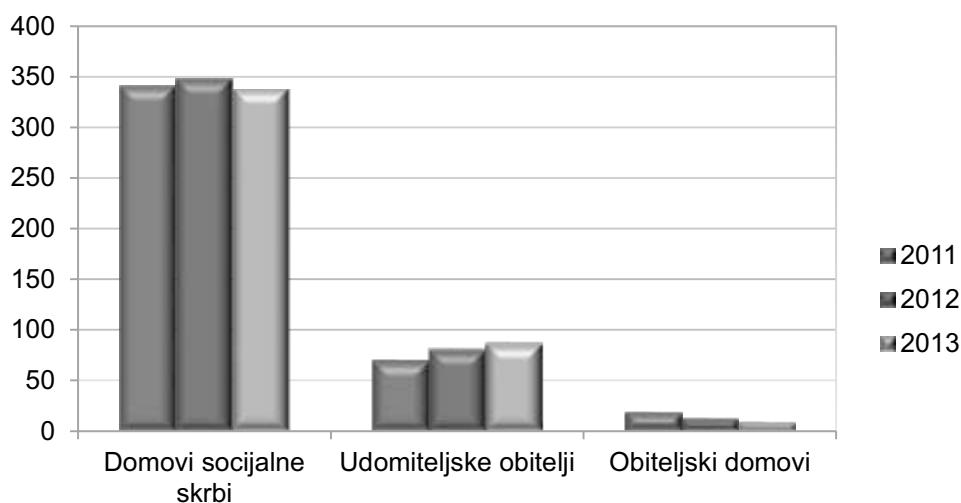
Tablica 11: Primjenjena prava socijalne skrbi u Požeško-slavonskoj županiji prema Zakonu o socijalnoj skrbi

Pravo u socijalnoj skrbi		Broj korisnika i pomoći		
		2011.	2012.	2013.
I	STALNA POMOĆ/POMOĆ ZA UZDRŽAVANJE:			
	1. Ukupno pomoći (samaca i obitelji)	960	1.045	1.493
II	2. Ukupno obuhvaćenih osoba	2.026	2.299	2.539
	JEDNOKRATNA POMOĆ:			
	1. Ukupno pomoći u izvještajnoj godini	909	699	1.040
	- od toga za školovanje	331	174	211
	- od toga za nabavku potrebne odjeće i obuće	119	60	59
	- od toga za nabavku osnovnih predmeta u kućanstvu	295	299	230
III	- od toga za smrt člana obitelji	19	13	48
	2. Različiti korisnici (samci i obitelji) kojima je jednom ili više puta odobrena pomoć u izvještajnoj godini	537	439	608
IV	POTPORE ZA OBRAZOVANJE	532	406	475
V	OSOBNA INVALIDNINA	350	405	451
VI	DOPLATAK ZA POMOĆ I NJEGU	1.271	1.214	1.083
VII	STATUS RODITELJA NJEGOVATELJA	55	67	73
VII	POMOĆ I NJEGA U KUĆI			
	Ukupno korisnika	5	4	5
VIII	Ukupno usluga	5	4	5
	USLUGA STRUČNE POMOĆI U OBITELJI (PATRONAŽA)			
	Ukupno korisnika	4	1	1

IX	USLUGA POMOĆI PRI UKLJUČIVANJU U PROGRAME ODGOJA I OBRAZOVANJA - Ukupno korisnika	-	-	2
X	SKRB IZVAN VLASTITE OBITELJI			
	Smještaj u udomiciteljsku obitelj djece i odraslih	69	80	86
	Smještaj u obiteljski dom djece i odraslih	18	12	8
	Smještaj u dom socijalne skrbi za djecu i odrasle	340	347	337
Lokalna i regionalna samouprava				
XI	Pomoć za stanovanje	463	647	372
XII	Pomoć za troškove ogrijeva - u izvještajnoj godini	995	921	482

Izvor: MSPM, Godišnje statističko izvješće o primjenjenim pravima socijalne skrbi, pravnoj zaštiti djece, mlađeži, braka, obitelji i osoba lišenih poslovne sposobnosti, te zaštiti tjelesno ili mentalno oštećenih osoba u Republici Hrvatskoj u 2011. i 2012. godini i neslužbeni podaci MSPM za 2013.g.

Slika 6: Primjenjena prava socijalne skrbi u Požeško-slavonskoj županiji- Smještaj izvan vlastite obitelji

Izvor: MSPM, Godišnje statističko izvješće izvješće o primjenjenim pravima socijalne skrbi, pravnoj zaštiti djece, mlađeži, braka, obitelji i osoba lišenih poslovne sposobnosti, te zaštiti tjelesno ili mentalno oštećenih osoba u Republici Hrvatskoj u 2011. godini i 2012. godini, te neslužbeni podaci MSPM za 2013. godinu.

7.7. Invaliditet¹²

U Požeško-slavonskoj županiji, prema stanju na dan 30.01.2014., živi 9.938 osoba s invaliditetom od čega su 6.346 muškarci (64%) i 3.592 žene (36%), te na taj način osobe s invaliditetom čine 12,7% ukupnog stanovništva županije.

Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 5.462 (55%), je u radno aktivnoj dobi. Invaliditet je prisutan u svim dobnim skupinama, a u 7% udjelu prisutan je u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se promatra udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, Požeško-Slavonska županija je iznad prosjeka za ukupnu prevalenciju, koja na nacionalnoj razini

¹² Izvješće o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj – Hrvatski zavod za javno zdravstvo, veljača 2014.

iznosi 11,9%, te je iznad prosjeka za prevalenciju u radno-aktivnoj te dobi iznad 65 godina, dok je ispod prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi.

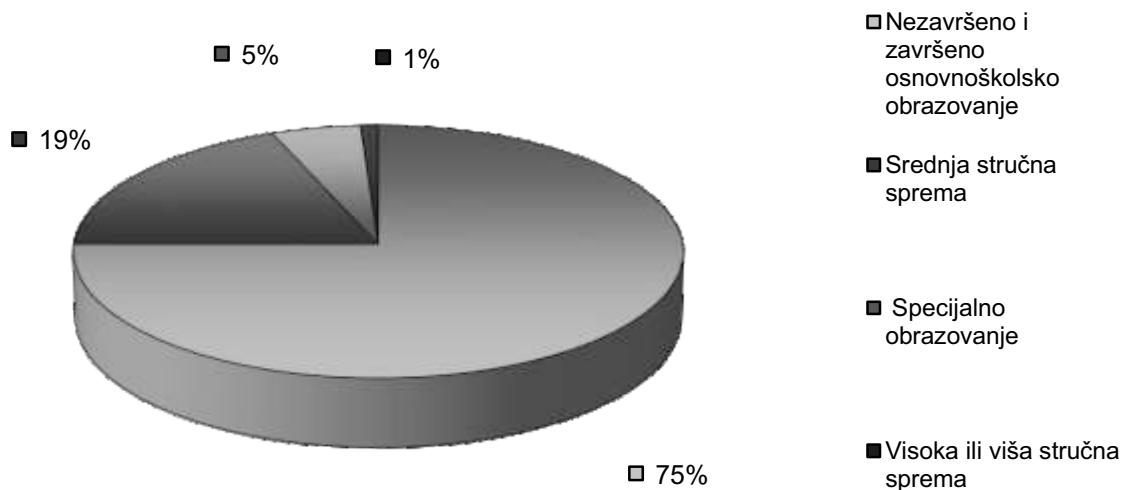
Tablica 12: Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrsta oštećenja	Broj osoba s invaliditetom	% od ukupnog broja / osobe s invaliditetom	Učestalost / osobe s invaliditetom stanovništvo 1000
Oštećenja mišićno-koštanog (lokomotornog) sustava	3.327	33,5	43
Oštećenje drugih organa	2.653	26,7	34
Duševni poremećaji	2.270	22,8	29
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	1.648	16,6	21
Mentalna retardacija	715	7,2	9
Oštećenje glasovno govorne komunikacije	576	5,8	7
Oštećenje sluha	399	4	5
Oštećenje vida	392	3,9	5
Oštećenje perifernog živčanog sustava	307	3,1	4
Prirođene anomalije i kromosomopatije	237	2,4	3
Autizam	16	0,2	0,2
Višestruka oštećenja	3.520	35,4	45

Izvor: Hrvatski zavod za javno zdravstvo – Izvješće o osobama s invaliditetom (stanje na dan 30. siječnja 2014.)

Kako je vidljivo iz Tablice 12, najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Požeško-slavonske županije, na temelju Hrvatskog registra osoba s invaliditetom (NN64/01), su oštećenja lokomotornog sustava, te oštećenja drugih organa i organskih sustava. 35,4% osoba s invaliditetom ima višestruka oštećenja koja pridonose funkcionalnom oštećenju osobe s invaliditetom.

Slika 7: Obrazovna struktura osoba s invaliditetom u Požeško-slavonskoj županiji

Izvor: Hrvatski zavod za javno zdravstvo – Izvješće o osobama s invaliditetom u Hrvatskoj (stanje na dan 30. siječnja 2014.)

Oko 75% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. 19% ima srednju stručnu spremu, dok je oko 1% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 5% osoba s invaliditetom (Slika 7).

Prema podacima novoformirane baze zaposlenih osoba s invaliditetom, u Požeško-Slavonskoj županiji je 339 zaposlenih (zaposlene, privremeno radno nesposobne) osoba s invaliditetom s 69% udjelom muških i 31% udjelom ženskih osoba. Najčešća zvanja kod zaposlenih osoba s invaliditetom su ekonomski tehničar i krojač.

Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (81,2%) žive u obitelji dok ih oko 16,7% živi samo. 0,3% ima udomitelja ili skrbnika, a 45 osoba živi u ustanovi. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 16% osoba s invaliditetom. Oko 33% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegovom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.

Najveći broj osoba ostvara svoja invalidska prava preko Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Iz Požeško-Slavonske županije, u Register osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 573 osobe s time da je veći broj muških osoba (61%). Poremećaji govorno-glasovne komunikacije, te specifične poteškoće u učenju najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja, dok je potpuna odgojno obrazovna integracija prilagođenim nastavnim postupcima uz individualizirani pristup i posebnu dodatnu pomoći (defektolog, logoped, psihoterapeut) najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. 2.713 osoba s invaliditetom, oko 27% od ukupnog broja, vještačeno je u sustavu socijalne skrbi. U Požeško-Slavonskoj županiji živi 1.477 branitelja s invaliditetom, te 170 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata, ili su civilni invalidi rata i porača.

7.8. Praćenje siromaštva

Državni zavod za statistiku (DZS) redovito prati stanje siromaštva, prema standardnoj metodologiji EU za mjerjenje relativnog rizika od siromaštva, no samo na državnoj razini jer prikupljeni podaci nisu reprezentativni za županijsku razinu.¹³ Stoga se županijskim vlastima preporučuje pomnije pratiti socijalne skupine za koje je na temelju nacionalnog praćenja izvjesno da su izložene većem riziku od siromaštva i prikupljati dostupne statističke i administrativne podatke o tim skupinama kako bi mogli donositi informirane odluke o suzbijanju siromaštva. Jedan od relevantnih pokazatelja rizika od siromaštva o kojem redovito izvještava Ministarstvo za socijalnu politiku i mlade odnosi se na udio primatelja socijalnih pomoći u ukupnom broju stanovnika županije. Primjerice u 2013. godini, u prosjeku je 2,4% stanovnika u Hrvatskoj primalo pomoć za uzdržavanje, a u Požeško-slavonskoj županiji 3,3% stanovnika, a na području nadležnosti CZSS Pakrac čak 5% (Tablica 13).

Tablica 13: Obuhvaćenost stanovništva s pomoći za uzdržavanje u Požeško-slavonskoj županiji i RH u 2012. i 2013. godini

Centar za socijalnu skrb (CZSS), - Podružnica CZSS	Broj stanovnika	Broj korisnika pomoći za uzdržavanje u 2012. godini	Udjel (%) korisnika pomoći za uzdržavanje u broju stanovnika	Broj korisnika pomoći za uzdržavanje u 2013. godini	Udjel (%) korisnika pomoći za uzdržavanje u broju stanovnika
Pakrac	14.630	723	4,9	737	5,0
Požega	63.404	1.576	2,5	1.802	2,8
Ukupno-Požeško-slavonska županija	78.034	2.299	2,9	2.539	3,3
Republika Hrvatska	4.284.889	110.794	2,6	101.958	2,4

Izvor: Godišnje izvješće Ministarstva socijalne politike i mladih, stanje 31. prosinca 2012., te neslužbeni podaci MSPM za 2013., stanje 31.12.2013.

Prag rizika od siromaštva izračunava se kao 60% srednje vrijednosti ekvivalentnog raspoloživog dohotka svih kućanstava što je u 2012. godini iznosilo 24.122 kune na godinu za jednočlano kućanstvo, dok za kućanstvo s dvije odrasle osobe i dvoje djece mlađe od 14 godina iznosi 50.656 kuna na godinu. Prosječna stopa rizika od siromaštva u Hrvatskoj, u 2012. godini, iznosila je 20,5%, no taj rizik se povećava za pojedine dobne skupine, određene tipove obitelji, prema statusu niske radne aktivnosti itd.

¹³ Na razini EU, SILC je obavezno istraživanje i referentni izvor podataka za praćenje statistike dohotka, siromaštva i socijalne uključenosti. Pokazatelji se temelje na konceptu relativnog siromaštva, koji uzima u obzir raspoloživi dohodak kućanstva, broj članova kućanstva i distribuciju dohotka unutar populacije.. Osnovni je pokazatelj stopa rizika od siromaštva, koja označava postotak osoba čiji je raspoloživi ekvivalentni dohodak niži od praga rizika od siromaštva. On ne pokazuje koliko je osobe stvarno siromašno, nego koliko njih ima dohodak ispod praga rizika od siromaštva. Prag rizika od siromaštva postavljen je na 60% srednje vrijednosti ekvivalentnog raspoloživog dohotka svih kućanstava (DZS Pokazatelji siromaštva u 2012. godini, konačni rezultati, str. 1)

Kao što je vidljivo iz Tablice 14, rizik od siromaštva također raste razmijerno dobi stanovništva: za osobe starije od 65 godina, rizik od siromaštva raste do 26,5%. U toj je dobnoj skupini razlika prema spolu najveća te stopa rizika od siromaštva kod žena iznosi 30,4%, a kod muškaraca 21,1%. Najniža stopa rizika od siromaštva bilježi se za osobe u dobi od 25 do 54 godine i iznosi 17,1%. Kod muškaraca te dobi iznosi 17,6%, a kod žena 16,6%.

Tablica 14: Pokazatelji siromaštva za Republiku Hrvatsku za 2011. i 2012. godinu (%)

Stopa i prag rizika o siromaštva		
	2011.	2012.
Stopa rizika od siromaštva	21,1	20,5
- M	20,0	19,4
- Ž	22,1	21,6
U dobi od 65 i više	27,3	26,5
- M	21,5	21,1
- Ž	31,3	30,4
Osobe u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti	32,7	32,3
Stopa teške materijalne deprivacije	14,8	15,4
Osobe koje žive u kućanstvima s vrlo niskim intezitetom rada	17,0	16,1
Stopa rizika od siromaštva prije socijalnih transfera		
- Socijalni transferi nisu uključeni u dohodak	30,7	30,4
- Mirovine i socijalni transferi nisu uključeni u dohodak	46,7	45,7

Izvor: Državni zavod za statistiku, Pokazatelji siromaštva za Republiku Hrvatsku u 2011. i 2012. godini.- konačni rezultati

Tablica 15 prikazuje kako se za samačka domaćinstva koja čine osobe starije od 65 godina taj rizik povećava do 41.3%, za nezaposlene raste do 42.9%, za obitelji koje čini jedan roditelj s uzdržavanom djecom rizik raste na 40.4%, dok za domaćinstva u kojima je radni intenzitet radno sposobnih osoba s uzdržavanom djecom niži od 20%, stopa rizika raste do zapanjujućih 70.6%. Stoga bi županije trebale pratiti dostupne podatke o domaćinstvima s niskim radnim intenzitetom, osobama bez primanja, korisnicima prava u sustavu socijalne skrbi, osobama s minimalnim mirovinama i korisnicima poljoprivrednih mirovina kako bi pratile i odgovorile na rizik od siromaštva.

Prema općim trendovima u Hrvatskoj, obitelji s više od dvoje djece izložene su većem riziku od siromaštva. Kao i u većini zemalja, i u Hrvatskoj je vidljiva snažna negativna povezanost između rizika od siromaštva i razine obrazovanja nositelja kućanstva. Siromaštvo je također usko povezano sa statusom aktivnosti nositelja kućanstva, gdje su nezaposlene, gospodarski neaktivne osobe i samačka domaćinstva izložena znatno većem riziku od siromaštva.

Stopa siromaštva najviša je među kućanstvima starijih osoba, koje su dvostrukou izloženije riziku od siromaštva. Među staračkim domaćinstvima, osobe koje ne primaju mirovinu predstavljaju posebno ranjivu skupinu, izloženu peterostrukou većem riziku od siromaštva od državnog prosjeka. Čak su i osobe koje primaju mirovinu izložene gotovo dvostrukou većem riziku od siromaštva od nacionalnog prosjeka. Umirovljene osobe podložnije su siromaštву u ruralnim područjima od umirovljenih osoba u urbanim područjima (Tablica 15).

Tablica 15: Stopa rizika od siromaštva prema najučestalijoj aktivnosti i spolu i tipu kućanstva (%)

	2011.	2012.
Zaposlenici	5,3	4,9
- M	6,2	5,6
- Ž	4,3	4,1
Samozaposleni	17,6	17,0
- M	16,4	16,6
- Ž	20,4	18,1
Nezaposleni	42,5	42,9
- M	46,2	48,1
- Ž	38,8	38,0
Umirovljenici	22,2	21,8
- M	20,1	20,1
- Ž	24,1	23,4
Ostale gospodarski neaktivne osobe	33,0	31,9
- M	27,6	23,7
- Ž	35,3	35,0
Kućanstva bez uzdržavane djece	22,6	21,7
Jednočlano kućanstvo	44,0	39,5
- M	37,5	33,3
- Ž	46,7	42,7
Jednočlano kućanstvo, osoba mlađa od 65 godina	39,0	35,4
Jednočlano kućanstvo, osoba u dobi od 65 ili više godina	46,6	41,3
Dvije odrasle osobe, oboje mlađi od 65 godina	24,1	21,5
Dvije odrasle osobe, barem jedno u dobi od 65 ili više godina	24,7	22,8
Kućanstva s uzdržavanom djecom	19,8	19,6
Jedan roditelj s jednim ili više uzdržavane djece	42,7	40,4
Dvije odrasle osobe s jednim djetetom	15,2	15,1
Dvije odrasle osobe s dvoje djece	15,4	17,0
Dvije odrasle osobe s troje ili više djece	25,0	29,1
Stanar	24,4	24,9
Vlasnik ili osoba koja stanuje besplatno	20,9	20,4

Izvor: Državni zavod za statistiku, Pokazatelji siromaštva za Republiku Hrvatsku u 2011. i 2012. godini.- konačni rezultati

Kućanstva u kojima je nositelj kućanstva žena također su izloženi većem riziku od siromaštva nego kućanstva u kojima je nositelj kućanstva muškarac – općenito, žene imaju višu stopu nezaposlenosti, imaju niže plaće i žive duže. Jedna trećina stanovništva Republike Hrvatske živi u kućanstvima u kojima je nositelj kućanstva žena, te je unutar te skupine siromaštvo najučestalije za žene u dobi od 65 ili više godina, što je 26% (12% u

urbanim i 30% u ruralnim područjima). U područjima gdje je poljoprivreda bila dominantna djelatnost, rizik od siromaštva raste jer nisu svi poljoprivrednici uplaćivali doprinose za mirovinsko osiguranje, a i kad su ih uplaćivali, radilo se o vrlo niskim iznosima i posljedično niskim mirovinama. Starije osobe koje ne raspolažu nikakvim dohotkom, koje nemaju obitelj koja o njima može skrbiti niti su više u mogućnosti sami proizvoditi vlastitu hranu uslijed zdravstvenih teškoća te ako žive same u udaljenim naseljima ili selima izložene su posebno velikom riziku od siromaštva.

Svjetska Banka izradila je zadnje izvješće o siromaštvu u Hrvatskoj 2006. godine, i njihove su se procjene temeljile na udruženim podacima iz 2002.-2004. iz Ankete o radnoj snazi i Ankete o potrošnji kućanstva.¹⁴ Zaključke nije bilo moguće donijeti na razini županija, već samo za pet hrvatskih regija. Zaključci su bili sljedeći:

“Stopne siromaštva razlikuju se od jedne regije do druge, od manje od 3 posto stanovništva u urbanom Zagrebu do više od 20 posto u ruralnoj središnjoj i istočnoj regiji. Rangiranjem regija po razini incidence siromaštva nastaje sljedeća široka tipologija:

- *Nisko siromaštvo*: zagrebačka regija, sjeverni Jadran i urbani južni Jadran (uzeti zajedno, oni sačinjavaju oko polovicu hrvatskog stanovništva, ali je u njima samo jedna šestina siromašnih);
- *Umjereno siromaštvo*: ruralni južni Jadran, urbana središnja regija, urbana istočna regija (otprilike jedna četvrтina hrvatskog stanovništva i oko 30 posto siromašnih);
- *Visoko siromaštvo*: ruralna središnja i ruralna istočna regija (otprilike jedna četvrтina stanovništva, ali više od polovice siromašnih).¹⁵

Požeško-slavonska županija dio je ruralne središnje regije te je stoga izložena visokoj stopi rizika od siromaštva.

7.9. Praćenje kvalitete života

Istraživanje kvalitete života koje je proveo UNDP 2006. godine uključivalo je velik uzorak od gotovo 9,000 ispitanika, pa su stoga rezultati reprezentativni i na županijskoj razini. Navodimo one rezultate po kojima se ističe Požeško-slavonska županija.¹⁶

Kako bi se omogućila usporedba s ostalim zemljama EU u kojima je provedena identična anketa za praćenje kvalitete života, ujednačena srednja vrijednost dohotka domaćinstva izražena je u obliku Standarda kupovne moći (PPS - eng.Purchasing Power Standard) koji predstavlja imaginarnu valutu i omogućuje usporedbu životnog standarda različitih zemalja. Vidljivo je da najnižim medijanom kućanskog dohotka (oko 270 PPS) raspolažu županije iz središnje i istočne Hrvatske (Bjelovarsko-bilogorska, Virovitičko-podravska i Požeško-slavonska), dok je najviši medijalni kućanski dohodak u Istarskoj županiji (769 PPS) te Gradu Zagrebu (641), gdje razina blagostanja nadilazi i neke stare članice EU.

¹⁴ Svjetska banka je kao liniju siromaštva koristila iznos od 22.145 kuna godišnje (paritet kupovne moći od 4.343 USD natemelju Ankete o potrošnji kućanstava iz 2004 i koristeći metodologiju roškova osnovnih potreba. Za razdoblje od 2002. do 2004. pokazalo se da je siromaštvo u Hrvatskoj poprilično ograničeno: otprilike 11% stanovništva je siromašno, a drugih 10% je izloženo riziku od siromaštva u smislu da je njihova prosječna razina potrošnje manje od 25% iznad granice siromaštva. Svjetskabanka, 'Hrvatska:Ocjena životnog standarda.'.2007, stranica ix

¹⁵ Svjetska banka, 'Cjena životnog standarda 2007.', stranicaxvii

¹⁶ Kvaliteta života u Hrvatskoj: regionalne nejednakosti, UNDP, 2007., dostupno na www.undp.hr

Po udjelu osoba koje imaju dodatni posao, Požeško-slavonska županija je druga u Hrvatskoj s udjelom od 11,9%, iza Istarske županije sa 12,5%, a dodatni posao češće imaju osobe sa završenim visokim obrazovanjem, koji rade kao stručnjaci ili se nalaze na menadžerskim poslovima.

Odstupanja među županijama pokazuju kako su ispitanici Požeško-slavonske županije znatno češće uključeni u svakodnevnu brigu i odgoj djece u odnosu na primjerice ispitanike Virovitičko-podravske županije (96% naspram 64%). Žene su češće uključene u svakodnevnu brigu kako za djecu tako i za starije i nemoćne osobe u svim županijama,. U devet od dvadeset i jedne županije, 100% žena navodi kako su svakodnevno uključene u skrb i odgoj djece. Rodne su razlike u Hrvatskoj jače izražene nego u europskim zemljama, no kod skrbi i odgoja djece u kućanstvima s djecom mlađom od 16 godina, u Požeško-slavonskoj županiji rodnih razlika gotovo nema. Najniže rodne razlike, niže i od prosjeka zemalja EU kod obavljanja kućanskih poslova pokazuje Požeško-slavonska županija.

Požeško-slavonska županija se pojavljuje među 5 županija s najlošijim rezultatima u području: visine mjesecačnog dohotka kućanstva, po udjelu kućanstava u kojima niti jedna osoba u radnoj dobi nije zaposlena, po iskazanim poteškoćama u ispunjavanju obiteljskih obaveza zbog vremena provedenog na poslu te po iskazanom osjećaju otuđenosti i niskoj razini životnog zadovoljstva i sreće.

8. Sustav socijalne skrbi u županiji

8.1. Županija

8.1.1. Upravni odjel za društvene djelatnosti

Županija ima ustrojen Upravni odjel za društvene djelatnosti, koji obavlja poslove iz područja prosvjete, kulture, športa, zdravstva, socijalne skrbi:

- praćenje sveukupne razvojne, organizacijske, zakonske i normativne problematike osnovnog i srednjeg školstva, socijalne skrbi i zdravstva, sukladno decentraliziranim funkcijama na razini županije;
- izrada prijedloga općih i pojedinačnih akta za Županijsku skupštinu i Županijsko poglavarstvo iz djelatnosti Odjela;
- obavlja stručne, upravne i ostale poslove u svezi s predškolskim ustanovama, mrežom škola, stipendiranja studenata, natjecanja učenika.
- suradnja s ustanovama iz područja školstva, socijalne skrbi i zdravstva, te gradovima i općinama na području županije;
- suradnja s udrugama iz područja kulture, sporta, tehničke kulture, te humanitarno-socijalnim udrugama i udrugama proisteklim iz Domovinskog rata;
- izrada programa javnih potreba iz područja prosvjete kulture, sporta, te humanitarno-socijalnih udruga i udruga proisteklih iz Domovinskog rata;
- novčane potpore socijalno ugroženim osobama na području županije;
- praćenje propisa značajnih za djelatnost odjela¹⁷

¹⁷Sa mrežnih stranica www.pszupanija.hr

8.1.2. Savjet za socijalnu skrb Požeško-slavonske županije

Savjet za socijalnu skrb je osnovan 2.srpnja 2012.godine temeljem Odluke o osnivanju Savjeta za socijalnu skrb Požeško-slavonske županije, koju je donijela Skupština PSŽ, a 7. ožujka 2013. godine, Župan Požeško-slavonske županije donosi Rješenje o imenovanju članova Savjeta za Socijalnu skrb Požeško-slavonske županije, koji čine¹⁸:

1. Mirjana Novak, mag. soc. rada, predstavnica Doma za starije i nemoćne osobe Velika, predsjednica
2. Martina Vlašić, dipl. soc. radnik, predstavnica Centra za socijalnu skrb Požega, član
3. Dubravka Šebić Stoček, dipl. soc. radnik, predstavnica Centra za socijalnu skrb Pakrac, član
4. Ljiljana Žanetić, univ. spec. psiholog., predstavnica Zavoda za zapošljavanje, Područnog ureda Požega, član,
5. Željka Vučković-Spajić, diplomirana politologinja, predstavnica Ureda državne uprave u PSŽ, član,
6. Danijel Stipić, predstavnik Grada Pleternice, član
7. Snježana Marić, predstavnica Udruge roditelja djece s posebnim potrebama „MI“ Požega, član,
8. Miroslav Bagarić, predstavnik Požeško-slavonske županije, član,
9. Zora Bošnjak, dipl. iur., predstavnica Požeško-slavonske županije, član

Svih devet članova Savjeta za socijalnu skrb su bili članovi Glavne skupine za socijalno planiranje od ukupno 15 članova i ključni su dionici u izradi ovog Socijalnog plana.

8.1.3. Županijski odbori i povjerenstva

Osnovana su i zasebna županijska radna i savjetodavna tijela, povjerenstva i odbori, koja se bave specifičnom problematikom iz djelokruga djelatnosti socijalne skrbi i društvenih djelatnosti. **Odbor za društvene djelatnosti**, radno tijelo Skupštine, čine četiri člana i predsjednik. Odbor razmatra pitanja koja se odnose na utvrđivanje politike i donošenja odluka i drugih akata u oblasti rada, socijalne politike, zdravstva, školstva, znanosti, kulture i športa; prati i analizira stanje i probleme skrbi o invalidima Domovinskog rata i obiteljima poginulih sudionika Domovinskog rata; prati provođenje utvrđene politike i izvršavanje odluka i drugih akata Skupštine u ovom području; razmatra prijedloge akata kojima se uređuje osnivanje i statutarna pitanja zdravstvenih, školskih i drugih ustanova u vlasništvu Županije; razmatra akte ustanova u vlasništvu Županije na koje svoju suglasnost daje Skupština i o tome daje mišljenje; razmatra i proučava i druga pitanja iz područja društvenih djelatnosti iz nadležnosti Skupštine¹⁹

Sljedeća županijska povjerenstva djeluju u Požeško-slavonskoj županiji:

- Povjerenstvo za promicanje ravnopravnosti spolova Požeško-slavonske županije

¹⁸ Požeško-slavonski službeni glasnik, 01/2013

¹⁹ Požeško-slavonski službeni glasnik, 01/2013

- Povjerenstvo za provedbu Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom na području Požeško-slavonske županije
- Županijsko stručno povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe droga
- Povjerenstvo za dodjelu jednokratnih pomoći socijalno ugroženim osobama (dodjeljuju se dva do tri puta godišnje)
- Povjerenstvo za udruge
- Komisija za dodjelu stipendija PSŽ

Članovi povjerenstava imenuju se odlukom, odnosno rješenjem Župana PSŽ, u mandatu od četiri godine.

8.2. Ustanove socijalne skrbi

8.2.1. Centri za socijalnu skrb (CZSS)

U Požeško-slavonskoj županiji djeluju dva Centra za socijalnu skrb (CZSS), u Požegi i Pakracu.

Centri su ključne ustanove socijalne skrbi u svim županijama budući da donose prvostupanska rješenja vezana uz prava socijalne skrbi, pravnu zaštitu obitelji i ostala prava u skladu sa Zakonom o socijalnoj skrbi. Oni vode postupak za izdavanje dozvola za udomiteljstvo, vode evidenciju o odobrenim dozvolama izdanim udomiteljskim obiteljima, registar udomiteljskih obitelji i registar korisnika smještenih u domove socijalne skrbi. Nadalje, organiziraju vještačenja prvostupanskih tijela i brinu se da su vještačenja izvršena u cilju ostvarivanja prava u sustavu socijalne skrbi te drugih prava propisanih zakonom. Između ostalih javnih ovlasti propisanih Zakonom o socijalnoj skrbi, Centri sudjeluju u izradi županijskih socijalnih planova i njihovom usvajanju, brinući pritom da razvoj socijalnih usluga bude u skladu sa socijalnim planom i mrežom socijalne skrbi u dotičnom području.

Stupanjem na snagu novog Zakona o socijalnoj skrbi 1.siječnja 2014.godine, Obiteljski centar Požeško-slavonske županije postaje podružnica CZSS Požega, u okviru koje će se nastaviti provoditi savjetovanja i preventivni programi vezani uz brak, roditeljstvo, obitelj i odnose između partnera, organizirati radionice za razvoj komunikacijskih vještina kao npr. nenasilna komunikacija, podupirati uključivanje djece s teškoćama u razvoju u život lokalne zajednice, provoditi programske aktivnosti kojima se promiču obiteljske vrijednosti i slično.

Kao što je vidljivo iz Tablice 16, u dva navedena Centra su 31.12.2012.godine radila 43 djelatnika, a još su tri stručne osobe bile zaposlene u Obiteljskom centru.

Tablica 16: Centri za socijalnu skrb u Požeško-slavonskoj županiji

Naziv CZSS-a	Adresa	Broj zaposlenika
CZSS Pakrac	Petra Preradovića 1, 34550 Pakrac	13
CZSS Požega	Filipa Potrebice 2, 34300 Požega	30

Izvor: MSPM-ov adresar na: www.mspm.hr i MSPM - Godišnje izvješće o zaposlenicima u centrima i ustanovama socijalne skrbi u 2012. godini

8.2.2. Domovi socijalne skrbi

U županiji postoji pet ustanova socijalne skrbi za starije osobe osnovanih od strane različitih osnivača, s ukupnim kapacitetom od 488 korisnika na stalnom boravku i skrbi, te dodatnih 104 vanjskih korisnika obuhvaćenih ostalim uslugama (uglavnom organizirana prehrana). Najveći kapacitet imaju županijski domovi: Dom Požega i Dom Velika. Jedan privatni dom je smješten u Pleternici, a drugi privatni dom u Lipiku, gdje također postoji ustanova kojom upravlja Gradsko društvo Crvenog križa Pakrac. (Tablica 17)

Tablica 17: Domovi za starije i nemoćne osobe u Požeško-slavonskoj županiji

Broj	Lokacija grad / općina	Vrsta / naziv doma	Osnivač	Kapacitet/ Broj korisnika
1	Grad Požega	Dom za starije i nemoćne osobe - Požega	Požeško-slavonska županija	Kapacitet: 188* Stalni smještaj: 176 Pružanje svih usluga pomoći u kući
2	Općina Velika	Dom za starije i nemoćne osobe - Velika	Požeško-slavonska županija	Kapacitet: 130 Stalni smještaj: 132 Organiziranje prehrane: 3
3	Grad Lipik	Dom za starije i nemoćne "Anđelak" - Lipik	Privatni dom u vlasništvu tvrtke "Mimi d.o.o.", Lipik	Kapacitet: 40 Stalni smještaj: 26
4	Grad Lipik	Skrb izvan vlastite obitelji za starije i nemoćne osobe "Marino selo", Poljana**	Gradsko društvo Crvenog križa Pakrac	Kapacitet: 65 Stalni smještaj: 65 Organiziranje prehrane: 5
5	Grad Pleternica	Dom za starije i nemoćne osobe "Baketarić" - Pleternica	Privatni dom u vlasništvu obitelji Baketarić	Kapacitet: 63 Stalni smještaj: 51 Privremeni smještaj: 2 Pružanje usluga pomoći u kući - organiziranje prehrane

Izvor: MSPM-ov adresar na: www.mspm.hr i MSPM – Godišnje statističko izvješće o domovima i korisnicima socijalne skrbi u 2012. godini

*Prema podacima Županije, kao i prema godišnjem izvještaju za 2013. godinu, Dom za starije i nemoćne osobe Požega ima odobreni kapacitet od 190 mesta za smještaj starijih i nemoćnih osoba.

** Prema podacima CK GD Pakrac iz rujna 2014.godine, 'Marino Selo' je proširilo dostavu obroka na 10-20 korisnika, a organizira se obilazak više od sto obitelji starih i nemoćnih dok se u narednom razdoblju do 2020.godine planira proširiti obuhvat obitelji s uslugom tuđe pomoći i njegi na 200 obitelji.

Osim navedenih domova za starije i nemoćne osobe, u Požeško-slavonskoj županiji postoje još dva državna doma i to za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi i za psihički bolesne odrasle osobe (Tablica 18).

Tablica 18: Domovi socijalne skrbi u Požeško-slavonskoj županiji

Br.	Grad / općina	Vrsta / naziv doma	Osnivač	Kapacitet / Broj korisnika
1	Grad Lipik	Dom za djecu "Lipik" - Lipik	Republika Hrvatska / MSPM	Kapacitet: 40 Stalni smještaj: 27 Tjedni smještaj: 2 Poludnevni boravak: 9 Organizirano stanovanje: 1
2	Općina Čaglin	Dom za psihički bolesne odrasle osobe "Ljeskovica" - Čaglin	Republika Hrvatska / MSPM	Kapacitet: 301 Stalni smještaj: 314 Privremeni smještaj: 7

Izvor: MSPM-ov adresar na: www.mspm.hr i MSPM – Godišnje statističko izvješće o domovima i korisnicima socijalne skrbi u 2012. godini

8.3. Ostali pružatelji socijalnih usluga

8.3.1. Obiteljski domovi

Kao što je vidljivo iz Tablice 19, za starije osobe također postoje i 2 obiteljska doma i jedan obiteljski dom za osobe s tjelesnim, intelektualnim i osjetilnim ošećenjima. Premda se takvi domovi prema Zakonu o socijalnoj skrbi ubrajaju među neinstitucionalne oblike skrbi budući da fizička osoba i njegova ili njezina obitelj dom vode u okruženju vlastite obitelji, bez osnivanja ustanove, teško je razlučiti ovakve domove od malih ustanova s do 20 korisnika usluga. Najčešće ne pružaju nikakve druge usluge osim smještaja i obroka.

Tablica 19: Obiteljski domovi za starije i nemoćne osobe u Požeško-slavonskoj županiji

Broj	Grad / općina	Vrsta doma	Predstavnik doma	Kapacitet
1	Grad Požega	Obiteljski dom za starije i nemoćne	Dario Katić	18
2	Grad Kutjevo (Naselje Bektež)	Obiteljski dom za starije i nemoćne	Marina Galić	9
3	Općina Čaglin	Obiteljski dom za osobe s tjelesnim, intelektualnim i osjetilnim oštećenjima	Snježana Bošković	

Izvor: MSPM-ov adresar na: www.mspm.hr

8.3.2. Pružatelji usluga koji obavljaju djelatnost socijalne skrbi

Na području županije djeluju i druge pravne osobe i obrtnici koji pružaju socijalne usluge.

Pravne osobe pored obavljanja svoje djelatnosti za koju su upisane u sudski registar (primarne djelatnosti) mogu pružati socijalne usluge u zasebnoj organizacijskoj jedinici, bez osnivanja ustanove socijalne skrbi.

Na području županije, uz osnovnu djelatnost, usluge smještaja starijim I nemoćnim osobama pruža:

- Kap veselja d.o.o. za graditeljstvo, trgovinu i usluge, Eminovci, kapaciteta smještaja 19 mesta. Rješenje za obavljanje djelatnosti izdano je u prosincu 2013. godine, a trenutno je u fazi upisa u Upisnik koji vodi MSPM

Uz navedene, postoje i novi pružatelji socijalnih usluga – usluga pomoći u kući, koje pružaju pravne osobe uz obavljanje svoje djelatnosti (primarne) za koju su osnovane, odnosno upisane u sudski registar ili kod dr. tijela.

Pružatelji socijalnih usluga pomoći u kući su:

1. Trgovačko društvo Poduzetnički centar Pleternica d.o.o.
2. Lipička razvojna agencija d.o.o.
3. "Veličanka Velika" agro-turistička zadruga

8.3.3. Udruge i vjerske zajednice

Udruge osoba s invaliditetom dijelom su usmjereni na zastupanje i zagovaranje prava osoba s invaliditetom, no također pružaju usluge svojim članovima pružanjem pravnih savjeta, organiziranjem grupa za samopomoć, organizacijom slobodnog vremena i sportskih događaja, nabavkom tehničkih pomagala za osobe s tjelesnim i osjetilnim oštećenjima, te provedbom programa za osobne asistente i asistente u nastavi i slično.

U Požeško-slavonskoj županiji postoji pet stambenih jedinica za organizirano stanovanje, i to 2 stambene jedinice u Lipiku za 4 korisnika i 3 stambene jedinice u Pakracu za 9 korisnika s

intelektualnim teškoćama, koje vodi Udruga za promicanje inkluzije, a planira se proširenje te usluge u 2014.godini na veći broj korisnika.

Na području grada Požege djeluje Udruga roditelja djece s poteškoćama u razvoju „MI“ koja je uspješno realizirala izgradnju Centra koji obuhvaća dvije zgrade sa svim popratnim sadržajima u kojima je moguće organizirati sve aktivnosti boravka za djecu i mlade osobe s invaliditetom. Za sada udruga djeluje u okviru vlastitih mogućnosti i uz suradnju sa volonterima i korištenjem mjera javnih radova Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ) realizira poludnevne boravke za svoje štićenike na području grada Požege i bliže okolice. Istim programom i sadržajem bavi se i Udruga roditelja djece i osoba s posebnim potrebama „Latica“ na području grada Pakrac i Lipika.

Na području grada Požege usluge asistencije u uspješnom usvajaju osnovnoškolskog gradiva za ranjive skupine - Asistent u nastavi i Asistent u učenju (djeca s teškoćama u razvoju i djeca oboljela i lječena od malignih bolesti) pružale su udruga „Pčelica“ i udruga „MI“ kroz projekte financirane od strane nadležnog Ministarstva socijalne politike i mlađih i Ministarstva zdravlja.

Individualna rješenja za pojedine slučajeve kod potrebe za ovakvom vrstom usluge rješavala je i Požeško-slavonska županija po zaprimanju zahtjeva i po vlastitim finansijskim mogućnostima, no potrebe su znatno veće od stvarnih mogućnosti.

Popis udruga koje su aktivne u području socijalne skrbi u Požeško-slavonskoj županiji:

- Udruga za promicanje inkluzije
- Udruga roditelja djece i osoba s posebnim potrebama „Latica“
- Udruga roditelja djece s posebnim potrebama „MI“
- Udruga „Pčelica“
- Društvo multiple skleroze Požege
- Udruga gluhih i nagluhih osoba Grada Požege i Županije Požeško-slavonske
- Udruga osoba s invaliditetom grada Požege i Županije Požeško-slavonske
- Udruga slijepih županije Požeško-slavonske
- Udruga invalida rada Pakrac-Lipik
- Udruga invalida rada Požega
- Udruga slijepih grada Pleternice i Požeško-slavonske županije
- Udruga slijepih Pakrac-Lipik
- Udruga za razvoj i unapređenje pomagala i kvalitete življenja osoba s invaliditetom Republike Hrvatske, Požega
- Boćarski klub osoba s imvaliditetom „Nada“ Grada Požege i Županije Požeško-slavonske
- Športska udruga slijepih grada Požege i Požeško-slavonske županije „Zlatna dolina“
- Sportska udruga slijepih „Klikun“ Pleternica
- Požeški sportski savez gluhih Požega
- Športska udruga invalida rada Požega
- Zajednica, Udruga za poticanje i umrežavanje kreativnih potencijala i rad na dobrobit zajednice, Pleternica
- Društvo psihologa Požeško-slavonske županije
- Hrvatsko žensko društvo Pleternica

- Hrvatska katolička udruga medicinskih sestara i tehničara u Požeškoj biskupiji
- Centar za hagioterapiju
- Udruga za pomoć djeci i mladima Radost, Pleternica
- Udruga za pripomoć osobama s invaliditetom RH, Požega
- Udruga mladih grada Pleternice Oppidum
- Klub lječenih alkoholičara grada Požege
- Klub lječenih alkoholičara grada Pakraca "Dukat"
- Centar za podršku i razvoj civilnog društva "Delfin", Pakrac
- Caritas Požeško-slavonske županije

Većina spomenutih udruga prijavljuje se na županijski natječaj na godišnjoj osnovi, no dodijeljena sredstva su jako mala (uglavnom između 1.000 i 5.000 kuna, uz jednu ili dvije do 50.000 kuna), pa je ukupni učinak na pružanje socijalnih usluga zanemariv.

Udruge koje su zainteresirane za pružanje socijalnih usluga također prijavljuju svoje projekte na gradske natječaje i na MSPM-ov trogodišnji program koji potiče razvoj mreže socijalnih usluga koje pružaju organizacije civilnog društva. U sklopu tih trogodišnjih programa dodjeljuju se bespovratna sredstva u iznosu od 150.000 do 400.000 kuna, što predstavlja znatan doprinos izgradnji kapaciteta.

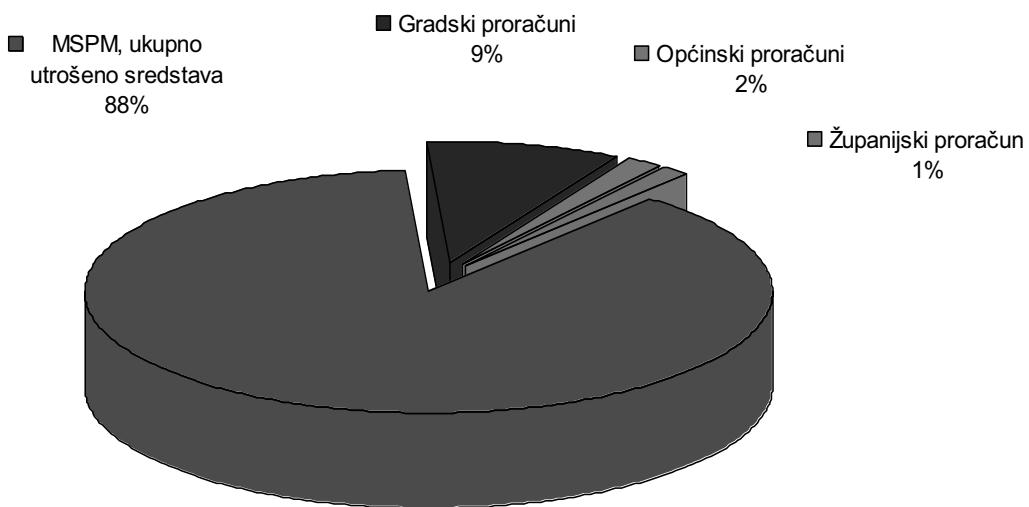
8.4. Financiranje sustava socijalne skrbi u Požeško-slavonskoj županiji

Budući da je sustav socijalne skrbi u Hrvatskoj izrazito centraliziran, u Požeško-slavonskoj županiji, kao i u ostalim županijama, najveći udio sredstava za socijalne naknade i usluge potječe iz središnjeg državnog proračuna. Decentralizirani su jedino domovi za stare i nemoćne osobe nakon što su njihova vlasnička prava prenesena sa središnje vlasti na županijsku upravu. Dom za starije i nemoćne "Marino selo", Dom za starije i nemoćne "Andželak" – Lipik, Dom za starije i nemoćne osobe "Baketarić" – Pleternica, odnosno domovi u privatnom vlasništvu, nisu korisnici decentraliziranih sredstava. Također u 2001. kad je s novim Zakonom o socijalnoj skrbi započeo proces decentralizacije, otvorio se prostor za privatne inicijative. Privatne pravne osobe, kako profitne tako i neprofitne i vjerske organizacije, doabile su mogućnost osnivanja privatnih domova socijalne skrbi ili pružanja socijalnih usluga kao stručnu djelatnost bez osnivanja ustanove socijalne skrbi.

U pogledu decentralizacije upravljanja i financiranja sustava socijalne skrbi, podaci prikazani na Slici 6 i u Tablici 20 prikazuju kako se situacija u zadnjih jedanaest godina nije bitno promjenila. Stoga se još uvijek u 2012. godini 88% svih finansijskih sredstava osiguravalo iz središnjeg državnog proračuna.

U sklopu Nacionalne strategije razvoja sustava socijalne skrbi od 2011. do 2016. ministarstva nadležnog za socijalnu skrb (nekadašnje Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi i trenutačno MSPM) predviđen je daljnji razvoj socijalnih usluga pružanih u zajednici, ali nije razrađeno pitanje preusmjeravanja sredstava sa usluga pružanih u ustanovama na usluge pružane u zajednici.

Kao što je vidljivo iz Slike 8, u županiji samo 2% sredstava utrošenih na socijalnu skrb potječe od općina, 1% od županije, 9% od gradova i 88% od MSPM-a.

Slika 8: Udio sredstava utrošenih na socijalnu skrb u 2012. godini prema izvorima (%)

Izvor: Slika se temelji na podacima MSPM-a prikupljenima za potrebe Izvješća o provedbi Zajedničkog memoranduma o socijalnom uključivanju iz 2012. godine

Tablica 20: Financiranje socijalne skrbi u Požeško-slavonskoj županiji

Požeško-slavonska županija – sredstva utrošena na socijalnu skrb u 2012. god.		
Tijelo	Opis	Dodijeljena sredstva
Ministarstvo socijalne politike i mladih	Domovi socijalne skrbi u vlasništvu države	18.679.285
	Domovi socijalne skrbi osnovani od strane drugih osnivača	4.639.756
	Ukupno domova socijalne skrbi	23.319.041
	Centri za socijalnu skrb	52.696.858
	Obiteljski centri	755.884
	MSPM, ukupno utrošeno sredstava	76.771.783
Regionalna samouprava	Županijski proračun	1.176.662
Lokalna samouprava	Gradski proračuni	7.870.492
	Općinski proračuni	1.602.195
Regionalna i lokalna samouprava	Regionalna i lokalna samouprava – ukupno utrošenih sredstava	10.649.349
Ukupno za Požeško-slavonsku županiju		87.421.132

Izvor: sažetak MSPM-ovih podataka prikupljenih za potrebe Izvješća o provedbi Zajedničkog memoranduma o socijalnom uključivanju iz 2012. godine i MSPM-ov izračun ukupno utrošenih sredstava po županijama pripremljen za potrebe projekta u srpnju 2013.

9. Socijalne usluge u županiji prema korisničkim skupinama

Sljedeći opis socijalnih usluga koje se pružaju ranjivim društvenim skupinama u županiji utemeljen je na podacima prikupljenima putem Upitnika za procjenu županijskih socijalnih usluga u suradnji projektnog tima, članova Glavne županijske radne skupine i Radne skupine za socijalno planiranje te na temelju rada na radionicama za socijalno planiranje od ožujka 2013. godine do travnja 2014. godine. Rasprave na radionicama za socijalno planiranje bile su usmjerene na određivanje prioritetnih socijalnih skupina za koje socijalne usluge na županijskoj razini nedostaju ili ne zadovoljavaju njihove potrebe.

Stoga su u nastavku navedeni rezultati grupne rasprave o trenutačnoj situaciji u županiji, zajedno s opisom usluga koje su potrebne određenim društvenim skupinama. Cilj je bio ustanoviti koje postojeće usluge treba zadržati ili proširiti, a koje nove usluge treba razviti. Na temelju ove analize i rada kojeg su obavili članovi Savjeta za socijalnu skrb i Radne skupine za socijalno planiranje, izrađeni su Akcijski planovi socijalnih usluga za 2014. i 2015. godinu, u kojima se razrađuju prioritetne usluge i aktivnosti koje treba provesti; navode se pružatelji usluga, vremenski okvir provedbe, troškovi i izvori financiranja.

9.1. Osobe s invaliditetom

Osobe s invaliditetom ubrajaju se među pet prioritetnih ciljnih skupina za koje je Glavna radna skupina ustanovila da ih je potrebno uključiti u Akcijski plan socijalnih usluga za 2014. godinu.

Socijalne prilike su, u skladu sa gospodarskom situacijom, razmjerno nepovoljne, posebice na području CZSS Pakraca, gdje je gotovo 5% stanovnika korisnika pomoći za uzdržavanje, što je dvostruko više od prosjeka RH. Područje dodatnih socijalnih usluga je nedovoljno razvijeno i za njega se izdvaja malo sredstava.

- Na području Požeško-slavonske županije je 2012. godine bilo 9.938 osoba s invaliditetom (5.839 muškaraca i 4.071 žena) odnosno 12,5% od ukupnog stanovništva
- Uzrok invaliditeta kod 4.793 osoba je bolest, 2.236 osoba su invalidi rada, a 1.136 invalidi Domovinskog rata
- Trajno nepokretnih osoba je 315 (119 muškaraca i 196 žena)

Evidentan je problem iznimno visok postotak nezaposlenih osoba s invaliditetom. U evidenciji Zavoda za zapošljavanje uvedena je 131 radno sposobna osoba s invaliditetom, no pristup tržištu rada im je vrlo ograničen jer je na području cijele županije zabilježena visokastopa nezaposlenosti, a i svijest poslodavaca o mogućnostima zapošljavanja osoba s invaliditetom je na vrlo niskoj razini (upravo je zato u mjerama HZZ-a odabrana aktivnost osvještavanja poslodavaca o prednostima zapošljavanja osoba s invaliditetom).

Na području županije djeluje više od 25 različitih humanitarno-socijalnih udruga, od kojih je 17 za osobe s invaliditetom. Županija je u proračunu za 2013. godinu osigurala 200.000 kuna za financiranje tih udruga u okviru Programa javnih potreba.

U Požeško-slavonskoj županiji postoji pet stambenih jedinica za organizirano stanovanje, koje trenutno skrbe o ukupno 13 korisnika, a planira se proširenje te usluge u 2014.godini na veći broj korisnika.

Na području grada Požege djeluje udruga roditelja djece s poteškoćama u razvoju „MI“ koja je uspješno realizirala izgradnju Centra koji obuhvaća dvije zgrade sa svim popratnim sadržajima u kojima je moguće organizirati sve aktivnosti boravka za djecu i mlade osobe s invaliditetom.

Istim programom i sadržajem bavi se i Udruga roditelja djece i osoba s posebnim potrebama „Latica“ na području grada Pakraca i Lipika.

Na području grada Požege usluge asistencije u uspješnom usvajanju osnovnoškolskog gradiva za ranjive skupine - asistent u nastavi i asistent u učenju (djeca s teškoćama u razvoju i djeca oboljela i liječena od malignih bolesti) pružale su udruga „Pčelica“ i udruga „MI“ kroz projekte financirane od strane nadležnog Ministarstva socijalne politike i mlađih i Ministarstva zdravlja.

Individualna rješenja za pojedine slučajeve kod potrebe za ovakvom vrstom usluge rješavala je i Požeško-slavonska županija po zaprimanju zahtjeva i po vlastitim finansijskim mogućnostima, no potrebe su znatno veće od stvarnih mogućnosti.

Kod skupine djece predškolskog uzrasta evidentan je problem uključivanja istih u redovan vrtićki program u kojem bi djeca mogla dulje boraviti u ustanovi uz mogućnost korištenja usluga stručnog kadra (defektolog, logoped, psiholog)- uz individualan pristup. Za sada se takva djeca uključuju na nekoliko sati i s njima ne radi stručno osposobljeno osoblje. Edukacija i usavršavanje stručnog osoblja je zasad nezadovoljavajuća zbog manjka sredstava za dodatna ulaganja.

Ruralna naselja zakinuta su u svim sferama - nedostupnost informacija, nedostatak prijevoza, nemogućnost sudjelovanja u aktivnostima koje su dostupne u gradovima. Kod pružanja i korištenja postojećih usluga isti su marginalizirani zbog udaljenosti, predrasuda i sl.

Koordinacija u planiranju socijalnih usluga na razini županije je tek na začetku, a time i definiranje prioritetnih skupina kod pružanja usluga kao i praćenje učinkovitosti civilnog sektora u razvoju pružanja socijalnih usluga.

Kako je na području cijele RH iznimno zatvoren školski sustav, udrugama je znatno otežano pružanje usluga koje je moguće realizirati putem projektnih aktivnosti, a samim time i učinkovitost istih je znatno umanjena. Evidentni su izazovi u održavanju kontinuiteta provođenja aktivnosti zbog vremenskog ograničenja projekata i iznimno malih sredstava kao i zbog nedostatka kompetentnih osoba na tržištu rada za pružanje takvih usluga.

Svakako nedostaje i mogućnost psihološke i pravne podrške pružene u zajednici za osobe s invaliditetom. Trenutno, sav teret rješavanja prava i osiguravanja potrebnih usluga ostaje na obitelji osoba s invaliditetom.

Socijalne usluge koje se pružaju osobama s invaliditetom:

- a) Novčane naknade

Osobe s invaliditetom trenutačno ostvaruju pravo na slijedeće novčane naknade prema uvjetima definiranim Zakonom o socijalnoj skrbi: osobna invalidnina (1.250 kn mjesечно), doplatak za pomoć i njegu (500 kn mjesечно), doplatak za roditelje njegovatelje (2.500 kn mjesечно) i naknadu do zaposlenja (350 kn mjesечно).

b) Usluge informiranja i savjetovanja

Usluge informiranja i savjetovanja najvećim dijelom pružaju Centri za socijalnu skrb sa podružnicom Obiteljski centar i razne udruge za osobe s invaliditetom.

c) Usluge smještaja u ustanovama

U Domu za psihički bolesne odrasle osobe "Ljeskovica" osigurana je usluga smještaja za 314 korisnika i to 301 osoba na stalnom smještaju, a 7 osoba na privremenom smještaju.

d) Usluge dnevne skrbi

Organiziran je poludnevni i dnevni boravak u udruzi MI u Požegi i u udruzi Latica u Pakracu. U Domu za psihički bolesne odrasle osobe "Ljeskovica" planira se početak pružanja usluge poludnevnog boravka za 8 osoba s mentalnim oštećenjima tijekom 2014.godine.

e) Pomoć i njega u kući

CZSS pruža finansijsku potporu za pomoć i njegu u kući u punom opsegu za 386 korisnika i u smanjenom opsegu za 469 korisnika.

f) Usluge organiziranog stanovanja

U Požeško-slavonskoj županiji postoji pet stambenih jedinica za organizirano stanovanje, i to 2 stambene jedinice u Lipiku za 4 korisnika i 3 stambene jedinice u Pakracu za 9 korisnika s intelektualnim teškoćama, koje vodi Udruga za promicanje inkluzije, a planira se proširenje te usluge u 2014.godini na veći broj korisnika

g) Socijalno uključivanje, olakšavanje samostalnog življena

Na području grada Požege zaposleno je 8 osobnih asistenata koji su prošli vrlo šturu edukaciju i problemi oko učinkovitosti su evidentni.

Društvo multiple skleroze Požege zapošjava 5 osobnih asistenata kontinuirano od 2008.godine. Potrebe za korištenjem takve vrste usluge su znatno veće i Društvo koristi HZZ mjere javnih radova kako bi svojim korisnicima osigurali pomoć u svakodnevnom obavljanju kućanskih, administrativnih i drugih poslova. Nedostatak kod pružanja ove usluge je nemogućnost zadržavanja već obučenih asistenata na duži period od 6 mjeseci zbog nedostatka finansijskih sredstava, jer navedene mjere zapošljavanje djelatnika ograničavaju se na period od 6 mjeseci.

Utvrđene potrebe za socijalnim uslugama / socijalno uključivanje osoba s invaliditetom:

1. Organizirani poludnevni i cjelodnevni boravak s adekvatnim sadržajem i educiranim osobljem s ciljem integracije i socijalizacije osoba s invaliditetom. Nastavak ove

usluge u udruzi MI, udruzi Latica te pripreme za pružanje poludnevног boravka u Domu za psihički bolesne osobe Ljeskovica su prioriteti za 2014. godinu.

2. Proširiti uslugu organiziranog stanovanja u lokalnoj zajednici kao prevenciju institucionalizacije osoba s invaliditetom – posebno osoba s intelektualnim teškoćama i mentalnim oštećenjima (psihički bolesne osobe).

Dom za psihički bolesne osobe Ljeskovica u Čaglinu je svojim strateškim planom transformacije od 2014-2018.godine predviđao transformaciju u kategoriju ustanove **Dom za intenzivnu i dugotrajnu socijalnu skrb**. Prema Planu deinstitucionalizacije, ova kategorija je definirana na sljedeći način - *'domovi i druge pravne osobe koje imaju stručne kadrove i infrastrukturne uvjete usklađene s propisanim standardima, smanjuju ukupne kapacitete stalnog ili tjednog smještaja, ali dugoročno zadržavaju i/ili primaju na smještaj (stalni, tjedni ili privremeni smještaj) korisnike za koje niti jedan od izvaninstitucijskih oblika smještaja nije moguć, a kojima je potrebna intenzivna podrška ili dugotrajna skrb. Domovi koji za te usluge imaju obučen kadar istodobno trebaju povećati kvalitetu usluge u skladu s individualnim potrebama korisnika, te definirati reorganizaciju i poboljšanje uvjeta smještaja korisnika, gdje god je to moguće, u manje stambene jedinice. Ukoliko je to moguće i za time postoji potreba na određenom području, ovi će domovi razvijati i izvaninstitucijske usluge.'*

Uz smanjivanje osoba na trajnom smještaju sa 300 sadašnjih korisnika na 260 u 2018.godini, Dom Ljeskovica predviđa pružanje usluge organiziranog stanovanja u prvoj godini (2014) za 7 korisnika a do 2018.godini za najmanje 29 korisnika. Uz to planiraju procjeniti potrebe za pružanje psihosocijalne podrške (patronaže) u obitelji i u skladu s potrebama, razvijati i tu uslugu putem mobilnih timova.

Osim odabranih prioriteta za 2014. godinu, niže je prikazan širi obim potrebnih usluga u zajednici – koje nisu u ovom trenutku mogle postati dio Akcijskog plana za 2014. godinu, ali su prepoznate kao potrebne.

- Program pružanja usluga osobne asistencije nije novost na području RH i takve usluge se pružaju od 2006. godine a na području Požeško-slavonske županije od 2007.godine, no nedostaje zakonsko pravo po kojemu bi usluga bila definirana kao obvezna za sve osobe kojima je potrebna, već se njeno pružanje ograničava samo za članstvo različitih udruga što omogućava zloupotrebu i ne pruža dovoljnu učinkovitost. Potreban je veći broj asistenata - osobnih asistenata, asistenata u učenju i asistenata u nastavi kao i edukacija stručnog kadra (kroz korištenje mogućnosti zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih osoba u evidenciji HZZ-a).
- Potrebno je osigurati adekvatni prijevoz na razini županije za osobe s invaliditetom svih skupina (za sada je na području grada Požege prijevoz osiguran za djecu s teškoćama u razvoju koja pohađaju redovan osnovnoškolski program).
- Educirati stručni kadar sukladno realnim potrebama korisnika; apelirati na institucije i poslodavce o mogućnostima korištenja mjera za zapošljavanje osoba s invaliditetom (upoznavati poslodavce o zakonskim mogućnostima) i općenito podići svijest o stvarnim potrebama i mogućnostima osoba s invaliditetom

- Stvoriti mogućnost aktivnog uključivanja u društvena zbivanja (kulturne manifestacije,sportske aktivnosti)
- Razvijati volonterstvo kroz Centar za volontere, edukacije i primjere dobre prakse
- Povećavati svijest zajednice o osobama s invaliditetom, problemima s kojima se susreću i mogućnostima koje je moguće unaprijediti
- Proširiti spektar socijalnih usluga unutar javnih ustanova – škole, zdravstvo...
- Osnovati mobilne timove za pružanje pravne i psihološke podrške, što je pogotovo važno za ruralna naselja koja su prometno izolirana

9.2. Djeca i mladi

Na području Požeško-slavonske županije gradovi,općine i županija osiguravaju novčane naknade za pomoć obiteljima u potrebi s predškolskom, školskom djecom i studentima u vidu subvencioniranja prijevoza, prehrane u školi, osiguravanja stipendija, smještaja u učenički dom, besplatnog ljetovanja i slično.

Centri za socijalnu skrb pružaju individualna i grupna savjetovanja djeci i roditeljima. Međutim, socijalne usluge namijenjene djeci i mladima bez roditeljske skrbi, djeci i mladima s poremećajima u ponašanju i djeci s teškoćama u razvoju s područja županije prvenstveno su institucionalnog karaktera. Prema statističkim izvješćima centara za socijalnu skrb za 2012. godinu, ukupno je 61 dijete i mlada osoba smještena u dom socijalne skrbi dok je 24 smješteno u udomiteljske obitelji.

Tablica 21: Djeca i mladi s područja PSŽ, korisnici smještaja prema nadležnom CZSS

	Dom socijalne skrbi	Udomiteljstvo	Obiteljski dom	Ukupno
CZSS POŽEGA	42	19	0	61
CZSS PAKRAC	19	5	0	24

Izvor: statistička izvješća CZSS Požega i CZSS Pakrac za 2012.godinu

Tablica 22: Institucionalni i izvaninstitucionalni smještaj djece i mlađih s područja PSŽ u 2012 godini prema kategorijama:

Djeca i mladi prema kategorijama CZSS POŽEGA - CZSS PAKRAC	Udomiteljstvo	Dom socijalne skrbi	Ukupno
Dijete bez odgovarajuće roditeljske skrbi	22	10	32
Dijete s tjelesnim i metalnim oštećenjem	2	43	45
Dijete i mlađi punoljetnik s poremećajem u ponašanju (PUP)	0	8	8
Dijete žrtva obiteljskog nasilja	0	0	0
Dijete i mlađi punoljetnik smješten iz drugih razloga	0	0	0
Ukupno djeca i mladi	24	61	85

Izvor: statistička izvješća CZSS Požega i CZSS Pakrac za 2012.godinu

Ovi podaci ukazuju na nepovoljan omjer institucijske i izvaninstitucijske skrbi u odnosu 72% prema 28%, a prema Nacionalnom planu deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016. (2018.), taj bi omjer trebao biti obrnut, odnosno 80% prema 20% u korist izvaninstitucijskog smještaja.

Prema statističkim podacima MSPM za 2012.godinu, u Požeško-slavonskoj županiji je svega 8 obitelji registrirano za udomljavanje djece i mladih, a čak 20 za starije osobe. Od tih osam udomiteljskih obitelji, šest se nalazi na području nadležnosti CZSS Požega i one udomljavaju 15 djece, a ostale dvije su evidentirane na području nadležnosti CZSS Pakrac, međutim samo jedna obitelj od dvije je udomila jedno dijete.

Od 24 udomljene djece i mladih, nije izvjesno koliko ih je u udomiteljskim obiteljima na području županije već je samo poznat podatak iz CZSS Požega da je 10 djece smješteno na području nadležnosti Centra, a 9 izvan područja nadležnosti, dok je rješenjem CZSS Pakrac 5 djece smješteno u udomiteljske obitelji izvan područja nadležnosti Centra, pa je pretpostavka da je 14 djece smješteno u udomiteljske obitelji u drugim županijama.

U Županiji postoji jedna ustanova namijenjena djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi – Dječji dom Lipik. Centri za socijalnu skrb s područja županije su smjestili 6 djece iz županije na stalni i tjedni smještaj u toj ustanovi, a ostalih 4 djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi su smješteni u drugim županijama. Ubuduće bi se trebalo inzistirati da se smještaj djece i mladih prioritetno vrši u matičnoj županiji, ako postoje usluge i smještajni kapaciteti.

Tablica 23: Prikaz broja djece u Dječjem domu Lipik prema rješenjima CZSS:

CZSS	STALNI SMJEŠTAJ	TJEDNI SMJEŠTAJ	POLUDNEVNI BORAVAK.
POŽEGA	3		
PAKRAC	1	2	8
VIROVITICA	6		
BJELOVAR	5		
DARUVAR	6		
NOVSKA	7		
NAŠICE	1		
ČAZMA	1		
Ukupno	30	2	8

Izvor: Dječji dom Lipik, rujan 2013

Usluge koje se pružaju djeci i mladima:

- a) Novčane i ostale naknade

MSPM, kao i županijske, gradske i općinske vlasti, pružaju razne oblike novčane podrške za djecu i njihove obitelji, naročito kad je riječ o troškovima školske opreme i prijevoza do škole, dodjele stipendija, smještaj u učeničke domove, subvencioniranje prehrane u školi, ljetovanja i slično. Kao i u velikom dijelu Hrvatske, ove novčane potpore nisu dovoljne da bi se značajno poboljšala situacija djeci i mladima, ali pomažu u osiguravanju redovnog školovanje djece.

b) Usluge informiranja i savjetovanja

Centri za socijalnu skrb pružaju usluge informiranja i savjetovanja koje su usmjerenе na djecu i mlade bez roditeljske skrbi, djecu i mlade s problemima u ponašanju, djecu s teškoćama u razvoju kao i na djecu i mlade iz obitelji u riziku, koji su izloženi zanemarivanju, obiteljskom nasilju i drugim poteškoćama, dok Obiteljski centar, podružnica CZSS Požege pruža usluge informiranja i savjetovanja djeci i njihovim obiteljima kroz radionice koje su preventivnog karaktera u suradnji sa školama, udrugama i pružateljima socijalnih usluga. Zavod za javno zdravstvo također pruža obrazovne programe učenicima osnovnih škola na temu zdravog stila življenja.

c) Usluge skrbi u ustanovama

U županiji postoji jedna ustanova namijenjena djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi – Dječji dom Lipik. Centri za socijalnu skrb s područja županije su smjestili 6 djece iz županije na stalni i tjedni smještaj u toj ustanovi, a ostalih 4 djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi su smješteni u drugim županijama

d) Usluge dnevne skrbi

U Dječjem domu Lipik osmero je djece po rješenju CZSS Pakrac smješteno na poludnevni boravak.

e) Udomiteljske usluge

Od 24 djece iz županije koja su smještena u udomiteljske obitelji, 10 djece u je na području županije, a 14 u drugim županijama. Centri za socijalnu skrb i županijske vlasti trebali bi uložiti dodatne napore kako bi djecu zadržali u županiji.

f) Pomoćnici u nastavi

Odlukom o financiranju MZOŠ-a, od 23. rujna 2014., u okviru poziva za dodjelu bespovratnih sredstava iz Europskog socijalnog fonda (ESF) HR.2.2.04. "Osiguravanje pomoćnika učenicima s teškoćama u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama, odobrena je dodjela bespovratnih sredstava, u iznosu 1.399.709,55 kn, projektu "PETICA ZA DVOJE – Pomoć – Edukacija – Tim – Integracija – Ciljanost – Afirmacija za DVOJE" Grada Požege, za financiranje 32 pomoćnika u nastavi za 32 učenika u školskoj godini 2014/2015.

Utvrđene potrebe za socijalnim uslugama za djecu i mlade:

Za realizaciju željenog omjera institucijske i izvaninstitucijske skrbi 20:80 bit će potrebno razvijati udomiteljstvo. Treba utvrditi tko će biti nositelj promocije udomiteljstva na području županije. Važno je da udomitelji dobiju:

- adekvatnu edukaciju da budu osposobljeni za taj rad
- da imaju stalnu podršku socijalnih radnika
- da imaju pomoć u kriznim situacijama

Budući da u županiji ne postoje ustanove za djecu i mlade s poremećajima u ponašanju i djecu i mlade s invaliditetom, bilo bi dobro usmjeriti se na razvoj specijaliziranog udomiteljstva u županiji kao prevenciju institucionalizacije i smještavanja djece i mlađih u ustanove u drugim županijama.

Prema mišljenju radnih skupina, u županiji je potrebno proširiti i razviti sljedeće usluge:

- Razviti uslugu poludnevnog boravka u CZSS Podružnici Obiteljski centar za 6-8 djece
- Održati i proširiti uslugu poludnevnog boravka Dječjeg doma Lipik i organizirati provođenje slobodnog vremena mlađih kao prevenciju maloljetničke delikvencije
- Organiziranje radionica i aktivnosti za mlade u okviru Obiteljskog centra
- Poticanje volonterskog i vršnjačke pomoći mlađima pri učenju
- Osnivanje info centra za djecu i mlade u Požegi
- Razviti uslugu specijaliziranog udomiteljstva
- Organizacija slobodnog vremena u vidu Klubova za mlade u gradovima (Pakrac, Lipik)

9.3. Obitelji u riziku

Obiteljski centar, podružnica CZSS Požega pruža podršku u obliku savjetovanja za brojne potrebe obitelji (razvoj djece, bračni status, pružanje potpore obiteljima djece s invaliditetom) s ciljem podrške roditeljstvu i prevencije neprihvatljivog ponašanja. S obzirom na brojne izazove s kojima se suočavaju suvremene obitelji, raspoložive savjetodavne usluge nemaju dovoljan obuhvat, a u ruralnim područjima uopće nisu dostupne.

Prema statističkim podacima za razdoblje 2001-2006, u PSŽ je bilo 59 prijavljenih osoba za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, 47 optuženih i 45 osuđenih. Savjetodavni rad sa žrtvama obiteljskog nasilja (50 korisnika godišnje) provodi Obiteljski centar. Izricanje pojačane brige i nadzora za 7 maloljetnika provodi CZSS Požega, a za 3 maloljetnika, provodi CZSS Pakrac. Izricanje posebnih obveza za 32 maloljetnika, provodi CZSS Požega. Nadzor nad izvršavanjem roditeljske skrbi je određen za 4 obitelji na području CZSS Pakrac i za 2 obitelji na području CZSS Požega. Sve navedene usluge financira MSPM.

Potpore za troškove prijevoza za 179 djece iz socijalno ugroženih obitelji na području Požege (100 kn po djetetu) financira CZSS Požega, potpore za prijevoz djece s poteškoćama za 3 djece (300 kn po djetetu) financira CZSS Požega i potpore za 313 učenika srednje škole financira Grad Kutjevo, a troškove prijevoza srednjoškolcima na području Lipika za 8 djece, financira Grad Lipik, na području Pakraca 14 djece s poteškoćama dobiva potporu (462-602 kn) kao i 17 učenika srednje škole, a financira CZSS Pakrac.

Tijekom 2012.godine Obiteljski centar, (sada Podružnica CZSS Požega) je pružao podršku obitelji kroz organizirane preventivne radionice: „Igra brojki i slova“ (priprema za školu) za 28 korisnika; „Kreativne radionice“ (ljetna, božićna, uskrsna,) za 61 korisnika; „Ipak razvod- a kako?“ (program za roditelje,) za 6 korisnika; „Polazak u školu“ (predavanje za roditelje djece koja polaze u školu,) za 55 korisnika; „Tjelesno kažnjavanje nije discipliniranje“ (predavanje za roditelje,) za 9 korisnika; „Igre spretnosti“ (zajednička aktivnost roditelja i djece,) za 41 korisnika; „Čovječe ne ljuti se“ (zajednička aktivnost roditelja i djece, kvalitetno provođenje

slobodnog vremena,) za 12 korisnika; „Kako prepoznati seksualno zlostavljanje djece“ (predavanje za odgojitelje, nastavnike i roditelje,) za 38 korisnika; „Rastimo zajedno“ (program za roditelje djece do 5 godina starosti,) za 8 korisnika, „Baby fitness“ - (roditelji i djeca) za 32 korisnika. Sve programe provode stručni radnici OC, a financira MSPM. Također OC provodi savjetodavni rad (individualni, grupni, obiteljski i partnerski rad sa korisnicima), podizanje odgovornog roditeljstva i kvalitete života u obitelji, organizira pomoć u učenju, provodi programske aktivnosti kojima se promiču obiteljske vrijednosti.

Sufinanciranje troškova režija (voda, struja, grijanje) za socijalno ugrožene obitelji na području Kutjeva, troškove snosi grad Kutjevo u suradnji s isporučiteljem usluga za 30 korisnika (700 kn po osobi). Jednokratnu novčanu pomoć (2 puta tijekom godine) financira Grad Kutjevo za 34 korisnika (650 kn po osobi). Pomoć za podmirenje troškova stanovanja korisnicima koji se griju na drva za 227 korisnika na području Lipika (950 kn po osobi), trošak snosi Grad Lipik i za područje Kutjeva za 219 korisnika (950 kn po osobi), trošak snosi Grad Kutjevo.

Na području Grada Pakraca organizacija civilnog društva koja djeluje u području zaštite žrtava nasilja u obitelji je Centar za podršku i razvoj civilnog društva „Delfin“ koja pruža savjetodavnu i psihosocijalnu pomoć djeci i ženama žrtvama nasilja.

Socijalne usluge koje se pružaju obiteljima u riziku :

- a) Usluge skrbi u ustanovama

Privremeni smještaj u prihvatište za žrtve obiteljskog nasilja izvan područja županije jer u županiji takva ustanova još nije osnovana.

- b) Usluge informiranja i savjetovanja

Dva CZSS-a sa podružnicom Obiteljski centar obiteljima pružaju savjetodavne usluge.

Dok Obiteljski centar uglavnom radi na preventivnim programima i edukativnim radionicama u cilju jačanja roditeljskih vještina, CZSS uglavnom radi na konkretnim slučajevima s disfunkcionalnim obiteljima po pitanjima siromaštva, nasilja u obitelji, zanemarivanja i zlostavljanja djece, neadekvatnih roditeljskih vještina te nemogućnosti pronalaženja zaposlenja itd.

Brojne su potrebe obitelji na području PSŽ, no u ovom planu su radne skupine predstavile realne aktivnosti koje će se započeti ili nastaviti pružati u 2014. godini, dok su preostale potrebne usluge i aktivnosti nabrojane i predstavljati će osnovu za daljnje planiranje socijalnih usluga.

Među prioritetnim uslugama za 2014. godinu odabrane su sljedeće aktivnosti vezane na smanjivanje nasilja u obitelji i pomoći žrtvama nasilja:

1. Edukacija stručnih radnika koji bi provodili psihosocijalni tretman počinitelja nasilja
2. Izrada individualnih planova sigurnosti za žrtve nasilja te pružanje savjetodavnih usluga
3. Upućivanje u skloništa za žrtve nasilja

Na području županije bi bilo potrebno organizirati skrb za žene i djecu žrtve nasilja u sigurnoj kući ili skloništu za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja.

Potrebno je organizirati više raznih sadržaja za roditelje - radionice na teme: odnos roditelj-dijete (Rastimo zajedno) postavljanje granica, kontrola lјutnje, također individualno i obiteljsko savjetovanje i za djecu i mlade kroz preventivne programe: kontrola lјutnje i nenasilno rješavanje sukoba u organizaciji Obiteljskog centra.

Osim navedenoga potrebno je osigurati i prostore (za radionice, odnosno dnevni i poludnevni boravci) gdje bi djeca i mladi kroz programe namijenjene njihovoј dobi kvalitetno provodili slobodno vrijeme, te također i potreban broj volontera koji bi asistirali u radu s djecom ili im pomagali u pisanju zadaća i učenju, također u tim prostorima bi se u suradnji s educiranim stručnjacima i volonterima moglo raditi sa roditeljima i djecom koji imaju mjeru nadzora nad izvršavanjem roditeljske skrbi, te tako prevenirati smještaj djece u domove. Također, bilo bi potrebno osmisliti veći opseg usluga u zajednici npr. igraonice/čitaonice za djecu gdje bi roditelji mogli privremeno ostaviti djecu dok obavljaju neke aktivnosti u gradu.

Potrebna je kvalitetnija suradnja s plesnim udrugama, športskim klubovima, likovnim, književnim, kazališnim klubovima gdje bi se djecu loših socioekonomskih prilika moglo besplatno učlaniti te je zato i potrebna veća povezanost informacija i resursa, te međuresorna suradnja.

Za obitelji lošijeg imovinskog statusa potrebno je osigurati besplatno ljetovanje za djecu te suradnju i s drugim gradovima radi razmjene djece tijekom ljetnih i zimskih praznika. Jedna od važnih potreba se odnosi i na stambeno zbrinjavanje socijalno ugroženih obitelji s više djece u vidu „socijalnog stana“.

9.4. Starije i nemoćne osobe

Starije i nemoćne osobe i umirovljenici ubrajaju se među 5 prioritetnih ciljnih skupina koje je Glavna radna skupina odredila za uključivanje u Akcijski plan socijalnih usluga za 2014. godinu.

Starije i nemoćne osobe na području Požeško-slavonske županije jedna su od najugroženijih socijalnih skupina. Rezultati provedenih istraživanja o socijalnoj isključenosti (UNDP 2006.godine) pokazuju da ova županija ima najveći udio (27,7%) socijalno isključenih osoba u ukupnom broju stanovnika od svih županija na području Hrvatske. Požeško-slavonska županija je jedna od najsiromašnijih obzirom na iznos prosječne mirovine, koja je prema podacima HZMO u srpnju 2013.godine iznosila 1.873 kn.

Prema Popisu stanovništva iz 2011.godine (podaci Državnog zavoda za statistiku), na području Požeško-slavonske županije ima 14 000 osoba starije životne dobi, 65 i više godina, od ukupno 78. 034 stanovnika, što iznosi oko 17 %.

Prosječna je starost 40,9 godina, indeks starenja (udio osoba starih 60 i više godina u odnosu na broj osoba do 19 godina) je 99,2, dok je koeficijent starosti 23,6 (udio osoba starih 60 i više godina u ukupnom stanovništvu).

Od svih izvaninstitucijskih socijalnih usluga koje su se provodile u 2007 godini u okviru natječaja ministarstava, županija i gradova te kroz posebne programe za razvoj usluga u zajednici koje je financirala EU i Svjetska banka, u Požeško – slavonskoj županiji, najviše su bile zastupljene usluge za starije osobe, i to s čak 75,64% (izvor: „Mapiranje alternativnih

socijalnih usluga/programa po županijama; UNDP 2008) što je rezultat aktivnijeg angažmana MSPM (bivšeg Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti) i osmišljavanja i pružanja usluga za ovu populaciju. Ujedno je ovo mapiranje ukazalo da se Požeško-slavonska županija nalazi između tri županije s najmanjim brojem projekata (41 projekt u 2007.godini) koji uključuju socijalne usluge te da je ujedno od svih županija na području od posebne državne skrbi ovdje utrošen najmanji iznos sredstava za izvaninstitucijske socijalne usluge.

Na području županije djeluje Caritas Požeške biskupije (pripravlja oko 70 obroka za starije i potrebite dnevno), Crveni križ Požega, Pučka kuhinja u Pakracu te Gradsko društvo Crvenog križa u Pakracu, koji ujedno pruža i usluge smještaja u Domu Marino selo.

Udio osoba koje imaju 65 i više godina u Požeško-slavonskoj županiji bez primanja, iznosi 9,4% (Socijalna sigurnost i kvaliteta života starijih osoba bez mirovinskih primanja u RH, 2008.).

Dodatni problemi starijih ljudi s invaliditetom i kroničnih bolesnika, su smanjena mobilnost i osamljenost, koji povećavaju njihove potrebe. Osobito ugrožene su osobe koje žive u samačkim staračkim domaćinstvima, osobe niskog socio-ekonomskog statusa kao i one kojim je teško narušeno zdravstveno stanje, a istovremeno žive u slabo naseljenim područjima s visokim udjelom starijih u ukupnom stanovništvu.

Područja od posebne državne skrbi u Požeško-slavonskoj županiji su gradovi Pakrac i Lipik, te općina Brestovac, općina Čaglin i općina Velika. Općina Čaglin je najsiromašnija i najnerazvijenija, te je karakterizira pad broja stanovnika, čemu znatno doprinosi prometna izoliranost.

Socijalne usluge koje se pružaju starijim i nemoćnim osobama:

a) Novčane naknade

Gradovi i općine na području Požeško-slavonske županije pomažu svoje starije sugrađane na razne načine, pa tako podmiruju troškove prehrane, subvencioniraju troškove dostave hrane, mjesечно isplaćuju novčane pomoći, subvencioniraju troškove prijevoza i dr.

Požeško-slavonska županija je sufinancirala usluge dnevnog boravka i pomoći u kući koje su se pružale kroz Program „Dnevni boravak i pomoć u kući“, do 30. travnja 2014. godine, kao i gradovi i općine u kojima su se provodili isti programi.

b) Usluge informiranja i savjetovanja

Usluge savjetovanja uglavnom provode Centri za socijalnu skrb.

c) Usluge skrbi u ustanovama

Domovi za starije i nemoćne osobe kojima je osnivač Požeško-slavonska županija:

1. Dom za starije i nemoćne osobe Požega (kapacitet 188 mesta)
2. Dom za starije i nemoćne osobe Velika (kapacitet 130 mesta)

Obiteljski domovi u Požeško-slavonskoj županiji su:

1. Dario Katić iz Požege – 18 korisnika
2. Marina Galić iz Bekteža – 9 korisnika

Domovi drugih osnivača (privatni domovi):

1. Dom za starije i nemoćne osobe Baketarić iz Resnika (kapacitet 63 mjesta)
2. Dom za starije i nemoćne osobe „Andelak“ iz Lipika (kapacitet 40 mjesta, vlasnik je Mijo Straga, 90% korisnika je nepokretno)
3. Smještaj starih i nemoćnih Lipik (kapacitet je 18 pokretnih osoba a vlasnik je Mijo Straga)
4. Skrb izvan vlastite obitelji za starije i nemoćne osobe u Marinom Selu, Poljana – osnivač je Gradsko društvo Crvenog križa iz Pakracu (kapacitet 65 mjesta)

d) Usluge dnevne skrbi –usluge pružane do 30. travnja 2014. godine kroz Program „Dnevni boravak i pomoć u kući“

Na području Grada Požege, te općina Brestovac i Jakšić osigurana je skrb o 200 korisnika programa Dnevног boravka i pomoći u kući, kojima usluge pružaju 14 radnika (voditeljica, domaćica Dnevног boravka, medicinska sestra, dva pomoćna radnika, osam gerontodomaćica, spremaćica)-provoditelj usluga iz Programa bila je Požeško-slavonska županija.

Grad Lipik skrbio je o 225 korisnika Dnevног boravka i pomoći u kući, od kojih je 200 na području grada Lipika te 25 napodručju grada Pakracu – usluge pružaju 16 radnika (voditelj, domaćica Dnevног boravka, medicinska sestra/tehničar, tri pomoćna radnika, devet gerontodomaćica,spremačica).

Grad Pleternica osiguravao je usluge za 225 korisnika Dnevног boravka i pomoći u kući,kojima usluge pružaju 16 radnika (voditeljica, medicinska medicinska sestra, domaćica Dnevног boravka, spremaćica, tri pomoćna radnika, devet gerontodomaćica), te

Općina Velika skrbila jeo 202 korisnika Dnevног boravka i pomoći u kući, kojima usluge pruža 14 radnika (voditelj, osam gerontodomaćica, medicinska sestra, 2 pomoćna radnika, domaćica Dnevног boravka, spremaćica).

e) Usluga pomoć u kući i dostava obroka

Županija i gradovi pružaju mrežu usluga pomoći i njegu u kući za korisnike, sufinanciranih od strane MSPM-a, županije i gradova, a koje provode mobilni timovi općina i gradova i ustanove socijalne skrbi.

Dom za starije i nemoćne osobe Požega organizira kućnu dostavu gotovih obroka za 80 korisnika. Ovaj dom također priprema gotove obroke za preuzimanje za 9 individualnih korisnika. Grad Lipik organizirao je u prosjeku dva puta mjesечно pomoć starijim osobama oko kućanskih poslova, osobne higijene, a slični se programi provode i u Požegi, te općinama Jakšić i Brestovac.

GD CK Pakrac, kroz program MSPM i program javnih radova HZZ-a provodi gerontodomaćinsku službu u trajanju od 6 mjeseci s mogućnosti produživanja. U razdoblju

od 01.08. 2013. do 31. 01. 2014. 10 gerontodomaćica je skrbilo jedan do tri puta tjedno, ali i češće gdje je trebalo, o oko 170 starih i nemoćnih osoba. Dvije osobe produžuju program na narednih 6 mjeseci.. Kontinuirano se svakodnevno, osim subote i nedjelje (pojačan obrok petkom), dostavljaju na kućne adrese 35 obroka, dok prosječno pet osoba svaki dan jede besplatno u pučkoj kuhinji u Pakracu.

Nakon zakonodavnih promjena koje se odnose na ugovaranje usluge pomoći u kući od 30. travnja 2014. godine, odobreni su sljedeći pružatelji usluge pomoći u kući koji pružaju usluge organiziranih dnevnih aktivnosti, na temelju natječaja Ministarstva socijalne politike i mladih:

- Trgovačko društvo Poduzetnički centar Pleternica d.o.o.
- Lipička razvojna agencija d.o.o.
- "Veličanka Velika" agro-turistička zadruga,
- Dom za starije i nemoćne osobe Požega
- Dom za starije i nemoćne osobe Baketarić

Potrebne socijalne usluge za starije i nemoćne osobe:

Činjenicu da se životni vijek produžio, logično prati i činjenica da je svakog dana sve veći broj starijih osoba. Moralna i etička obveza svakog društva s takvom dobnom strukturu stanovništva je organiziranje odgovarajuće brige za tu skupinu stanovništva, kako bi se svaki pojedini član zajednice osjećao dostojanstveno, sigurno, zaštićeno i sretno u poznim godinama svog života. U humano-etičkom smislu suvremeno demokratsko društvo je dužno poduzeti sve potrebne mjere i radnje za održavanje fizičkog, duševnog i socijalnog zdravlja ukupnog stanovništva, a posebno je apostrofirana skupina starijih i nemoćnih. Potrebno je širiti izvaninstitucionalne usluge koje su usmjerene na ovu ciljnu skupinu na području Požeško-slavonske županije i održati postojeće kapacitete u institucijama, uz podizanje razine kvalitete usluga.Potrebno je direktno utjecati na rješavanje najvećih problema pripadnika ciljane skupine i zadovoljavati primarne potrebe za sigurnošću, socijalizacijom i zdravljem. Ostaje otvoreno pitanje dostupnosti usluga skrbi za palijativne bolesnike i oboljele od Alzheimera.

Slijedom gore navedenog, a posebno analizirajući sadašnju sliku skrbi o starijim i nemoćnim osobama na području Požeško-slavonske županije, nameću se i slijedeće potrebe:

- Osiguranje održivosti postojećih Dnevnih boravaka i pomoći u kući te razvoj novih;
- Održavanje usluge organiziranja prehrane;
- Razvoj udomiteljstva za starije i nemoćne osobe;
- Osiguranje održivosti postojećih smještajnih kapaciteta
- Podizanje standarda kvalitete smještaja

9.5. Nezaposlene osobe

Nezaposlene osobe ubrajaju se među 5 prioritetnih ciljnih skupina koje je Glavna radna skupina odredila za uključivanje u Akcijski plan socijalnih usluga za 2014. godinu.

Društveni problemi siromaštva, socijalne isključenosti, alkoholizma i obiteljskih problema najčešće su povezani s nezaposlenošću. Požeško-slavonska županija po mnogim je socioekonomskim indikatorima na začelju svih hrvatskih županija: niska je zaposlenost, a visoka nezaposlenost, nepovoljna je starosna i obrazovna struktura stanovništva, BDP iznosi tek oko 60% državnog prosjeka. Pri tome je nezaposlenost prepoznata kao najvažniji generator socijalne isključenosti. S prosječnom stopom nezaposlenosti koja je iznad hrvatskog prosjeka (stopa prijavljenih nezaposlenih osoba iznosi 29,1%, a udio dugotrajno nezaposlenih osoba je 41,70%)²⁰), ovoj županiji prijeti rizik socijalnih problema.

Područni ured Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u Požegi osigurava novčane naknade za nezaposlene koji za to ispunjavaju uvjete i brojne usluge vezane za pronalaženje i zadržavanje zaposlenja, te privremeno zapošljavanje putem mjera aktivnog tržišta rada kao što su javni radovi.

Osim pružanja naknade za nezaposlene, savjetovanja i programa usavršavanja, HZZ-ove mjere aktivnog tržišta rada glavna su aktivnost podrške za nezaposlene. U županiji trenutačno ne postoje druge usluge podrške za nezaposlene osobe koje bi trajno pružale podršku ovoj skupini.

U okviru Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja provedbom mjera aktivne politike u 2012. godini do 31.12.2012. godine na području Požeško-slavonske županije ukupno je obuhvaćeno 524 osobe. HZZ PU Požega također je sudjelovalo u desetak projekata financiranih sredstvima EU čiji je zajednički cilj razvoj i ulaganje u ljudske potencijala.

Usluge za nezaposlene osobe:

a) Novčane i druge naknade

Nezaposlene osobe koje su prijavljene u HZZ-u ostvaruju prava na: informiranje o dostupnim poslovima; savjetovanje o mogućnostima ostvarenja karijere, uključujući procjenu dodatnog obrazovanja potrebnog za ispunjavanje zahtjeva tržišta rada; procjena radnih sposobnosti; pravno savjetovanje; radionice čiji je cilj povećati zapošljivost nezaposlenih; posredovanje kod poslodavaca; i osiguravanje naknade za nezaposlene koji ispunjavaju potrebne zakonske uvjete. U travnju 2013. godine, 21,1% nezaposlenih u županiji ostvarivalo je pravo na novčane naknade. Postoji i mogućnost da se prijave na CZSS za socijalnu pomoć uvjetovanu provjerom dohotka.

b) Usluge informiranja i savjetovanja

Informiranje i savjetovanje nezaposlenih osoba pruža HZZ u svojoj Područnom uredu u Požegi. 2012. godine 2417 nezaposlenih osoba uključeno je u grupno savjetovanje, a zaposlenici HZZ-a pružili su individualno savjetovanje za 19.156 nezaposlenih osoba.

2012. godine HZZ-ov Odsjek za profesionalno usmjeravanje pružio je usluge grupnog informiranja učenika osnovnih i srednjih škola na kojima je sudjelovalo 411 učenika, kao i individualna savjetovanja učenika osnovnih i srednjih škola na kojima je sudjelovalo 260 učenika. Također, 2012. godine, 323 osobe sudjelovale su u radionicama za nezaposlene,a

²⁰Podaci HZZ-a za travanj 2013.

166 nezaposlenih osoba je uključeno u selekciju za obrazovanje i 40 za zapošljavanje. HZZ je pomogao u sezonskom zapošljavanju u turizmu i to za 734 osobe, kao i sezonskom zapošljavanju u Njemačkoj na poljoprivrednim poslovima za 185 nezaposlenih osoba.

GD CK Pakrac kroz program Vlade RH i Zavoda za zapošljavanje osigurava za nezaposlene osobe: stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa - na godinu dana za: 3 kuhara, 3 medicinske sestre, jednu socijalnu radnicu, jednu ekonomicisticu, a kroz Javne radove 10 gerontodomaćica radi 6 mjeseci. Očekuje se nastavak programa.

U nacrtu Akcijskog plana socijalnih usluga za 2014. godinu, navedene su dvije prioritetne mjere:

- bolja koordinacija između HZZ-a i CZSS-a u pogledu pružanja usluga dugotrajno nezaposlenima koji su zajednički korisnici.
- pružanje podrške tražiteljima zaposlenja pri pronalasku i zadržavanju zaposlenja.

Ostale potrebe utvrđene od strane Glavne županijske radne skupine i Radne skupine za socijalno planiranje su sljedeće:

- putem javih radova nastaviti zapošljavanje dugotrajno nezaposlenih osoba;
- uključiti nezaposlene osobe u društveno koristan rad (uvjetovana novčana pomoć CZSS-a i HZZ-a);
- ustrajati na obrazovnim aktivnostima, stjecanju i usavršavanju novih znanja, vještina i kompetencija;
- poticati nastavak obrazovanja za osobe koje su prekinule školovanje, financirati obrazovanje i putne troškove polaznika.

9.6. Osobe koje nemaju dovoljno prihoda za zadovoljavanje osnovnih potreba

Relativna stopa siromaštva redovito se prati na državnoj razini pomoću standardne EU metodologije, prema kojoj se smatra da osoba koja živi u kućanstvu u kojemu je raspoloživi dohodak manji od 60% od prosječnog dohotka u državi živi na granici siromaštva.

Socijalne naknade također su utemjene na prihodima i kućanstvu ima pravo na mjesecnu naknadu za uzdržavanje ako je po članu kućanstva prihod manji od 500 kuna. 500 kn je osnovica za izračun iznosa naknade; na primjer, osoba koja živi sama ima pravo na 120% od osnovice (npr. 600 kuna). Odrasla osoba koja živi u obitelji može primati maksimalno 80% ili 400kn, za djecu koja se školuju 100% itd. Ovi iznosi su preniski da bi izvukli obitelj iz siromaštva, ali bi privremeno mogli ublažiti poteškoće.

Najbolji način za izvlačenje iz siromaštva je zapošljavanje, zbog čega CZSS-ovi i HZZ usko surađuju kako bi pružili odgovarajuću podršku pri potrazi za poslom i prekvalifikaciji nezaposlenih korisnika socijalne naknade koji su sposobni za rad.

U određenoj mjeri postoji diskrecijska evaluacija od strane djelatnika CZSS-a – kako bi ustanovili postojanje siromaštva u određenoj situaciji. Ima slučajeva u kojima su osobe zaposlene, ali prihodi im nisu dostatni za pokrivanje troškova življenja (ili ne primaju plaću, itd.). U takvim slučajevima može se pružiti i jednokratna pomoć.

Primjećeno je da nisu svi koji primaju doplatak za uzdržavanje siromašni – ovo je pitanje koje treba jasnije regulirati novim Zakonom o socijalnoj skrbi prema kriterijima imovinskog cenzusa umjesto dosadašnjih dohodovnih kriterija.

Siromaštvo postaje gorući problem – ali manjak konkretnih podataka otežava pravilno planiranje. Velik broj dugotrajno nezaposlenih i velik broj stalnih korisnika socijalne pomoći u opasnosti je od siromaštva. Županijske vlasti procjenjuju da bi broj neaktivnih građana bez odgovarajućih prihoda, koji nisu prijavljeni ni u HZZ-u ni u CZSS-u, mogao biti razmjerno visok, ali ne postoji dovoljno podataka koji bi potvrdili ovu procjenu.

Siromaštvo je često "socijalni pokazatelj" za socijalne usluge. Većina socijalnih problema u županiji proistječe iz siromaštva. Osim zdravstvenih problema i intelektualnih poteškoća, socio-ekonomski razlozi često se navode kao prepreka uspješnim ishodima učenja.

Dio stanovnika županije radi u poljoprivrednom sektoru. Poljoprivrednicima su potrebne nove vještine, naročito mladim poljoprivrednicima; na primjer, učenje o mogućnostima EU fondova. Poljoprivrednici su uglavnom starije osobe koje žive u ruralnim područjima – vrlo im je važno poboljšati pristup socijalnim uslugama jer je za njih pristup ovim uslugama i udaljen i skup. Iako posjeduju nekretnine i zemlju, svejedno su skupina koja zahtjeva posebnu skrb i pružanje usluga.

Usluge koje se pružaju:

a) Naknade

CZSS-ovi su u 2012. godini osigurali pomoć za uzdržavanje za svoje korisnike na području županije i to CZSS Požega za 374 obitelji i 311 samaca, a CZSS Pakrac za 390 korisnika.

b) Usluge smještaja u ustanove

Za starije osobe koje žive u siromaštvu (bez dohotka ili s minimalnom mirovinom bez obiteljske podrške), najčešće rješenje je njihov smještaj odlukom CZSS-a u ustanove za skrb o starijim osobama, ali i u dom za osobe s mentalnim oštećenjem koji je također u državnom vlasništvu te se sufinancira iz državnog proračuna. Kad bi usluge pružane u zajednici bile široko dostupne u ruralnim područjima, starije osobe mogle bi duže ostati u svojim domovima.

c) Razne druge vrste pomoći

Županija, gradovi, općine i udruge na različite načine pomažu svoje potrebite sugrađane, pa se tako podmiruju pogrebni troškovi, troškovi stanovanja, dostavljaju se topli obroci, paketi hrane, higijenskih potrepština i sl.

Utvrđene potrebe za uslugama za osobe bez osnovnih prihoda:

- Siromašnim obiteljima s djecom osigurati primjerno stanovanje, podršku pri odgoju djece, novčanu pomoć;
- Novčana pomoć (jednokratna) za siromašne osobe koji rade za minimalnu plaću ili uopće ne primaju plaću;

- Kombinirana novčana pomoć i usluge podrške obitelji;
- Motiviranje za uključivanje u programe koji se provode s ciljem uspješnijeg i sretnijeg roditeljstva (program "Rastimo zajedno");
- Slanje djece na more o trošku GD CK Pakrac;
- Saznati više o siromaštvo u županiji redovnim prikupljanjem podataka o razini siromaštva u županiji. Podaci bi mogli biti prikupljeni iz dostupnih izvora o socijalnim skupinama koje su izložene većem riziku od siromaštva od hrvatskog prosjeka²¹ i ostalih koji su specifični za županiju, npr. udio osoba bez prihoda, udio zaposlenih a siromašnih, udio umirovljenika s minimalnom mirovinom od kojih većinu čine umirovljeni poljoprivrednici, broj osoba kojima prijeti opasnost da postanu beskućnici zbog življenja u nesigurnim ili neodgovarajućim uvjetima stanovanja, broj dugotrajno nezaposlenih stalnih korisnika socijalne pomoći (npr. neke osobe su u takvom nedefiniranom statusu više od 10 godina), itd.

9.7. Branitelji iz Domovinskog rata

U Požeško-slavonskoj županiji 1459 branitelja ima invaliditet kao posljedicu Domovinskog rata. Većina prava i naknada za branitelje iz Domovinskog rata potječe izravno iz državnog proračuna, od strane Ministarstva branitelja, dok županija osigurava samo novčane potporežupanijskim udrugama branitelja.

Dok Županijski centar za psihosocijalnu pomoć u Požegi, kojim upravlja Ministarstvo branitelja, pruža savjetovanje za branitelje i njihove obitelji, dodatna podrška za liječenje posttraumatskog stresnog poremećaja je više puta spomenuta u radnim skupinama kao nezadovoljena potreba. Ova skupina u županiji također pati od visoke razine alkoholizma, problema kojeg je prepoznao Obiteljski centar, koji često dovodi do obiteljskog nasilja i problema na poslu.

Prema riječima stručnjaka iz županijske uprave, specifična novčana podrška koja se pruža ovoj ciljnoj skupini, premda dobro usmjerena, ipak je premala da bi izvukla osobe iz siromaštva ukoliko se radi o nezaposlenima ili nesposobnima za rad.

Usluge koje se pružaju braniteljima iz Domovinskog rata

a) Novčane i druge naknade

- Mirovine za 1782 branitelja i 294 mirovina za članove obitelji branitelja koji su poginuli ili nestali za vrijeme Domovinskog rata osigurava Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje;
- Invalidnina za 1136 branitelja – osigurava Ministarstvo branitelja;

b) Usluge informiranja i savjetovanja

Županijski Centar za psihosocijalnu pomoć uključuje jedan mobilni tim koji pruža podršku u kriznim situacijama u domovima branitelja, a također pruža i savjetovanje braniteljima i njihovim obiteljima.

²¹ Koji je iznosio 21,1% u 2011., DZS Pokazatelji siromaštva za 2011.

c) Ostalo

Županija osigurava godišnju novčanu pomoć za udruge branitelja koje pružaju uglavnom usluge savjetovanja i podrške u ostvarivanju prava te organiziraju različita prigodna događanja, okupljanja branitelja i sportske događaje. Za 2013.godinu, u županijskom je proračunu osigurano 200.000 kuna za udruge proistekle iz Domovinskog rata u sklopu Programa javnih potreba.

U Lipiku se planira otvaranje Doma za veterane domovinskog rata u 2015.godini.

9.8. Osobe s problemom ovisnosti

Hrvatski zavod za javno zdravstvo provodi aktivnosti vezane za prevenciju ovisnosti o drogama - prvenstveno putem radionica u osnovnim školama. Osim radionica, postoji i savjetodavni Centar za prevenciju ovisnosti unutar Zavoda za javno zdravstvo. Škole i ostala odgovorna tijela upućuju u Zavod za javno zdravstvo na procjenu one osobe za koje se sumnja da imaju problem ovisnosti ili su pod utjecajem droga.

Postoje 2 kluba liječenih alkoholičara u županiji, a budući da je alkoholizam najčešći oblik ovisnosti. ZZJZ organizira terapijske grupe liječenih alkoholičara.

Županija ima Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, koje se sastoji od predstavnika CZSS, Doma zdravlja, Opće bolnice i Crvenog križa. Nasilje među mladima i rana zlouporaba alkohola prepoznati su kao pojava u porastu. U školama postoji program kojeg provode nastavnici u svrhu prevencije ovisnosti i smanjenja upotrebe alkohola i droga. Obiteljski centar također je aktivni dionik te pruža savjetovanje za osobe liječene u klubovima alkoholičara, kao i savjetovanje pojedinaca ili članova obiteljivoisnika. Evidentirana su 69 ovisnika, od toga 15 u 2012. godini.

Pružane socijalne usluge:

a) Informiranje i savjetodavne usluge

CZSS-ovi zajedno sa Zavodom za javno zdravstvo i drugim zdravstvenim strukturama pružaju usluge informiranja i savjetovanja vezanog za zlouporabu opojnih sredstava. ZZJZ organizira terapijske grupe liječenih alkoholičara u koje je uključeno 25 osoba pod vodstvom terapeuta (psihijatra) i ko-terapeuta. Na raspolaganju grupi su radni terapeut, liječnik i psiholog.

Također, ZZJZ organizira predavanja o zlouporabi droga u srednjim školama, štetnosti ovisnosti o cigaretama i drugih ovisnosti u osnovnim školama i provodi školski preventivni program. ZZJZ je u 2012. godini održao 13 predavanja i četiri tribine.

b) Usluge pružane u zajednici

U županiji postoje dva kluba liječenih alkoholičara.

c) U županiji se odvijaju razne manifestacije koje organiziraju udruge, s ciljem da se upozori na razne vrste ovisnosti, pa tako plesni klubovi ples promoviraju kao zdravu i zabavnu aktivnost za sve uzraste, održavaju se prijateljske nogometne utakmice, organiziraju se razni koncerti, turniri, tribine.

- d) Udruga Pet plus podučava socijalne i praktične vještine za bolje funkcioniranje u socijalnom okruženju (pisanje aplikacija za posao, pisanje dopisa, osnove konstruktivne komunikacije i gradnje međuljudskih odnosa, samopredstavljanje i dr).

10. Glavna pitanja koja proizlaze iz analize podataka i konzultacija s županijskim dionicima

Iako Požeško-slavonska županija ima nisku fiskalnu sposobnost za razvoj socijalnih usluga, prisutna je odgovornost i odlučnost županijskih vlasti prema zadovoljavanju potreba građana. Zbog proračunskih ograničenja potrebno je sve više voditi brigu o učinkovitom korištenju materijalnih i ljudskih resursa. Slijedeći izazovi u razvoju socijalnih usluga su zajednički većini županija u Hrvatskoj:

- Potrebno je unaprijediti i horizontalnu i vertikalnu koordinaciju među službama i resorima (socijalne skrbi, obrazovanja, zapošljavanja te zdravstvenog i pravosudnog sustava) kako bi se unaprijedilo županijsko planiranje i izvještavanje. Za sada planiranje nije dvosmjeren proces kakav bi trebao biti, nego jednosmjerna procedura prema kojoj županijski odjeli moraju podnosići izvješća raznim ministarstvima po pitanju provedbe nacionalnih strategija bez ikakvih povratnih informacija i smjernica od strane središnjih institucija;
- Nedostatak finansijskih sredstava za socijalne usluge na općinskoj i županijskoj razini, naročito za socijalne usluge pružane u zajednici;
- Neizvjesna decentralizacija sustava i prijenos odgovornosti sa državne razine na županijsku (npr. privatni domovi socijalne skrbi i obiteljski domovi uglavnom se nalaze u sivoj zoni zbog prijenosa odgovornosti za izdavanje dozvola za pružanje usluga, te praćenja kvalitete usluga sa državne uprave na županijske vlasti);
- Općenito, usluge pružane u zajednici su nerazvijene, osim za starije osobe, ali čak i tu su potrebe mnogo veće od onog što se trenutačno pruža, a nakon uvođenje novih uvjeta za ostvarivanje prava na pomoćući vjerojatno je da će se broj korisnika smanjiti;
- Nedostatan kapacitet pružatelja usluga u privatnom i neprofitnom sektoru;
- Potrebno je pružiti veću razinu podrške ustanovama socijalne skrbi u procesu transformacije (Dom za psihički bolesne Ljeskovica, Čaglin) u suradnji MSPM i jedinica područne i lokalne samouprave u partnerstvu s drugim pružateljima usluga kako bi se osigurao razvoj usluga u zajednici;
- Dolazi do porasta pritiska na postojeće socijalne usluge zbog socijalno-ekonomiske situacije u županiji (visoka stopa nezaposlenosti, siromaštvo, nasilje među mladima i prekomjerna konzumacija alkohola, obiteljske krize, mentalna oboljenja, starosna dob stanovništva, depopulacija ruralnih područja, broj samačkih domaćinstva u porastu kod starijih osoba itd.).

U prilogu je SWOT analiza u kojoj se analiziraju specifičnosti sustava socijalne skrbi u Požeško-slavonskoj županiji i to unutarnje snage i slabosti županije za razvoj socijalnih usluga te vanjske prilike koje treba iskoristiti i vanjske prijetnje koje treba nadvladati vlastitim snagama, prema prijedlogu članova Radne skupine izrađenom na radionici 5.prosinca 2013.godine u Požegi.

SWOT ANALIZA ŽUPANIJSKOG SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI	
SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> · Županija ima Ured za branitelje, a nemaju ga sve županije – financijska i savjetodavna podrška braniteljima, prepoznate potrebe braniteljske populacije · Županija sufinancira asistente u nastavi direktno u suradnji s školom, stručne osobe – 4 asistenta (sufinanciraju gradovi Pakrac, Lipik 50%) · Razvijen sustav pomoći u kući i dnevnih boravaka za starije osobe koji sufinancira PSŽ i JLS – dobra suradnja · Udruge uključene u pružanje usluga asistencije (od 2008.godine osobni asistenti preko Udruge osoba s multiplom sklerozom); · Aktivne udruge OSI · Početak organiziranog stanovanja Lipik i Pakrac · Inicijativa Doma Ljeskovica – započinjanje procesa transformacije doma i pružanja usluge organiziranog stanovanja · Socijalna udruga u nastajanju Svitak – bavit će se organiziranim stanovanjem, pomoć mladima edukacije, savjetovanje umrežavanje stručnjaka kao snaga i prilika, · Dobro iskorištena sredstva iz Nacionalnog akcijskog plana za poticanje zapošljavanja · Dobra suradnja razvojne agencije i županije (iako je ova razvojna agencija posljednja osnovana u HR) 	<ul style="list-style-type: none"> · Nema organiziranog strukovnog udruženja socijalnih radnika na području županije koje bi promoviralo unaprijeđenje sustava socijalne skrbi · Nema sustavnog informiranja i koordinacije između sektora i institucija / tijela javne uprave · Nema smještajnih kapaciteta za žrtve obiteljskog nasilja, niti usluga njima namijenjenih · Nema programa za beskućnike niti javne kuhinje, što je u nadležnosti JLS · Nije rješeno sustavno financiranje OCD · Nema dnevnih boravaka za osobe s psihičkim teškoćama, · Nejednaka teritorijalna rasprostranjenost programa pomoći u kući · Nedostatak visoko obrazovanih stručnjaka: psihologa, defektologa, socijalnih radnika · Nema programa podrške za djecu i mlade s PUP-om

PRILIKE	PRIJETNJE/PREPREKE
<ul style="list-style-type: none"> · Novi Zakon o socijalnoj skrb i MSPM će utjecati na negativne trendove u razvoju sustava socijalne skrbi – zajamčena minimalna naknada će se pojednostaviti i biti jedinstvena, informatizacija sustava kao prilika · Mogućnosti korištenja EU fondova · Mogućnost educiranja stručnog osoblja za pisanje projekta besplatno · Mjere aktivne politike zapošljavanja 	<ul style="list-style-type: none"> · Nije bilo natječaja za OCD pružatelje usluga dvije godine i održivost je upitna · Blokiranje mogućnosti za razvoj kroz EU projekte u nedostatku finansijskih sredstava za sufinanciranje i prefinanciranje u JLS i PSŽ · Nedovoljno educiranih ljudskih resursa u području korištenja EU fondova · Loši odnosi/nedostatna koordinacija i suradnja državne i regionalne uprave – različite političke opcije – loše za krajnje korisnike · Novi zakon istovremeno prilika ali i prijetnja jer treba proći prilagodbu u primjeni, nepostojanje nove mreže usluga koju izrađuje MSPM je prepriča planiranju razvoja · Gospodarska situacija i nerazvijenost županije po većini pokazatelja, socijalna isključenost, nema novih radnih mesta, nema potražnje, nema kapaciteta za privlačenje stručnih djelatnika

11. Prioriteti i operativni ciljevi za 2014. i 2015. godinu

Operativni ciljevi su razrađivani prema pet prioritetnih ciljnih skupina kroz godišnje Akcijske planove (u prilogu), u kojima su određene aktivnosti potrebne za postizanje navedenih ciljeva uz podatke o pružateljima usluga, troškove, izvore financiranje i vremenski okvir provedbe.

Starije i nemoćne osobe

Operativni cilj 1: Razvoj dnevnih boravaka i pomoći u kući kao oblik socijalnog uključivanja i skrbi o starijim osobama

Operativni cilj 2: Osigurati održivost postojećih smještajnih kapaciteta domova za starije i nemoćne osobe i podizati kvalitetu smještaja

Obitelj u riziku

Operativni cilj 1: Smanjenje nasilnog ponašanja u obitelji

Operativni cilj 2: Podrška obitelji i kvalitetnom roditeljstvu

Djeca i mlađi bez roditeljske skrbi i djeca i mlađi u riziku od poremećaja u ponašanju

Operativni cilj 1: Organiziranje slobodnog vremena i prevencija maloljetničke delikvencije

Operativni cilj 2: Razvijanje udomiteljstva i specijaliziranog udomiteljstva

Osobe s invaliditetom

Operativni cilj 1: Usluge dnevnog/poludnevog boravka i usluge asistencije za uključivanje osoba s intelektualnim, psihičkim i tjelesnim teškoćama u život zajednice

Operativni cilj 2: Organizirano stanovanje za uključivanje osoba s intelektualnim, psihičkim i tjelesnim teškoćama u život zajednice

Nezaposlene osobe

Operativni cilj 1: Povećanje zapošljivosti kroz ulaganje u ljudske potencijale i jačanje prilagodljivosti svih dionika na tržištu rada

Operativni cilj 2: Promicanje socijalne i profesionalne integracije osoba u nepovoljnem položaju na tržištu rada

12. Praćenje, vrednovanje i izvještavanje

Požeško-slavonska županija će usvojiti redovito praćenje, vrednovanje i izvještavanje o provedbi strateškog Socijalnog plana (2014-2020) i godišnjih Akcijskih planova aktivnosti.

Praćenje:

Tijekom 2014. godine, uz podršku IPA projekta „Podrška sustavu socijalne skrbi u procesu daljnje deinstitucionalizacije socijalnih usluga“, naša županija je razvila sustav praćenja za kvantitativno i kvalitativno praćenje provedbe aktivnosti navedenih u županijskim Akcijskim planovima na godišnjoj razini. Sustav je osmišljen na način da sustavno bilježi i prati provedbu prema prethodno određenim indikatorima i ključnim ciljevima, na temelju redovitog prikupljanja i obrade podataka i informacija o napretku koje prikupljaju pružatelji usluga (organizacije i institucije) koji pružaju usluge navedene u Akcijskim planovima.

Naš sustav praćenja omogućava redovito praćenje napretka u provedbi i to na šestomjesečnoj te kvartalnoj bazi. Također pruža mogućnost praćenja:

- troškova provedbe svake aktivnosti, u pogledu planiranog i izvršenog proračuna;
- planiranog i stvarnog početka provedbe;
- razinu i opseg ljudskih resursa uključenih u pružanje usluga;
- sudjelovanje i uključenost sudionika u svaku uslugu tijekom svake godine, uključujući geografsku pokrivenost korisnika, rodnu ravnopravnost, zadovoljstvo korisnika itd.

Sustav praćenja također daje i statistički pregled postignuća ključnih ciljeva za svaku provedenu aktivnost (putem obojenih zastavica: crna (<25%), crvena (<50%), narančasta

(<75%) i zelena (=>75%) i mjerjenjem napretka prema svakom unaprijed određenom pokazatelju uspješnosti (kvantitativnom i kvalitativnom).

Slike 1-3 u nastavku prikazuju kako izgleda županijski sustav praćenja socijalne skrbi:

Slika 9: Opći podaci o aktivnostima i praćenje troškova

Aktivnost 1 - Praćenje provedbe						
1 Naziv aktivnosti:						
2 Organizacija/institucija zadužena za provedbu						
3 Odgovorna osoba zadužena za provedbu						
4 Vrijeme trajanja aktivnosti	Predviđeni početak (datum)	Predviđeni završetak (datum)	Aktualni početak (datum)	Aktualni završetak (datum)	Ratnjenje s početkom provedbe (Izraženo u danima)	Ukupno vrijeme provedbe
5 Proračun aktivnosti:	Procijenjeni iznos	Potrošeni iznos Kvartal 1	Potrošeni iznos Kvartal 2	Potrošeni iznos Kvartal 3	Potrošeni iznos Kvartal 4	Ukupno potrošeni iznos
Finansijska struktura proračuna (prema izvorima finansiranja)	Ukupan iznos	Županija i/ili Lokalna samouprava	Ministarstva / Nacionalni ulj. EU fondovi	Dostale donacije (Domaće / Strane)	Finansijska participacija korisnika	Drugi
Vrijednost (Kn)						
Postotak (%)						
6 Ključni cilj						% Ostvarenje ključnog cilja

Slika 10: Kvalitativni i kvantitativni pokazatelji uspješnosti provedbe

7	Pokazatelji uspješnosti provedbe		Predviđeno	Ostvareno	Postotak uspješnosti		
	Numerički		[unesi broj]	[unesi broj]	(%)		
					Projiciran postotak uspješnosti		
Kvalitativni							
Predviđeno (objasnit što se predviđalo)							
Ostvareno (objasnit što je ostvareno)							
Komentar (napisati komentar kvalitativno)							
Kvalitetna izraženost ("označi numerički") masovno dostiženih informacija i izvješća akutiranja		Ukupan broj ankutiranih	Nedovoljno zadovoljni (ispod 30%)	Srednje zadovoljni (između 30 i 60%)	Jako zadovoljni (između 60 i 90%)	Potpuno zadovoljni (iznad 95%)	Postotak uspješnosti
Broj %							%

Slika 11: Geografska pokrivenost i rodna ravnopravnost

9	Geografska pokrivenost	Ukupan broj korisnika	% gradskih sredina	% ruralnih sredina			
	Gradskie sredine	Broj redovnih korisnika	Broj povremenih korisnika	Ukupan broj korisnika	Broj pružatelja usluge	Postotak (%) korisnika usluge	Postotak (%) pružatelja usluge
	Naziv mjesta:						
	Naziv mjesta:						
	Naziv mjesta:						
	Naziv mjesta:						
	Naziv mjesta:						
	Seoske sredine	Broj redovnih korisnika	Broj povremenih korisnika	Ukupan broj korisnika	Broj pružatelja usluge	Postotak (%) korisnika usluge	Postotak (%) pružatelja usluge
	Naziv mjesta:						
	Naziv mjesta:						
	Naziv mjesta:						
	Naziv mjesta:						
10	Rodna ravnopravnost	Ukupan broj korisnika	0	% Muškaraca		% Žena	
	Gradskie sredine	Ukupni Broj		Broj muškaraca		Broj Žena	
	Seoske sredine	Ukupni Broj		Broj muškaraca		Broj Žena	

Sustav praćenja je postavljen unutar županijskog Odjela za društvene djelatnosti, a informacije su javno dostupne svim pružateljima socijalnih usluga, te relevantnim nacionalnim i lokalnim institucijama i organizacijama. Sustav je potpuno usklađen s Bazom podataka županijske socijalne skrbi, u kojoj se prikupljaju podaci i informacije o trenutnim uslugama za sve korisničke skupine, o ljudskim resursima te o svim organizacijama i institucijama aktivnim u županijskom socijalnom sektoru. Informacije i podaci se prikupljaju putem obrasca za izvještavanje koji je također usklađen sa sustavom praćenja te Bazom podataka županijske socijalne skrbi.

Izvještavanje:

Sustav praćenja pruža mogućnost automatske obrade širokog spektra informacija prikupljenih tijekom provedbe godišnjih Akcijskih planova te mogućnost izvještavanja županijskom Savjetu za socijalnu skrb, u različitim oblicima, npr.:

- Razina postignuća strateških i operativnih ciljeva, za svaku prioritetnu korisničku skupinu te vrstu pruženih usluga;
- Razina postignuća ključnih ciljeva putem pokazatelja uspješnosti za svaku aktivnost;
- Razina uključenosti korisnika za svaku korisničku skupinu te vrstu pruženih usluga, prema strateškim i operativnim ciljevima;
- Razina troškova po korisničkoj skupini i vrsti usluga, prema strateškim i operativnim ciljevima;
- Razina ljudskih resursa dodijeljenih po korisničkoj skupini i vrsti usluga, prema strateškim i operativnim ciljevima ;
- Razina uključenosti različitih pružatelja usluga (javnih, privatnih, udrug..);
- Razina zadovoljstva korisnika, po aktivnosti, korisničkoj skupini, vrsti usluga itd..;
- Geografska pokrivenost usluga i korisnika, po ruralnim i urbanim područjima, prema vrsti usluge, korisničkoj skupini, spolu, prema strateškim i operativnim ciljevima.

Svi ovi i ostali podaci mogu se prikupljati automatski te prezentirati statistički i grafički.

Vrednovanje:

Vrednovanje će se provesti u tri faze. Obavit će ga nezavisni evaluator s odličnim poznavanjem lokalnog i nacionalnog konteksta socijalne skrbi, kojeg je odabrao Savjet za socijalnu skrb, kako slijedi.:

- *Prethodno (Ex-Ante) vrednovanje* – prema Matrici prethodnog vrednovanja, tijekom prva 2-3 mjeseca 2014. godine, kako bi se osigurala: kvalitetna provjera cijelokupnog projekta; identifikacija slabosti koje bi mogle dovesti u pitanje učinkovitu provedbu; i izrada plana za smanjenje rizika i definiranje odgovarajućih prilagodbi same provedbe s ciljem osiguranja učinkovitije provedbe; () ;
- *Srednjoročno vrednovanje* – tijekom 2017. godine, prema Matrici srednjoročnog vrednovanja, kako bi se pratilo i vrednovao napredak te kvaliteta provedbe na pola puta same provedbe; te
- *Naknadno (Ex-Post) vrednovanje* – tijekom 2021. godine, prema prethodno definiranoj Matrici naknadnog vrednovanja, kako bi se pratila i vrednovala sveukupna kvaliteta provedbe te održivost aktivnosti financiranih tijekom perioda provedbe.

Osim toga, mi ćemo provesti prethodno i naknadno vrednovanje svakog godišnjeg Akcijskog plana, kako bismo mjerili i vrednovali kvalitetu dizajna i provedbe.

Za tu svrhu, naša županija će primijeniti napredni sustav vrednovanja razvijen tijekom 2014. uz pomoć IPA projekta "Podrška sustavu socijalne skrbi u procesu daljnje deinstitucionalizacije socijalnih usluga" u provedbi Oxford Policy Management-a. Prethodno vrednovanje Akcijskih planova za 2014.godinu je provedeno tijekom projektnih radionica o vrednovanju na kojima su predstavnici deset županija međusobno procjenjivali Akcijske planove drugih županija.

13. Proces konzultacija

Ovo posljednje poglavlje prikazuje naš pristup konzultacijama s dionicima socijalne skrbi i korisnicima tijekom svih faza razvoja strategije. Isto tako, opisuje kako ćemo nastaviti s konzultacijama tijekom faze provedbe strategije.

Polazište u razradi Strateškog plana socijalnih usluga bilo je naše duboko uvjerenje da su konzultacije, kako s dionicima tako i s korisnicima, važne u razvoju suvremenih socijalnih usluga kako bi iste učinkovitije odgovorile na prepoznate potrebe. Proces bi trebao biti što je moguće više otvoren i konzultativan te u svoj razvoj uključiti što više ključnih dionika, pružatelja i korisnika usluga.

Jedno od najvažnijih načela koje je u podlozi našeg rada jest načelo transparentnosti i sudjelovanja u pružanju socijalnih usluga

Svaka osoba ima pristup informacijama o svojim temeljnim pravima unutar sektora socijalne skrbi, koja su utvrđena zakonom, kao i mogućnost osporavanja svih formalnih odluka o uključivanju u usluge ili isključivanju iz njih. Korisnike usluga treba poticati na sudjelovanje i podržavati u procesu planiranja i razvoja socijalnih usluga u njihovoј zajednici. Vodimo se načelom partnerstva, odnosno uključenosti svih ustanova, udruga, građana, korisnika i drugih dionika;

Prihvaćanjem ovakvog pristupa namjera nam je bila uspostaviti praksu konzultacija kao i metode za konzultacije s građanima, organizacijama i skupinama tijekom razvoja Strategije, pristup koji će se nastaviti tijekom faze praćenja ili provedbe strategije kao i njezine trajne revizije i dorade.

Naš pristup u razradi ove strategije temelji se na nekoliko ključnih načela:

- **Budi spreman na promjenu** – prije konzultiranja i informiranja građana o našim aktivnostima, bitno je da budemo spremni na promjene u skladu s mišljenjima i stajalištima koje će s nama podijeliti zainteresirane skupine s kojima se konzultiramo.
- **Primijenite planirani pristup** – budući da učinkovit proces konzultiranja i informiranja javnosti zahtijeva planiranje i dosljednost, vrlo je važno od samoga početka jasno reći što konzultiranje i informiranje javnosti obuhvaća kao i za što će se koristiti rezultati i uvidi koji proizađu iz procesa konzultacija.
- **Pobrinite se da dobro razumijete ciljeve i svrhu procesa konzultacija** – to znači izvrsno razumjeti pravu namjeru procesa konzultacija. To pomaže u osmišljavanju najprikladnijih i najučinkovitijih metoda konzultiranja.

- ***Uzmite u obzir različite skupine s kojima ćete se konzultirati*** – radi se o različitim interesnim skupinama, kao što su: javno mnjenje, skupine u lokalnoj zajednici, korisnici usluga, udruge, privatne organizacije i tijela javne uprave. Različite skupine imaju različite potrebe i interes pa je važno da budemo svjesni njihovih interesa i očekivanja te da ih uzmemu u obzir.
- ***Pristup koji je sklon uključivanju*** – jedna od ključnih vrijednosti jesu jednake mogućnosti i zato uključivanje svih osoba i skupina predstavlja legitiman interes koji je dragocjen u procesu konzultacija.
- ***Primijenite različite metode konzultiranja*** – ovisno o okolnostima, osigurajte prikladnu upotrebu različitih metoda.
- ***Najavite ljudima što će se dogoditi*** – tako da ljudi koji su uključeni dobro razumiju što mogu očekivati od procesa javnih konzultacija i na koje će se način njihova stajališta koristiti i ostvariti kako bi se njihova očekivanja ispunila u najvećoj mogućoj mjeri.

Do danas je u razradi i planiranju strategije kao i u odlučivanju sudjelovalo velik broj različitih organizacija. Tu su organizacije i tijela javne uprave zastupljeni u županijskom Savjetu za socijalnu skrb, u užim i širim radnim skupinama za socijalno planiranje: županijski Upravni odjel za društvene djelatnosti; domovi socijalne skrbi, centri za socijalnu skrb, HZZ, udruge i ostali dionici koji su aktivni na području socijalne skrbi. Jednako tako, o nacrtu plana konzultirali smo se s Ministarstvom socijalne politike i mladih. Posebno su se angažirale i uključile nevladine organizacije koje su redovito slale svoje komentare i prijedloge te slobodno sudjelovale na skupnim sastancima. Imali smo stalnu podršku županijske uprave što je procesu razvoja strategije dalo legitimnost i pozornost.

Unutar predložene strukture, organizacija procesa konzultacija bit će u domeni Upravnog odjela za društvene djelatnosti i članova županijskog Savjeta za socijalnu skrb, uže i šire radne skupine za socijalno planiranje. Te će skupine zauzvrat dobiti podršku Županijske skupštine, kojoj je najviši prioritet komunikacija i konzultacije s građanima i biračkim tijelom. Svaka organizacija uključena u radne skupine za izradu strategije preuzima obvezu da se poveže s ostalim osobljem i korisnicima usluga unutar svoje organizacije kao i s drugim skupinama koje pružaju iste ili slične usluge ili rade s istom prioritetnom skupinom korisnika.

Kada nacrti Strateškog plana socijalnih usluga i Akcijskog plana socijalnih usluga (2015) budu izrađeni, bit će dostupni široj javnosti za komentare i konačne izmjene i dopune prije nego što ih se uputi u Županijsku skupštinu. Namjera je ostaviti mjesec dana za slanje komentara prije nego što se Plan finalizira. Plan će također biti prezentiran na odgovarajućim događajima koje će organizirati Županija, a koji će biti popraćeni objavama i osvrtima u tisku.

Nacrt Strateškog plana bit će dostupan na internetskoj stranici Županije u svrhu konzultacija, a rezultati postupka konzultacija također će biti tamo objavljeni.

Nakon što Županijska skupština odobri Strategiju, bit će nam drago zaprimiti mišljenja i komentare građana o pristupu i uslugama koje su iznesene u strategiji. To će nam pomoći u sastavljanju idućeg Akcijskog plana socijalnih usluga (2016) i Strateškog plana za nadolazeće razdoblje. Nastavit ćemo se konzultirati i uključivati građane putem javnih anketa, fokus grupe i drugih mehanizama te ćemo i nadalje prikupljati povratne informacije najširih skupina dionika i korisnika usluga o učinkovitom pružanju socijalnih usluga i provedbi Socijalnog plana i Akcijskih planova socijalnih usluga (2014. i 2015.) Kako bismo započeli s tim procesom, na kraju ovog dijela prilažemo i listić za komentare koji je predviđen za vaša

stajališta – molimo vas da ih ispunite i pošaljete. Zahvaljujemo vam što ste odvojili vrijeme da pročitate Socijalni plan.

Iskoristit ćemo svaku priliku da prikupimo mišljenja javnosti pomoću medija i informativnih kampanja koje će popratiti sve aktivnosti u socijalnom sektoru. Oslonit ćemo se na podršku medija u širenju informacija o provedbi strategije i usluga koje obuhvaća.

Rezultat ovog strateškog procesa planiranja jest bolje razumijevanje potreba i želja građana vezano uz socijalne usluge na koje ovaj Socijalni plan predstavlja odgovor struke.

Prilozi

1. Upitnik o Socijalnom planu
2. Članovi radnih skupina za socijalno planiranje
3. Akcijski plan aktivnosti za 2014.godinu (objavljen u „Požeško slavonskom službenom glasniku br. 7 od 18. prosinca 2013. odine)
4. Akcijski plan aktivnosti za 2015.godinu

Prilog 1: Upitnik

Namjera ovog upitnika jest da nam pomogne saznati vaša stajališta glede ovog dokumenta. Zahvaljujemo vam na doprinosu.

1. Mislite li da je ovaj dokument koristan za socijalni sektor u vašoj županiji?

- a) Da
- b) Ne
- c) Ne znam

2. Molimo vas da izrazite svoje slaganje ili neslaganje sa sljedećim izjavama:

	Slažem se u potpunosti	Slažem se	Ne slažem se	Uopće se ne slažem
Strategija je jednostavna za čitanje.				
Naša vizija i misija realno je postavljena u odnosu na budućnost socijalnih usluga u županiji.				
Naša su načela relevantna.				
Definirani prioriteti ujedno su i najrelevantniji.				
Sustav koji se predlaže odgovara na potrebe korisnika usluga.				
Utvrđeni troškovi/resursi su ostvarivi.				

3. Po vašem mišljenju koji su glavni problemi u sadašnjem sektoru socijalne skrbi u županiji?

Molimo navedite najmanje tri glavna problema:

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____

4) Strategija ima pet prioriteta. Mislite li da bi trebala uključivati i neke druge prioritete?

- a) Da
- b) Ne

Ako ste odabrali „Ne“ molimo vas prijeđite na pitanje br. 6.

5) Koje socijalne prioritete biste predložili?

---

6) U kojoj mjeri uspješna provedba strateških ciljeva odgovara na socijalne potrebe sljedećih skupina korisnika:

	U vrlo velikoj mjeri	U velikoj mjeri	U maloj mjeri	U vrlo maloj mjeri
Prioritet 1: Starije i nemoćne osobe				
Prioritet 2: Obitelji u riziku				
Prioritet 3: Djeca i mladi bez roditeljske skrbi i u riziku od poremećaja u ponašanju				
Prioritet 4: Osobe s invaliditetom				
Prioritet 5: Nezaposleni				

7. Molimo odaberite najmanje tri kanala informiranja o napretku provedbe strategije i poredajte ih po važnosti od 1 (najvažniji) do 3 (najmanje važan).

- a) Organizacija tematskih rasprava
- b) Javne sjednice nadležnih tijela
- c) Udruge i neformalne skupine zainteresiranih građana
- d) Članci u tisku
- e) Radio – TV kampanje
- f) Bilten
- g) Internetska stranica
- h) Ostalo (navedite što)

9. Ostali primjedbe i prijedlozi vezani uz strategiju:

Molimo navedite:

Naziv organizacije iz koje dolazite .....

Vaše radno mjesto .....

10. Želite li da vas konzultiramo tijekom provedbe strategije?

- a) Da
- b) Ne

Molimo pošaljite upitnik na: zora.bosnjak@pszupanija.hr

Prilog 2: Članovi radnih skupina za socijalno planiranje u PSŽ

Savjet za socijalnu skrb Požeško-slavonske županije

IME I PREZIME		INSTITUCIJA	FUNKCIJA
1.	Mirjana Novak	Dom za starije i nemoćne osobe Velika	Predsjednica Savjeta
2.	Martina Vlašić	Centar za socijalnu skrb Požega	član
3.	Dubravka Šebić Stoček	Centar za socijalnu skrb Pakrac	Član
4.	Ljiljana Žanetić	Zavod za zapošljavanje, Područni ured Požega	član
5.	Željka Vučković-Spajić	Ured državna uprave u PSŽ	član
6.	Daniel Stipić	Grad Pleternica	član
7.	Snježana Marić	„MI“ Udruga roditelja djece s posebnim potrebama, Požega	član
8.	Miroslav Bagarić	Požeško-slavonska županija - Upravni odjel za društvene djelatnosti	član
9.	Zora Bošnjak	Požeško-slavonska županija - Upravni odjel za društvene djelatnosti	Član

Glavna radna skupina za socijalno planiranje

IME I PREZIME		INSTITUCIJA	FUNKCIJA
1	Zora Bošnjak	Požeško-slavonska županija - Upravni odjel za društvene djelatnosti	Viša savjetnica za socijalnu skrb
2	Martina Vlašić	Centar za socijalnu skrb Požega	Ravnateljica
3	Dubravka Šebić Stoček	Centar za socijalnu skrb Pakrac	Ravnateljica
4	Mirjana Novak	Dom za starije i nemoćne osobe Velika	Ravnateljica
5	Irena Čavec	Dom za starije i nemoćne osobe Požega	Ravnateljica
6	Dijana Tomić Šain	Obiteljski centar Požeško-slavonske županije	Ravnateljica
7	Goran Nikles	Dom za djecu i mlađe punoljetne osobe Lipik	Ravnatelj
8	Rada Matoš	Dom za psihički bolesne odrasle osobe Ljeskovica	Socijalna radnica
9	Ljiljana Žanetić	Zavod za zapošljavanje, Područni ured Požega	Rukovoditeljica Odsjeka za profesionalno usmjeravanje i obrazovanje

10	Željka Vučković-Spajić	Ured državna uprave u PSŽ	Voditeljica službe za društvene djelatnosti
11	Snježana Marić	„MI“ Udruga roditelja djece s posebnim potrebama, Požega	Stručni suradnik
12	Nataša Mandić	Društvo multiple skleroze Požege	Administrator
13	Duško Kliček	Grad Pakrac, Gradsko društvo Crvenog križa Pakrac	Ravnatelj
14	Daniel Stipić	Grad Pleternica	Voditelj Odsjeka za društvene djelatnosti i opće poslove
15	Miroslav Bagarić	Požeško-slavonska županija - Upravni odjel za društvene djelatnosti	Viši upravni referent

Radna skupina za socijalno planiranje

IME I PREZIME		INSTITUCIJA	FUNKCIJA
1	Marija Lokner-Zanetti	Grad Lipik – UO za gospodarstvo i društvene djelatnosti	Pročelnica
2	Irena Martinek	Program „Dnevni boravak i pomoć u kući“	Voditeljica programa
3	Vlatka Dukanović	OŠ „Dobriše Cesarića“ Požega	Prof. socijalni pedagog
4	Ivana Bukvić Belac	OŠ „Braće Radića“ Pakrac	Prof. logoped
5	Iva Šnajder	Obrtnička škola Požega	Ravnateljica
6	Miroslav Zelenika	Hrvatski Crveni križ Društvo Crvenog križa PSŽ	Ravnatelj
7	Natalija Uzelac	Obiteljski centar Požeško-slavonske županije	Vježbenik
8	Rahela Pranjić	HZZ PU Požega	Pripravnik psiholog
9	Ana Račić	CZSS Požega	Vježbenica
10	Tajana Pavić	Regionalna razvojna agencija Požeško-slavonske županije	Stručni suradnik za gospodarstvo
11	Radmila Relić-Zerdin	Udruga "Latika", Pakrac - Lipik	Predsjednica udruge
12	dr. sc. Vesna Vlašić	Požeško-slavonska županija - Upravni odjel za društvene djelatnosti	Pročelnica
13	Ferdinand Troha	Požeško-slavonska županija	Zamjenik župana za društvene djelatnosti
14	Ivan Vlahović	Dom za psihički bolesne odrasle osobe Ljeskovica, Čaglin	v.d. Ravnatelj

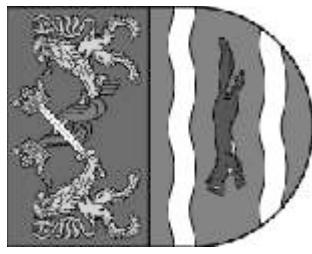
Prilog 3: Akcijski plan za 2014.godinu

(objavljen u „Požeško slavonskom službenom glasniku br. 7 od 18. prosinca 2013. godine)

Prilog 4: Akcijski plan za 2015.godinu

Prilog 4: Akcijski plan za 2015. godinu

Požeško slavonska županija

**Akcijski plan socijalnih usluga za 2015. godinu
za Požeško slavonsku županiju**

NAZIV PRIROITETA: STARIJE I NEMOĆNE OSOBE					
Operativni cijl br. 1 Razvoj dnevnih boravaka i pomoći u kući kao oblik socijalnog uključivanja i skrbi o starijim osobama					
Aktivnost 1.1	Početak /Datum Završetak/Datum m	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi
Osigurati uslugu pomoći u kući (PUK) za 350 korisnika	Siječanj - prosinac 2015.	Pružatelj usluge Pomoći u kući odabran temeljem javnog poziva MSPM		Trošak po izvršenoj usluzi iznosi 36,78 kn za dostavu gotovog obroka 24,08 kn.	MSPM, korisnik, Grad
Pokazatelji uspiešnosti:					Cilj:
Indikatori:	<ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj korisnika po gradovima i općinama/ Broj korisnika • Broj korisnika usluge pomoći u kući / Broj pružatelja usluge pomoći u kući • Broj ukupno radnih sati pružene usluge pomoći u kući /dnevno / tjedno i mješevno • Broj korisnika usluge pomoći u kući koje žive u ruralnim sredinama 				
Aktivnost 1.2	Početak /Datum Završetak/Datum m	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi
Osigurati pružanje usluga organiziranih dnevnih aktivnosti za starije osobe	Siječanj - prosinac 2015.	Pružatelj usluge dnevnih aktivnosti odabran temeljem javnog poziva MSPM	-	406.000,00 kn godišnje osigurava MSPM , JLPS	MSPM JLPS
Pokazatelji uspiešnosti:					

Indikatori:				Cilj:		
<ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj korisnika po gradovima i općinama/ Broj korisnika dnevnih boravaka • Broj organiziranih dnevnih boravaka • Broj korisnika po dnevnom boravku /dnevno/tjedno i mjesечно • Broj osobja (od toga broj stručnih radnika) uključenog u rad dnevnih boravaka • Ukupan broj radnih sati pružanja usluga od strane stručnjaka u dnevnim boravcima /dnevno/tjedno i mjesечно 						
				Cilj:		
Aktivnost 1.3	Početak /Datum Završetak/Datu m	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi		
Nastavak pružanja usluge Pomoći u kući na području Čaglina, Kutjeva i Pakracu	Siječanj - prosinac 2015.	Pružatelj usluge odabran temeljem javnog poziva MSPM	-	Trošak po izvršenoj usluzi iznosi 36,78 kn za dostavu gotovog obroka 24,08 kn.		
Pokazatelji uspješnosti				Cilj:		
Indikatori:						
<ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj korisnika • Broj korisnika na području Čaglina / Broj korisnika na području Kutjeva i broj korisnika na području Pakraca • Broj novih korisnika uključenih tijekom 2015. godine • Broj angažiranih gerontodomaćica uključenih u pružanje usluge pomoći u kući • Broj korisnika usluge dnevno/tjedno i mjesечно 				Održati uslugu pomoći u kući za najmanje 100 korisnika sa područja Pakraca, Kutjeva i Čaglina.		
Aktivnost 1.4	Početak /Datum Završetak/Datu m	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi		
Održavanje postojećih usluga pomoći u kući - organiziranje prehrane za 3 korisnika Doma za starije i nemoćne Velika te 1 korisnika Doma Baketarić (Piternica)	Siječanj - prosinac 2015.	Dom za starije i nemoćne Velika Doma za starije i nemoćne Baketarić (Piternica)	-	13,00 kn po obroku- Dom Velika 25,00 kn po obroku- Dom Baketarić		

Indikatori:	Pokazatelji uspješnosti			Cilj: Održan kontinuitet usluge pomoći i njegu u kući i organiziranje prehrane tijekom cijele 2015. godine, 3 korisnika Doma Baketarić korisnika doma Baketarić	
	Aktivnost 1.5	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	
Indikatori:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj korisnika usluge organizirane prehrane • Broj obroka dnevno/tjedno i mjesечно • Broj gerontodomaćica/osoba uključenih u pružanje usluge • Broj korisnika usluge pomoći i njega u kući dnevno / tjedno i mjesечно • Ukupan broj radnih sati pružene usluge pomoći njega u kući / dnevno/tjedno i mjesечно 	Siječanj - prosinac 2015.	CZSS, JLS	-	Cilj: CZSS u suradnji s domovima odabire zainteresirane korisnike, CZSS odabire i educira udomitelje Naknada udomiteljima: 2.000kn mješevi
Aktivnost 1.6	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi
Indikatori:	Pokazatelji uspješnosti			Cilj: Tijekom 2015. godine, na području Županije minimalno 4 novih udomiteljskih obitelji uz postojećih 20 udomiteljskih obitelji koje pružaju skrb za starije osobe	
Aktivnost 1.6	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi

<ul style="list-style-type: none"> Odabrana lokacija Izrađena tehnička projektna dokumentacija Izrađen proračun i pripremljena metodologija i elaboracija aktivnosti projekta i definirane sve ciljne grupe korisnika Formirano partnerstvo između organizacija ili skupljene pismene izjave podrške svih partnerskih organizacija, za potrebe kompletiranje prijave aplikacije na EU natječaje 	Projekt prijavljen na EU natječaje objavljene tijekom 2015. godine				
Aktivnost 2.2	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi
Podizanje smještajnih standarda u CK Pakrac- Domu u Marinom selu	Siječanj – prosinac 2015.	Crveni križ-GD Pakrac i Grad Lipik	350.000 kn (150.000 Ministarstvo graditeljstva)	350.000 kn (150.000 Ministarstvo graditeljstva)	Crveni križ-GD Pakrac Grad Lipik Ministarstvo graditeljstva
Pokazatelji uspješnosti				Cilj:	
<p>Indikator:</p> <ul style="list-style-type: none"> Izrađena projektna dokumentacija s tehničkim rješenjem za ugradnju novog pročišćivača otpadnih voda Odabir i kupovina pročišćivača otpadnih voda prema tehničkim uvjetima, na osnovu odobrenog projekta Instalacija novog pročišćivača prema dinamici odobrenog projekta 	<p>Ugrađen kvalitetan i funkcionalan novi pročišćivač otpadnih voda</p>				
Aktivnost 2.3	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi
Osiguravanje skrbi za 187 osobe na stalnom smještaju	Siječanj - prosinac 2015.	Dom za starije i nemoćne osobe - Požega	3.463.122,00 kn iz decentraliziranih sredstava	9.443.122,00 kn godišnji trošak doma	Korisnik, obitelj korisnika ili drugi obveznici plaćanja, županija, Grad Požega, MSPM
Pokazatelji uspješnosti				Cilj:	
<p>Indikator:</p>					

<p>Aktivnost 2.4</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Početak /Datum Završetak/Datum</th><th>Odgovornost za provedbu</th><th>Udio županijskih sredstava</th><th>Troškovi</th><th>Resursi</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Siječanj - prosinac 2015.</td><td>Dom za starije i nemoćne osobe - Velika Lipik</td><td>3.595.918,00 kn iz decentraliziranih sredstava</td><td>6.315.918,00 kn godišnji trošak doma</td><td>Korisnik, obitelj korisnika ili drugi obveznici plaćanja, Županija, MSPM</td></tr> </tbody> </table> <p>Indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> Broj postojećih korisnika Broj korisnika koji su napustili stalni smještaj Broj novih korisnika uključenih u stalni smještaj Ukupan broj zaposlenih u Domu za starije i nemoćne osobe, koji su uključeni u organizaciju i pružanje usluge korisnicima 	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi	Siječanj - prosinac 2015.	Dom za starije i nemoćne osobe - Velika Lipik	3.595.918,00 kn iz decentraliziranih sredstava	6.315.918,00 kn godišnji trošak doma	Korisnik, obitelj korisnika ili drugi obveznici plaćanja, Županija, MSPM	Popunjeno kapacitet 176 korisnika i kvalitetno osigurana skrb za svih korisnika na zadovoљstvo korisnika			
Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi										
Siječanj - prosinac 2015.	Dom za starije i nemoćne osobe - Velika Lipik	3.595.918,00 kn iz decentraliziranih sredstava	6.315.918,00 kn godišnji trošak doma	Korisnik, obitelj korisnika ili drugi obveznici plaćanja, Županija, MSPM										
<p>Aktivnost 2.5</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Početak /Datum Završetak/Datum</th> <th>Odgovornost za provedbu</th> <th>Udio županijskih sredstava</th> <th>Troškovi</th> <th>Resursi</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Siječanj - prosinac 2015.</td> <td>Dom za starije i nemoćne "Andelak" – Lipik</td> <td></td> <td>3.200 kn po korisniku/mjesečno (MSPM)</td> <td>Korisnik, obitelj korisnika ili drugi obveznici plaćanja, MSPM</td> </tr> </tbody> </table> <p>Indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> Broj postojećih korisnika Broj korisnika koji su napustili stalni smještaj Broj novih korisnika uključenih u stalni smještaj 	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi	Siječanj - prosinac 2015.	Dom za starije i nemoćne "Andelak" – Lipik		3.200 kn po korisniku/mjesečno (MSPM)	Korisnik, obitelj korisnika ili drugi obveznici plaćanja, MSPM	Popunjeno kapacitet s 130 korisnika i kvalitetno osigurana skrb za svih korisnika na zadovoљstvo korisnika		Cilj: Popunjeno kapacitet s 130 korisnika i kvalitetno osigurana skrb za svih korisnika na zadovoљstvo korisnika	
Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi										
Siječanj - prosinac 2015.	Dom za starije i nemoćne "Andelak" – Lipik		3.200 kn po korisniku/mjesečno (MSPM)	Korisnik, obitelj korisnika ili drugi obveznici plaćanja, MSPM										
<p>Aktivnost 2.6</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Početak /Datum Završetak/Datum</th> <th>Odgovornost za provedbu</th> <th>Udio županijskih sredstava</th> <th>Troškovi</th> <th>Resursi</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Siječanj - prosinac 2015.</td> <td>Dom za starije i nemoćne "Andelak" – Lipik</td> <td></td> <td>3.200 kn po korisniku/mjesečno (MSPM)</td> <td>Korisnik, obitelj korisnika ili drugi obveznici plaćanja, MSPM</td> </tr> </tbody> </table> <p>Indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> Broj postojećih korisnika Broj korisnika koji su napustili stalni smještaj Broj novih korisnika uključenih u stalni smještaj 	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi	Siječanj - prosinac 2015.	Dom za starije i nemoćne "Andelak" – Lipik		3.200 kn po korisniku/mjesečno (MSPM)	Korisnik, obitelj korisnika ili drugi obveznici plaćanja, MSPM	Popunjeno kapacitet s 26 korisnika i kvalitetno osigurana skrb za sve korisnike na zadovoљstvo korisnika		Cilj: Popunjeno kapacitet s 26 korisnika i kvalitetno osigurana skrb za sve korisnike na zadovoљstvo korisnika	
Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi										
Siječanj - prosinac 2015.	Dom za starije i nemoćne "Andelak" – Lipik		3.200 kn po korisniku/mjesečno (MSPM)	Korisnik, obitelj korisnika ili drugi obveznici plaćanja, MSPM										

<p>• Ukupan broj zaposlenih u Domu za starije i nemoćne osobe, koje su uključeni u organizaciji i pružanju usluge korisnicima</p>			
Aktivnost 2.6	Početak /Datum Završetak/Datum m	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava
Osiguravanje skrbi za 63 osobe: 53 na stalnom smještaju; 10 na privremenom smještaju	Siječanj - prosinac 2015.	Dom za starije i nemoćne osobe Baketarić, Pleternica	- 2.430.000,00 kn godišnje
Pokazatelji uspješnosti			Cilj:
<ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj korisnika na stalnom smještaju / Broj postojećih i broj novih • Ukupan broj korisnika na privremenom smještaju / Broj postojećih i broj novih • Broj zaposlenih u Domu Baketarić, uključeno u pružanju usluge korisnicima 			Kvalitetno osigurana skrb za ukupno 53 korisnika na zadovoljstvo korisnika
Aktivnost 2.7	Početak /Datum Završetak/Datum m	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava
Osiguravanje skrbi za 65 osoba na stalnom smještaju izvan vlastite obitelji u skrbi za starije i nemoćne osobe u Marinom Selu	Siječanj - prosinac 2015.	GD Crvenog križa Pakrac	- 2.500.000,00 kn godišnje
Pokazatelji uspješnosti			Cilj:
<ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj korisnika / Broj postojećih i broj novih korisnika • Broj zaposlenih uključenih u pružanju usluge korisnicima 			Popunjjen kapacitet doma s 65 korisnika i kvalitetno osigurana skrb za sve korisnike na zadovoljstvo korisnika
Aktivnost 2.8	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava
			Troškovi
			Resursi

Osiguravanje skrbi za 27 osoba na stalnom smještaju (kapacitet 18 Katić, 9 Galic)	m	Siječanj - prosinac 2015.	Obiteljski dom Dario Katić, Požega, Obiteljski dom Marina Galić, Bektež	2.800 kuna mjesечно po korisniku (cjenik MSPM)	Korisnik, obitelj korisnika ili drugi obveznici plaćanja, MSPM
Pokazateљи успјешности					
Indikatori:	Cilj: Popunjeno kapacitet Doma Katić s 18 korisnika i kapacitet Doma Galić s 9 korisnika i kvalitetno osigurana skrb				
<ul style="list-style-type: none"> - Ukupan broj korisnika u Obiteljskom domu Katić (postojeći i novi) / Broj korisnika u Obiteljskom domu Galić (postojeći i novi) - Ukupan broj osoblja Doma Katić / Ukupan broj osoblja Doma Galić, koje je uključeno u organizaciju i pružanju usluge korisnicima 					

NAZIV PRIORITETA: OBITELJ U RIZIKU					
Operativni cilj br. 1 Smanjenje nasilnog ponašanja u obitelji					
Aktivnost 1.1	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi
Educirati 3 stručnjaka za psihosocijalni tretman počinitelja nasilja i započeti s provođenjem tretmana	Siječanj - prosinac 2015	CZSS Požega CZSS Pakrac	-	30.000kn (uključuje okvirno 10.000 kn po osobi, odnosno troškove smještaja i dnevnice), pružatelj edukacije: Modus Zagreb	financira MSPM iz decentraliziranih sredstava i Ministarstvo pravosuđa
Pokazatelji uspješnosti					Cilj:
<p>Indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broj prijavljenih stručnjaka za edukaciju za rad s počiniteljima nasilja • Broj sati edukacije • Broj stručnih djelatnika CZSS Požega i broj stručnih djelatnika CZSS Pakrac koji su završili edukaciju za rad s počiniteljima nasilja • Uspješno završene edukacije za 3 stručnjaka • Broj korisnika usluga s kojima su educirani stručnjaci provedli tretman • Broj tretmana i Ukupan broj sati tretmana • Evaluacija (ili Anketa) zadovoljstva korisnika tretmana • Smanjenje recidiva kod tretiranih počinitelja nasilja za 50% 					3 grupe od 8 počinitelja nasilja prošle su 4-mjesečni tretman tijekom 2015.godine
Aktivnost 1.2	Početak /Datum Završetak /Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi
Uspostavljanje kontakta sa žrtvama obiteljskog nasilja uz osiguranje usluge savjetovanja i pomaganja – očekivano oko 50 korisnika	Siječanj - prosinac 2015.	CZSS		Radno vrijeme CZSS djelatnika	MSPM

Pokazatelji uspješnosti			
Indikatori:	Cilj:		
<ul style="list-style-type: none"> · Broj izrađenih planova sigurnosti za žrtve obiteljskog nasilja · Broj korisnika kojima su namijenjeni planovi sigurnosti · Broj pruženih savjetodavnih usluga za žrtve obiteljskog nasilja · Broj sati savjetodavnih usluga dnevno / tjedno i mjesечно · Broj korisnika savjetodavnih usluga · Broj korisnika jednokratnih pomoći · Ukupan iznos dodijeljenih jednokratnih pomoći 	<p>Pružene adekvatne i kvalitetne usluge za 50 žrtava obiteljskog nasilja, prema individualnim potrebama i procjeni stručnih radnika</p>		
Aktivnost 1.3	Početak /Datum Završetak /Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava
Upućivanje žrtava obiteljskog nasilja u sigurne kuće uz pružanje usluge savjetovanja i pomaganja	Siječanj - prosinac 2015.	CZSS Pakrac CZSS Požega	Troškove skloništa snosi JLS
Pokazatelji uspješnosti			
Indikatori:	Cilj:		
<ul style="list-style-type: none"> · Broj osoba koji su sami zatražili zaštitu kao žrtve obiteljskog nasilja / Broj djece i broj odraslih · Broj osoba koji su prijavljeni od strane drugih osoba ili organizacija da su bili žrtve obiteljskog nasilja / Broj djece i broj odraslih · Broj osoba upućenih i zbrinutih u sigurnim kućama / Broj djece i broj odraslih · Prosječno vrijeme trajanja postupka zbrinjavanja u sigurne kuće od momenta prijave žrtve nasilja 	<p>Kvalitetno i brzo pružene usluge zbrinjavanja u sigurne kuće u najkrćem mogućem vremenu, za sve građane Županije koji su bili žrtve obiteljskog nasilja</p>		
Operativni cilj br. 2 Podrška obitelji i kvalitetnom roditeljstvu	Aktivnost 2.1	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu
			Udio županijskih sredstava
Resursi			

Održavanje psihosocijalne podrške i savjetovanja (kroz grupni rada s djecom i roditeljima (obuhvaća program "kreativne radionice", "Coyjeće ne ljuti", "Polazak u školu", "Rastimo zajedno...") za okvirno 30 korisnika po radionici godišnje	Siječanj - prosinac 2015.	CZSS i Podružnica Obiteljski centar (OC) PSŽ	Radno vrijeme djelatnika CZSS i Podružnice OC	MSPM
Indikatori:	Pokazatelji uspješnosti		Cilj:	
	<p>Ukupan broj korisnika / Broj djece</p> <p>Broj održanih radionica grupnog rada</p> <p>Ukupan broj sati grupnog rada s djecom i roditeljima</p> <p>Broj stručnih djelatnika Podružnice OC koji su pružali usluge grupnog rada</p> <p>Evaluacija (ili Anketa) zadovoljstva korisnika</p>		<p>Pružena usluga za 30 korisnika u 2015. u grupnim aktivnostima programski osmišljenim i namijenjenim za razvoj kvalitetnog roditeljstva</p>	
Aktivnost 2.2	Početak /Datum Završetak /Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi
	Siječanj - prosinac 2015.	CZSS i Podružnica OC PSŽ	-	Radno vrijeme djelatnika Podružnice OC
Indikatori:	Pokazatelji uspješnosti		Cilj:	
	<p>Ukupan broj korisnika / Broj djece / Broj obitelji</p> <p>Broj održanih individualnih susreta u 2015. godini</p> <p>Ukupan broj sati individualnog rada</p> <p>Broj stručnih djelatnika Podružnice OC uključenih u pružanje usluge</p> <p>Evaluacija (ili Anketa) zadovoljstva korisnika usluge</p>		<p>Održati kontinuitet pružanja usluge individualnog rada sa djecom i roditeljima/ obitelji i uključeno 110 korisnika u 2015. Godini</p>	

NAZIV PRIROITETA: DJECA I MLADI bez roditeljske skrbi i DJECA I MLADI u riziku od poremećaja u ponašanju					
Operativni cilj br. 1 Organiziranje slobodnog vremena, savjetovanje i prevencija maloletničke delikvencije					
Aktivnost 1.1	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za pružanje usluge	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi
Razviti uslugu poludnevног boravka u CZSS Požeša, Podružnica Obiteljski centar (OC) PSŽ za 6-8 djece u Požegi	Siječanj - prosinac 2015.	CZSS Požeša, Podružnica OC PSŽ	-	Financirano iz MSPM i HZZ postojećih programa (3.200 od HZZ-a mjesечно po korisniku mjeru javnih radova)	CZSS Požeša, Podružnica OC PSŽ oprema i prostor, MSPM
Pokazatelji uspiješnosti					Cilj: Početak pružanja usluge poludnevног boravka za 6-8 djece od ožujka 2015.
Indikatori:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj korisnika • Ukupan broj zaposlenih Podružnici OC uključeni u rad i/ili organizaciju rada sa djecom poludnevног boravka • Broj stručnih djelatnika uključenih u pružanje usluge • Broj sati pružene usluge dnevno / tjedno i mjesечно • Datum početka pružanja usluge poludnevнog boravka 				
Aktivnost 1.2	Početak /Datum Završetak	Odgovornost za pružanje usluge	Udio županijskih	Troškovi	Resursi

Indikatori:	Cilji:
<p>Održati poludnevni boravak za 8 djece i mladih i proširiti uslugu na još 7 djece, poludnevni boravak proširiti na djecu iz Pakraca (stan u Bolničkoj ulici 72/1) za 8 korisnika.</p> <p>Poludnevni boravak proširiti na djecu iz Poljane (stan u ulici Lj. Gaja 12) za 9 korisnika.</p>	<p>Siječanj - prosinac 2015.</p> <p>Dječji dom Lipik</p> <p>-</p> <p>sredstava</p> <p>Ukupni trošak Doma je 2,8 milijuna kuna godišnje</p> <p>MSPM</p>
Aktivnost 1.3	Cilji:
<ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj korisnika poludnevnog boravka • Broj korisnika koji su započeli koristiti uslugu poludnevnog boravka prije siječnja 2015. godine • Broj korisnika dnevnog boravka tijekom 2015. godine • Broj sati pružene usluge korisnicima /dnevno /tjedno i mjesечно za korisnike poludnevnog boravka • Broj sati pružene usluge dnevnog boravka dnevno/tjedno i mjesечно • Ukupan broj zaposlenih uključenih u pružanju usluge poludnevnog i/ili dnevnog boravka • Broj stručnih djelatnika uključenih u pružanje usluge • Evaluacija (ili Anketa) zadovoljstva korisnika usluge 	<p>Tijekom 2015. godine poludnevni boravak polazi 25 korisnika, a planirano je proširenje na još 8 korisnika iz Badajevine početkom š.g.2015/2016.</p> <p>Pokazatelji uspješnosti</p> <p>Cilji:</p> <p>Radno vrijeme djelatnika Podružnice OC PSŽ, Dječjeg doma Lipik, 3.400 kuna bruto plaća za djelatnike Podružnice OC iz programa javnih radova</p> <p>Resursi</p> <p>MSPM</p> <p>HZZ kroz program javnih radova</p>

<p>Aktivnost 1.4</p> <p>Poticjanje volonterstva mlađih i organizirane vrušnjačke pomoći u učenju s ciljem uključivanja 3 skupine tijekom 2015.</p>	Početak /Datum Završetak /Datum	Odgovornost za pružanje usluge	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi
	Siječanj - prosinac 2015.	OŠ na području županije, CZSS i Podružnica OC PSŽ Dječji dom Lipik	-	Radno vrijeme zaposlenih u CZSS, OC i OŠ, Doma Lipik	MSPM, MZOS HZZ kroz program javnih radova JLS
Pokazatelji uspješnosti					
Cilj:					
<p>Indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> Broj identificiranih potencijalnih korisnika vrušnjačke pomoći u učenju Broj prijavljenih volontera za pružanje usluge vrušnjačke pomoći u učenju Ukupan broj volontera uključenih u vrušnjačku pomoći u učenju /broj skupine za vršnjačku pomoći u učenju Broj osobija OŠ / Broj osobija CZSS i broj osobija Podružnice OC uključenih u poticanje volonterstva mlađih Broj sati pružene vrušnjačke pomoći u učenju Broj korisnika usluge vrušnjačke pomoći u učenju 	Početak /Datum Završetak /Datum	Odgovornost za pružanje usluge	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi
	Siječanj - prosinac 2015.	CZSS Požega, Podružnica OC Požega pruža uslugu u svom prostoru	-	Djelatnici Podružnice OC uz korisnike HZZ programa javnih radova i korisnike stručnog osposobljavanja (SOR).	MSPM HZZ program javnih radova
Aktivnost 1.5					
<p>Info centar za djecu i mlade u gradu Požegi – s naglaskom na objedinjavanje informacija o izvanskoškolskim aktivnostima na jednom mjestu</p>					

Indikatori:	Pokazatelji uspješnosti				Cilj:	
	Aktivnost 1.6	Početak / Datum Završetak / Datum	Odgovornost za pružanje usluge	Udio županijskih sredstava		Troškovi
Odabran i opremljen ured Info Centra do kraja ožujka 2015. godine	Siječanj – prosinac 2015.	Dječji dom Lipik	-	Radno vrijeme zaposlenih	Tijekom 2015. godine u Požeškom otvoreni i operativan Info centar u sklopu Podružnice OC koji je na raspolaganju 8 sati dnevno djeci i mladima	MSPM
Broj stručnih djelatnika Podružnice OC Požeško-slavonske uprave u radu Info centra						
Broj radnih sati Info Centra dnevno / tjedno i mjesечно						
Broj korisnika usluga Info Centra dnevno / tjedno i mjesечно						
Izradena Baza informacija o izvanškolskim aktivnostima						
Izradena i postavljena Internet web strana Info Centra						
Pokazatelji uspješnosti				Cilj:		
Indikatori:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj djece korisnika usluge • Broj odraslih osoba korisnika usluge • Broj stručnog osobja uključenog u pružanje usluge 				Uključiti minimalno 25 korisnika u uslugu informiranja i savjetovanja u 2015.g.	
Aktivnost 1.7	Početak / Datum Završetak / Datum	Odgovornost za pružanje usluge	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi	
	Siječanj – prosinac 2015.	Dječji dom Lipik	-	Radno vrijeme zaposlenih	MSPM	
Pokazatelji uspješnosti				Cilj:		
Indikatori:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj djece korisnika usluge • Broj stručnog osobja uključenog u pružanje usluge • Vrste pružene usluge 				10 korisnika je tijekom 2015. bilo uključeno u program podrške, i prosječna ocjena zadovoljstva korisnika je = ili >4	

Operativni cilj br. 2 Razvijanje udomiteljstva i specijaliziranog udomiteljstva					
Aktivnost	Početak/Datum Završetak/Datum	Odgovornost za pružanje usluge	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi
Održati postojećih 8 udomiteljskih obitelji za djecu i mlađe s područja županije uz pružanje podrške i educiranje još 2 udomiteljske obitelji. Paralelno, rad sa dvadesetak udomiteljskih obitelji na području Daruvara u dogovoru s nadležnim CZSS (potpisani ugovor o suradnji - rad s udomiteljima, edukacija i evaluacija) te promocija udomiteljstva	Siječanj - prosinac 2015. CZSS Požeško Pakrac Dječji dom Lipik	CZSS Požeško Pakrac Dječji dom Lipik	2.000 kuna mjesечно po udomljenom djetetu Edukaciju udomitelja provode djeLATNICI CZSS, patronažne sestre i liječnik opće prakse – nema dodatnog troška Resursi D.D. Lipik	MSPM financira uslugu udomitelja Edukacija udomitelja – radno vrijeme zaposlenih CZSS	MSPM
Pokazatelji uspješnosti					Cilj:
<p>Indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj udomiteljskih obitelji na području Županije • Ukupan broj djece udomljeno u udomiteljskim obiteljima na području Županije • Broj organiziranih edukativnih sastanaka i radionica za udomitelje • Broj udomiteljskih obitelji koje su završile edukaciju • Ukupan broj stručnih djeLATNIKA uključeni u edukaciju udomitelja • Broj udomitelja koji su sudjelovali u savjetovanju • Broj sati savjetovanja stručnih djeLATNIKA s udomiteljima 					Do kraja 2015. godine, 10 udomiteljskih obitelji pruža skrb o djeci i mladima te 30 obitelji s područja PSŽ i Daruvara ocjenjuje pruženu podršku ocjenom =ili<0 4
Aktivnost 2.2	Početak/Datum Završetak /Datum	Odgovornost za pružanje usluge	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi
Pripremiti individualne planove promjene za djecu bez adekvatne roditeljskih skrbi na stalnom smještaju u D.D.Lipik za postojecih 11 korisnika i 2-3 nova (koliko se očekuje tijekom 2015.), a tijekom 2015. godine, početkom nove š. g., broj djece smanjiti na 1 grupu djece, točnije 8 korisnika.	Siječanj - prosinac 2015.	Dječji dom Lipik		2,8 mil kuna godišnji trošak Doma	MSPM

Pokazatelji uspješnosti				Cilj:										
Indikatori:				<p>Tijekom 2015. godine, smanjen broj djece bez roditeljske skrbi za 30 % na trajnom smještaju u Dječjem domu Lipik kao rezultat uspješnog udomljenja djece u udomiteljske obitelji</p>										
Aktivnost 2.3				<table border="1"> <thead> <tr> <th>Početak /Datum Završetak /Datum</th><th>Odgovornost za pružanje usluge</th><th>Udio županijskih sredstava</th><th>Troškovi</th><th>Resursi</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Siječanj - prosinac 2015.</td><td>Dom za djecu Lipik</td><td></td><td>Stan je vlasništvo Doma Lipik, jedini trošak su režije (u okviru 2,8 mil troškova Doma)</td><td>MSPM</td></tr> </tbody> </table>	Početak /Datum Završetak /Datum	Odgovornost za pružanje usluge	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi	Siječanj - prosinac 2015.	Dom za djecu Lipik		Stan je vlasništvo Doma Lipik, jedini trošak su režije (u okviru 2,8 mil troškova Doma)	MSPM
Početak /Datum Završetak /Datum	Odgovornost za pružanje usluge	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi										
Siječanj - prosinac 2015.	Dom za djecu Lipik		Stan je vlasništvo Doma Lipik, jedini trošak su režije (u okviru 2,8 mil troškova Doma)	MSPM										
Pokazatelji uspješnosti				Cilj:										
Indikatori:				<p>Pružena usluge logističke podrške za zajednički život za dvoje punoljetnih mladih koji žive u stambenoj zajednici u Gradu Lipiku uz pružanje podrške za njihovo osposobljavanje za samostalni život</p>										
Aktivnost 2.4				<table border="1"> <thead> <tr> <th>Početak /Datum Završetak /Datum</th><th>Odgovornost za pružanje usluge</th><th>Udio županijskih sredstava</th><th>Troškovi</th><th>Resursi</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Siječanj – prosinac 2015.</td><td>Dječji dom Lipik</td><td>-</td><td>Radno vrijeme zaposlenih</td><td>MSPM</td></tr> </tbody> </table>	Početak /Datum Završetak /Datum	Odgovornost za pružanje usluge	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi	Siječanj – prosinac 2015.	Dječji dom Lipik	-	Radno vrijeme zaposlenih	MSPM
Početak /Datum Završetak /Datum	Odgovornost za pružanje usluge	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi										
Siječanj – prosinac 2015.	Dječji dom Lipik	-	Radno vrijeme zaposlenih	MSPM										
Pokazatelji uspješnosti				Cilj:										
Indikatori:				<ul style="list-style-type: none"> Broj korisnika /broj muškog spola / broj ženskog spola Broj osobija Doma za djecu Lipik uključenih u pružanje usluge podrške osamostaljivanju korisnika Broj sati pružene podrške dnevno / tjedno i mjesечно Evaluacija (ili Anketa) zadovoljstva korisnika usluge Broj korisnika osposobljeno za samostalni život tijekom 2015. godine 										

• Broj osobija Doma za djecu Lipik uključenih u pružanje usluge podrške • Broj sati pružene podrške dnevno / tjedno i mjesечно • Evaluacija (ili Anketa) zadovoljstva korisnika usluge • Broj korisnika osposobljeno za samostalni život tijekom 2015. godine	savjetovanja i pomaganja tijekom 2015.

NAZIV PRIORITETA: OSOBE S INVALIDITETOM					
Operativni cilj br. 1 Usluge dnevnog/ poludnevног boravka i usluge assistencije za uključivanje osoba s invaliditetom u život zajednice					
Aktivnost	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi
Nastavak usluge polu/dnevног boravka u udruzi „MI“ za 15-20 djece i osoba s poteškoćama u razvoju na području PSŽ.	Siječanj - prosinac 2015.	Udruga MI	230.000 kn-Udruga MI	HZZ-javni radovi, Sredstva udruge osigurana kroz programe i projekte „MI“	
Nastavak usluge polu/dnevног boravka i radno rehabilitacijske aktivnosti u udruzi Latica za 15-20 djece i osoba s invaliditetom i s intelektualnim teškoćama koje žive na području Pakracia i Lipika		Udruga Latica	250.000 godišnje-Latica	MSPM trogodišnji program - Latica	
Nastavak usluge poludnevног boravka – kreativne radionice za odrasle osobe oštećena sluha, razmjena informacija na znakovnom jeziku, društvene igre – pikado, šah, stolni nogomet. Održavanje seminarai i radionica, tribine. Pružanje stručne podrške članovima udruge – savjetodavna podrška, informiranje o pravima, rad sa članstvom. Poludnevнim boravkom obuhvaćeno je 50 gluhih i nagluhih osoba s područja Grada Požege i Županije Požeško-slavonske. Ukupan broj članova Udruge – 100.		Udruga gluhih i nagluhih osoba Grada Požege i Županije Požeško-slavonske	260.000 kn Udruga gluhih i nagluhih osoba Grada Požege i Županije Požeško-slavonske	Financijska sredstva udruge osigurana kroz programe i projekte	
Indikatori:		Pokazatelji uspješnosti		Cilj:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj korisnika dnevног boravka u udruzi Latica • Broj djece / Broj odraslih (za svaku udrugu posebno) • Broj ukupnog osoblja uključenog u rad i organizaciju dnevног boravka / Broj stručnog osoblja 		<p>Osigurana održivost usluge za 15-20 djece i osoba s poteškoćama u razvoju na području PSŽ,</p>			

<p>Aktivnost 1.2</p> <p>uključenog u pružanje usluge</p> <ul style="list-style-type: none"> Broj radnih sati stručnog osoblja /dnevno/tjedno i mješevično (za svaku udrugu posebno) 	<p>Početak /Datum Završetak/Datum</p> <p>Priprema i provođenje usluge patronaže na području PSŽ</p> <p>Siječanj – prosinac 2015.</p>	<p>Odgovornost za provedbu</p> <p>Dom za psihički bolesne odrasle osobe Ljeskovica,</p>	<p>Udio županijskih sredstava</p> <p>-</p>	<p>Troškovi</p> <p>Cca 25.000kn godišnje</p>	<p>Resursi</p> <p>MSPM Ljudski resursi Doma Ljeskovica HZZ-javni radovi, Lokalna zajednica, ESF</p>
Pokazateљи успјешности					
Indikatori					
<ul style="list-style-type: none"> Broj korisnika (po dobi, po spolu, urbanoj-ruralnoj sredini) Broj osoblja uključenog u pružanje usluge Broj sati pružene podrške dnevno/ tjedno/ mješevično Anketa zadovoljstva korisnika 	<p>Početak /Datum Završetak/Datum</p> <p>Siječanj - prosinac 2015.</p>	<p>Odgovornost za provedbu</p> <p>Dom za psihički bolesne odrasle osobe "Ljeskovica" – Čaglin</p>	<p>Udio županijskih sredstava</p> <p>-</p>	<p>Troškovi</p> <p>20.800.800,00 Kn</p>	<p>Resursi</p> <p>Korisnik, obitelj korisnika ili drugi obveznici plaćanja, MSPM (za 170 korisnika)</p>
Aktivnost 1.3					
Izrada individualnih planova promjene za 299 korisnika i privremenim smještaj za 3 korisnika uz nastojanje da im se osigura najprimjereniji oblik skrbi u suradnji s PSŽ i ostalim županijama odakle dolaze korisnici (124 korisnika s područja županije, dok su ostali iz cijele RH)	<p>Početak /Datum Završetak/Datum</p> <p>Siječanj - prosinac 2015.</p>	<p>Odgovornost za provedbu</p> <p>Dom za psihički bolesne odrasle osobe "Ljeskovica" – Čaglin</p>	<p>Udio županijskih sredstava</p> <p>-</p>	<p>Troškovi</p> <p>20.800.800,00 Kn</p>	<p>Resursi</p> <p>Korisnik, obitelj korisnika ili drugi obveznici plaćanja, MSPM (za 170 korisnika)</p>

		Pokazatelji uspješnosti					
Indikatori:		Cilj:					
<ul style="list-style-type: none"> - Ukupan broj korisnika - Broj osoba na stalnom smještaju / Broj korisnika na privremenom smještaju - Broj stručnih djelatnika uključeno u pružanje usluge - Broj radnih sati stručnih djelatnika /dnevno /tjedno i mjesечно - Ukupan broj ostalog osoblja koje je uključeno u rad i organizaciju funkcioniranja Doma Ljeskovica - Broj korisnika koji su napustili stalni smještaj tijekom 2015. godine i postali korisnici izvaninstitucionalnog oblika skrbi - Broj korisnika koji su napustili privremeni smještaj tijekom godine i postali korisnici izvaninstitucionalnog oblika skrbi 		<p>Osigurana adekvatna skrb za sve postojeće korisnike Doma Ljeskovica uz nastojanje smanjenja broja korisnika na stalnom smještaju za 10% i brojak korisnika na privremenom smještaju za 80%</p>					
Aktivnost 1.4		Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi Resursi		
Osiguravanje 5 osobnih asistenata kroz Društvo multiple skleroze Požege i 6 asistetenata Udruga osoba s invaliditetom Grada Požege i PSŽ	Siječanj - prosinac 2015.	Društvo multiple skleroze Požege Udruga osoba s invaliditetom Grada Požege i PSŽ	-	ukupno 484.000,00	MSPM		
Indikatori:		Cilj:					
<ul style="list-style-type: none"> - Broj prijavljenih asistenata - Broj izabranih asistenata - Broj radnih sati obuke izabranih asistenata - Broj stručnog osoblja angažiranog za obuku osobnih asistenata - Broj korisnika kojima odabrani osobni asistenti pružaju uslugu tijekom 2014 godine - Ukupan broj radnih sati osobnih asistenata /dnevno/tjedno i mjesечно 		<p>Pružena usluga za najmanje 11 korisnika uz najmanje 2 novo odabranih i obučenih osobnih asistenata</p>					

Aktivnost 1.5	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi
Trogodišnji program Videći pratitelj – Udruga slijepih županije Požeško-slavonske (1 videći pratitelj) i Udruga slijepih Pakrac-Lipik (1 videći pratitelj); Trogodišnji program Tumač/prevoditelj – Udruga gluhih i nagluhih osoba grada Požege i županije požeško-slavonske (1 tumač/prevoditelj hrvatskog znakovnog jezika);	Siječanj - prosinac 2015.	Udruga slijepih županije Požeško-slavonske i Udruga slijepih Pakrac-Lipik	-	MSPM	
Pokazatelji uspješnosti					Cilj:
Indikatori: <ul style="list-style-type: none"> • Broj prijavljenih asistenata • Broj izabranih asistenata • Broj radnih sati obuke izabranih asistenata • Broj stručnog osoblja angažiranog za obuku osobnih asistenata • Broj korisnika kojima odabrani osobni asistenti pružaju uslugu tijekom 2015. godine • Ukupan broj radnih sati asistenata /dnevno/tjedno i mjesечно 					Osigurana podrška tumača prevoditelja za 35 korisnika (gluhih osoba) i videoćeg pratitelja za 15 korisnika (slijepih i slabovidnih osoba) u 2015.
Aktivnost 1.6	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi

Usluga pomoćnika u nastavi: 32 pomoćnika za 32 učenika osigurana kroz projekt: "PETICA ZA DVOJE – Pomoć-Edukacija-Tim-Integracija-Ciljanost-Afirmacija ZA DVOJE"	Šk god 2014/2015	Grad Požega u suradnji sa školama	-	1.399.709,55	ESF HR 2.2.04. Osiguranje pomoćnika učenicima s teškoćama u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno obrazovnim ustanovama)
Indikatori:		Pokazatelji uspiešnosti	Cilj:		
Aktivnost 1.7	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi
Usluga pomoćnika u nastavi; 44 djece sa 29 pomoćniku u nastavi u 11 škola PSŽ. Naziv projekta: OBRAZUJMO SE ZAJEDNO!	Šk god 2014/15, 3.11.2013.- 30.6.2014.	Udruga Osmijeh u suradnji sa školama PSŽ	-	1.176.600,00	MZOS, Javni poziv za prijavu projekata udrug koje pružaju usluge pomoćnika u nastavi učenicima s teškoćama u razvoju za 2014/15. šk god
Indikatori:		Pokazatelji uspiešnosti	Cilj:		
<ul style="list-style-type: none"> · broj učenika koji su koristili pomoć u nastavi · broj osoba koje su angažirane u status Pomoćnik/ca u nastavi u radu s učenicima s teškoćama · broj osoba koje su zapoštene u provedbi ovog projekta, · podizanje svjetli stanovištva o potrebnama djece s teškoćama u razvoju, 					

Operativni cilj br. 2 Organizirano stanovanje za uključivanje osoba s intelektualnim, psihičkim i tjelesnim teškoćama u život zajednice					
Aktivnost	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi
Nastavak usluge organiziranog stanovanja za 13 korisnika i širenje obuhvata na 20 osoba s intelektualnim teškoćama u 4 stambene jedinice u Pakracu (12 korisnika) i u 3 stambene jedinice u Lipiku (8 korisnika) uz proširenje usluge za još 5 korisnika u 2015. godini	Siječanj - prosinac 2015.	Udruga za promicanje inkluzije		5.400 po korisniku mjesечно (uslugu plaća MSPM)	MSPM (trogodišnji program) i Ugovorne usluge
Pokazatelji uspješnosti					Cilj:
Indikatori: <ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj korisnika • Broj korisnika u Pakracu / Broj korisnika u Lipiku • Broj stambenih jedinica u Pakracu / Broj stambenih jedinica u Lipiku • Ukupan broj osoblja / broj asistenata i broj stručnih djelatnika koji pružaju podršku korisnicima organiziranog stanovanja • Broj radnih sati asistenata i broj radnih sati stručnih djelatnika uključenih u pružanje usluga /dnevno/tjedno i mjesечно 					Do kraja 2014 godine 20 osoba s intelektualnim teškoćama živi u organiziranom stanovanju na području PSŽ
Aktivnost 2.2	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi
Osiguranje usluge organiziranog stanovanja za minimalno 8 korisnika u 2015. te nastavak pripremnih radnji za daljnji razvoj usluge	Siječanj – prosinac 2015.	Dom za psihički bolesne odrasle osobe "Ljeskovica" – Čaglin			MSPM Stanovi JLS ili najam
Pokazatelji uspješnosti					Cilj:
Indikatori: <ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj korisnika u institucionalnom smještaju • Broj korisnika smještaja u domu pripremljeno za organizirano stanovanje 					Tijekom prvih 3 mjeseca, odabir i stručna priprema odabranih korisnika i priprema

<ul style="list-style-type: none"> Broj stručnih djelatnika uključenih u pripremu korisnika za život u stambenim jedinicima Ukupan broj radnih sati pripreme korisnika /dnevno/tjedno i mješevično Broj korisnika koji su izasli iz institucije u organizirano stanovanje Broj pripremljenih stambenih jedinica u organizaciji Doma Ljeskovica / Broj korisnika po stambenoj jedinici Broj ukupnog osoblja / broj asistenata i broj stručnih djelatnika uključeni u pružanju usluga podrške korisnicima smještenim u stambene jedinice Broj radnih sati podrške asistenata i broj sati pružene podrške stručnih djelatnika/dnevno/tjedno i mješevično 	<p>Odobranih stambenih jedinica, a od travnja 2015., 8 korisnika iz Doma Ljeskovica smješteno u organiziranom stanovanju</p>										
Aktivnost 2.3	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Početak /Datum Završetak/Datum</th><th>Odgovornost za provedbu</th><th>Udio županijskih sredstava</th><th>Troškovi</th><th>Resursi</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Siječanj - prosinac 2015.</td><td>PSŽ – udruge odabранe putem javnog poziva</td><td>125.000 kn</td><td>PSŽ</td><td></td></tr> </tbody> </table>	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi	Siječanj - prosinac 2015.	PSŽ – udruge odabранe putem javnog poziva	125.000 kn	PSŽ	
Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi							
Siječanj - prosinac 2015.	PSŽ – udruge odabранe putem javnog poziva	125.000 kn	PSŽ								
Indikatori: <ul style="list-style-type: none"> Broj udruga uključenih u sufinciriranje Ukupan broj članova uključenih udruga Ukupan broj primljenih zahtjeva za sufinciranje Ukupan broj odobrenih zahtjeva za sufinciranje 	<p>Cilji:</p> <p>Pružena finansijska potpora za najmanje 10 organizacija civilnog društva koje pružaju usluge osobama s invaliditetom</p>										

NAZIV PRIORITETA: NEZAPOSLENI**Operativni cilj br. 1
Povećanje zapošljivosti kroz ulaganje u ljudske potencijale i jačanje prilagodljivosti svih dionika na tržištu rada**

Aktivnost 1.1	Početak /Datum	Završetak/Datum	Odgovornost za pružanje usluge	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi
1.1. Poticanje i promicanje prilagodljivosti i pokretljivosti na tržištu rada NPPZ						

1.1.1. Povećanje mobilnosti radne snage	Siječanj – prosinac 2015.	HZZ	-	22.000 Eura (165000kn) kroz program IPA Leonardo daVinci za 10 nezaposlenih osoba	HZZ /MRMS; Savjetnici HZZ-a za EU projekte i profesionalno usmjeravanje.
Pokazatelji uspješnosti					

Indikatori:

- Ukupan broj korisnika projekta mobilnost /broj muškog spola / broj ženskog spola
- Broj korisnika projekta mobilnost upućenih na praksu u inozemstvu
- Evaluacija (ili Anketa) korisnika projektnih aktivnosti
- Broj korisnika koji su pronašli stalni posao nakon sudjelovanja u projektu /broj muškaraca / broj žena

1.1.2 Privremeno i sezonsko zapošljavanje	Siječanj – listopad 2015.	HZZ	Plaćeni troškovi prijevoza za sezonice na moru – oko 200.000kn	HZZ/MRMS; redovni posao savjetnika zaduženog za sezonsko zapošljavanje
Pokazatelji uspješnosti				

Indikatori:	Cilj:		
	<ul style="list-style-type: none"> · Broj osoba koji su zatražili pokrivanje troškova prijevoza · Broj korisnika kojima su bili odobreni i plaćeni troškovi prijevoza /broj muškaraca/ broj žena · Ukupan iznos zatraženog sufinanciranja troškova prijevoza · Ukupan iznos plaćenih troškova prijevoza · Ukupan broj zaposlenih osoba na sezonskom rad u turizmu i Ukupan broj zaposlenih privremeno u poljoprivredi 	Podržano oko 800 sezonaca za zaposlenje u turizmu i oko 500 za zaposlenje u poljoprivredi, preko pokrivanje njihovih putnih troškova prijevoza	
1.1.3 Promicanje samozapošljavanja	Siječanj – prosinac 2015.	HZZ	
			Pokazatelji uspješnosti
Indikatori:			Cilj:
<ul style="list-style-type: none"> Izrađeni kriteriji za dodjeljivanje potpore Broj prijavljenih kandidata Broj odabranih korisnika potpore /broj muškaraca / broj žena 			Odobrena i pružena potpora za oko 100 osoba tijekom 2015. godine
1.1.4 Unapređivanje vještina traženih na tržištu rada kod nezaposlenih osoba (NO)	Siječanj – prosinac 2015.	HZZ	
			Pokazatelji uspješnosti
Indikatori:			Cilj:
<ul style="list-style-type: none"> Broj korisnika / broj muškaraca/ broj žena Broj održanih radionica Broj predavača Ukupan broj sati održanih radionica Evaluacija (ili Anketa) zadovoljstva korisnika 			Pružena stručna pomoć za oko 700 nezaposlenih osoba kroz organizaciju radionica za unapređenje vještina na tržištu rada
1.1.5 Kontinuirano uključivanje što većeg broja NO u osposobljavanje za tržište rada.	Siječanj – prosinac 2015.	HZZ, ustanove za obrazovanje odraslih	
			Pokazatelji uspješnosti
			Cilj:
			Ovisno o programu, plaćeno iz NPPZ, ESF

		Pokazatelji uspješnosti		(oko 1.000.000kn)
		Pokazatelji uspješnosti		
Indikatori:		Cilj: 40 nezaposlenih osoba uključeno u obrazovne aktivnosti (stručno osposobljavanje)		
<ul style="list-style-type: none"> • Broj direktnih korisnika / broj muškaraca/broj žena • Evaluacija (ili Anketa) zadovoljstva korisnika 				
1.1.6 Potpora mladima u stjecanju radnog iskustva	Siječanj – prosinac 2015.	HZZ, poslodavci	NPPZ – 11 mjera iz „Paketa za mlade“ – ESF – nove mjere u primjeni od 1.7.2013.	HZZ/MRMS
Indikatori:		Cilj: Smanjena stopa nezaposlenosti mlađih za 10 %		
<ul style="list-style-type: none"> • Broj prijavljenih mlađih u program HZZ-a za stjecanje radnog iskustva • Broj odabranih mlađih za korisnike programa 11 mjera HZZ / broj muškaraca / broj žena • Broj mlađih zaposlenih uz mjeru HZZ-a kao rezultat aktivnog sudjelovanja u program mjera / broj muškaraca/ broj žena 				
1.2. Unapređenje rada HZZ-a i ostalih mehanizama potpore razvoju tržišta rada				
1.2.1.Promicanje deficitarnih zanimanja na tržištu rada	Siječanj – prosinac 2015.	HZZ, srednje škole, HOK i HGK i poslodavci	Za korisnike besplatno – radno vrijeme zaposlenih	HZZ/MRMS
Indikatori:		Cilj: Organiziran 1 Sajam poslova, TCŽU, i najmanje 500 individualnih savjetovanja za učenike OŠ i SŠ, uz stručnu pomoć djelatnika HZZ i MRMS i uz prisutnost najznačajnijih poslodavaca aktivnih na području Županije		
<ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj korisnika /broj muškaraca / broj žena • Broj korisnika srednjih škola / broj korisnika HOK / broj korisnika HGK i broj korisnika poslodavaca • Odrižan 1 sajam poslova • Broj individualnih savjetovanja • Ukupan broj sati savjetovanja • Broj stručnih djeletnika HZZ i broj stručnih djeletnika MRMS uključenih u promocijske aktivnosti 				

Operativni cilj br. 2 Promicanje socijalne i profesionalne integracije osoba u nepovoljnem položaju				Indikatori:		
Aktivnost 2.1	Početak /Datum	Završetak/Datum	Odgovornost za pružanje usluge	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi
2.1.Potpore unapređenju programa pomoći HZZ-a osobama u nepovoljnem položaju			Pružatelj edukacije odabran na javnom natječaju		Oko 2.000 kn po djelatniku – ukupno 10.000 kn	HZZ/MRMS uz podršku grant sheme, IPA-IV LPE faza 3
Indikatori:				Cilj:		
<ul style="list-style-type: none"> · Broj prijavljenih korisnika · Broj odabranih korisnika edukacije · Broj izrađenih specifičnih programa za korisnike · Odabran pružatelj edukacije na osnovi javnog natječaja · Broj radnih sati pružene edukacije ospozobljavanja 				Cilj:		

2.1.2. Projekti zajednice za zapošljavanje (javni radovi)	Siječanj – prosinac 2015.	HZZ, JLS, udruge	NPPZ, projekti – oko 4.000.000,00 kn	HZZ/MRMS, JLS i OCD
Pokazatelji uspješnosti			Cilj:	
<p>Indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broj nezaposlenih osoba korisnika projekta / broj muškaraca / broj žena • Broj udruga korisnica projekta • Ukupan broj radnih sati održenih javnih radova sa strane korisnika / dnevno / tjedno i mjesечно • Ukupan iznos isplaćenih sredstava tijekom 2015. godine 			<p>Za 10% povećan broj NO uklijučenih u javne radove – oko 300 NO, u usporedbi s 2014. godinom</p>	
2.2. Potpora unapređenju obrazovnih programa za osobu u nepovoljnem položaju			Cilj:	
<p>Indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj korisnika / broj muškaraca / broj žena • Broj NO iz ugroženih skupina u obrazovnim programima • Broj realiziranih obrazovnih programa • Ukupan broj sati edukacije u okviru obrazovnih programa 			<p>Pružena edukacija za oko 50 NO iz ugroženih skupina u obrazovnim programima za stjecanje osnovnih vještina</p>	
2.2.1. Programi za stjecanje osnovnih obrazovanja i usposobljavanja uskladenih s potrebama/ mogućnostima gospodarskih subjekata kao budućih poslodavaca osobama u nepovoljnem položaju			<p>Pokazatelji uspješnosti</p>	
<p>Indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Siječanj – prosinac 2015. • HZZ, ustanove za obrazovanje odraslih, poslodavci 			<p>Cilj:</p>	
<p>2.2.2. Poticanje obrazovanja djece i odraslih u traženim zanimanjima</p>			<p>Redovni troškovi radnika iz nadležnih ustanova</p>	
<p>Indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Siječanj – prosinac 2015. • HZZ, osnovne i srednje škole, gospodarska i obrtnička komora 			<p>Redovna djelatnost nadležnih</p>	

Indikatori:		Pokazatelji uspješnosti		Cilj:	
<ul style="list-style-type: none"> · Ukupan broj korisnika · Broj djece korisnika / broj odraslih korisnika · Broj posjeta školama · Organiziran tjeđan CŽU · Broj odrižanih radionica profesionalnog savjetovanja učenika · Broj odrižanih radionica profesionalnog savjetovanje NO 		<p>Pružena edukacija i profesionalno savjetovanje za oko 400 učenika i oko 700 NO, kroz realizaciju jednog tjedna CŽU i posjeti školama</p>			
<p>2.2.3.Poticanje i promicanje obrazovanja za sve dobine skupine i marginalizirane društvene skupine</p>		<p>Siječanj – prosinac 2015.</p>		<p>HZZ, MZOS,ustanove za obrazovanje odraslih</p>	
				<p>Projekt MZOS – završavanje OŠ za odrasle</p>	
<p>Indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Broj objavljenih javnih oglasa promocije – tiskat / TV, radio · Broj postavljenih promotivnih plakata na javnim mjestima i po školama · Broj NO korisnika usluge · Broj uključenih ustanova za obrazovanje · Ukupan broj dana organizirane nastave / Ukupan broj sati održane nastave 		<p>Pokazatelji uspješnosti</p>		<p>Cilj:</p> <p>Do kraja 2015. godine, 50 NO aktivno uključenih u završavanje OŠ</p>	
<p>2.2.4.Ospoznavanje i usavršavanje stručnjaka za pružanje novih i inovativnih obrazovnih usluga</p>		<p>Siječanj – lipanj 2015.</p>		<p>HZZ, Gimnazija</p>	
				<p>Uključeni u grupu nastavnika</p>	
<p>Indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Broj stručnjaka uključenih u edukaciju 		<p>Pokazatelji uspješnosti</p>		<p>U okviru IPA IV projekta „G.E.L.“- nositelj Gimnazija u PSŽ</p>	
				<p>Cilj:</p> <p>Do kraja 2015. godine, najmanje 3 stručnjaka osposobljeno za pružanje</p>	

<ul style="list-style-type: none"> Broj dana edukacije <ul style="list-style-type: none"> Ukupan broj radnih sati edukacije Ukupan broj stručnih djelatnika HZZ uključenih u pružanje edukacije 		edukacije za izradu obrazovnih kurikulum
2.3. Potpora olakšanom pristupu tržištu rada i zapošljavanju osoba u nepovoljnem položaju		
2.3.1. Podrška poslodavcima u zapošljavanju osoba s invaliditetom savjetovanje o prilagodbi radnih mjesata i drugim potrebnim radnjama za njihovo zapošljavanje	Siječanj – prosinac 2015.	HZZ, poslodavci Iz NPPZ, ESF Zavod za vještajanje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
Indikatori:	Cilj:	
<ul style="list-style-type: none"> Broj prilagođenih radnih mjesata za osobe u nepovoljnem položaju preko sufinciranja Odabrane osobe za kojima se sufincira prilagodba radnog mjesata / broj muškaraca / broj žena Broj osoba za koje su prilagođena radna mjesata 	Uspješno završena prilagodba za najmanje 3 radna mjesta za OSI preko sufinciranja	
2.3.2. Senzibiliziranje poslodavaca zapošljavanje osoba s invaliditetom kroz promotivne aktivnosti: cijani telefonski pozivi i mailing, promocija financijskih poticaja i primjera pozitivnih zapošljavanja osoba s invaliditetom iz lokalne zajednice	Siječanj – prosinac 2015.	HZZ, obrtnička i gospodarska komora Radno vrijeme zaposlenih HZZ-а HZZ/MRMS
Indikatori:	Cilj:	
<ul style="list-style-type: none"> Broj kontaktiranih poslodavaca Broj zainteresiranih poslodavaca Broj stručnih djelatnika HZZ koji su sudjelovali u aktivnosti Broj pozitivnih primjera koji se upotrebljavaju u promotivne svrhe Broj zaposlenih OSI iz evidencije HZZ-a 	Tijekom 2015. godine, informirano minimalno 50 poslodavaca te zaposleno minimalno 5 osoba	

2.3.3.Osiguravanje bolje lokalne suradnje (između HZZ, JLS, udrugama, poslodavaca i drugih dionika, kroz projekte, savjetovanja, zagovaranje, edukacije i itd.) za zapošljavanje osoba u nepovoljnom položaju kroz projekte koji se bave zapošljavanjem	Siječanj – prosinac 2015.	HZZ, JLS, udruge, poslodavci	Sudjelovanje u udjelu radnog vremena zaposlenika HZZ-a	HZZ/MRMS
Indikatori:	Pokazatelji uspješnosti			
<ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj organizacija koje se bave zapošljavanjem • Ukupan broj organizacija koje se bave zapošljavanje, koje su regulirale međusobne partnerske odnose • Broj izgrađenih lokalnih partnerstava među organizacijama koje se bave zapošljavanjem 	Cilj: Tijekom 2015. godine, na području Županije postignuto partnerstvo i suradnje među raznim organizacijama u 3-5 projekata koji se bave zapošljavanjem			
2.3.4.Omogućavanje obavljanja stručne prakse kao i stjecanja prvog radnog iskustva osoba nepovoljnom položaju	Siječanj – prosinac 2015.	HZZ, obrtnička i gospodarska komora	Iz NPPZ – oko 7.000.000 kn	HZZ/MRMS
Indikatori:	Pokazatelji uspješnosti			
<ul style="list-style-type: none"> • Broj osoba prijavljenih za stručnu praksu • Broj odabranih korisnika stručne prakse /broj muškaraca / broj žena • Broj stručnih djelatnika HZZ-a uključenih u organizaciju stručne prakse • Broj organizacija kod kojih je obavljena stručna praksa tijekom 2015 godine • Ukupan broj dana provedene stručne prakse • Evaluacija (ili Anketa) zadovoljstva korisnika 	Cilj: Tijekom 2015. godine uspješno provedena stručna praksa za oko 250 NO uključenih u ospozobljavanje za zapošljavanje i slične mјere			
2.3.5.Osmišljavanje i poticanje samozapošljavanja osoba u nepovoljnom	Siječanj – prosinac 2015.	HZZ	Iz NPPZ	HZZ/MRMS

položaju (prilagođeni modeli samozapošljavanja)				Pokazatelji uspješnosti	
Indikatori:					
<ul style="list-style-type: none"> · Broj prijavljenih NO za sudjelovanje u prilagođenim modelima HZZ za samozapošljavanje · Broj odabralih NO, korisnika prilagođenih modela HZZ za samozapošljavanje 					Cilj:
Tijekom 204 godine, 10 osoba u nepovoljnem položaju samozaposleno uz potporu HZZ-a					
2.4. Potpora jačanju socijalnog dijaloga kroz rad Lokalnih partnerstva za zapošljavanje (LPZ)					
2.4.1 Teritorijalno i sektorsko umrežavanje potencijalnih socijalnih partnera	Siječanj – prosinac 2015.	HZZ, JLS, udruge		Troškovi prijevoza za sudionike	Redovna djelatnost dionika na tržištu rada, IPA-IV LPE faza 3
Indikatori:					
<ul style="list-style-type: none"> · Broj održanih radnih sastanaka LPZ · Broj organizacija (socijalni partneri) uključenih u rad LPZ · Formirane radne skupine i izabrani koordinatori od strane organizacija uključenih u LPZ · Imenovani predstavnici organizacija u radne skupine LPZ 					Cilj:
Pojačana umreženost aktivnih socijalnih partnera iz raznih sektora na području Županije i održana 2 formalna sastanka LPZ godišnje					
2.4.2 Promoviranje dijaloga između civilnog, javnog i privatnog sektora	Siječanj – prosinac 2015.	HZZ, udruge, poslodavci		Troškovi prijevoza za sudionike	Redovna djelatnost dionika na tržištu rada, IPA-IV LPE faza 3
Indikatori:					
<ul style="list-style-type: none"> · Ukupan broj organizacija uključenih u aktivnosti / broj organizacija iz CS / broj organizacija iz javnog i broj organizacija iz privatnog sektora · Broj održanih radnih sastanaka / broj održanih javnih i otvorenih tribina /broj održanih okruglih stolova · Broj stručnih djelatnika HZZ-a uključenih u promociju, organizaciju i podršku ostvarenja dijaloga 					Cilj:
Tijekom 2015. godine, održana najmanje 1 tribina i 2 okrugla stola u cilju promocije razvoja dijaloga na području Županije					

2.5. Potpora razvoju socijalne ekonomije (socijalno poduzetništvo, zadruge i sl.)				
2.5.1. Senzibiliziranje zajednice za razvoj i primjenu socijalne ekonomije		Siječanj – prosinac 2015.	HZZ, udruge	Troškovi prijevoza za sudionike
		Pokazatelji uspješnosti		
Indikatori:		Cilj:		
		<ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj udruga uključenih u aktivnost • Broj održanih radnih sastanaka / broj javnih tribina i broj okruglih stolova • Broj stručnih djelatnika HZZ uključeni u promociju, organizaciju i podršku senzibiliziranje zajednice 		<p>Tijekom 2015. godine, održana najmanje 1 tribina i 2 okrugla stola u organizaciji HZZ i drugih dionika</p>
2.6. EU projekti				
2.6.1 Politehnička Požeška, projekt: „Studentski poslovni inkubator, kroz znanje do radnog mjesa“ ... (LEDI natječaj)		Siječanj – prosinac 2015	Veleučilište u Požegi	Veleučilište u Požegi, RRA PSŽ, HGK ŽK Požega
				1.222.183,03 kn-besporvratna sredstva –EU, 136.466,73 kn, kroz plaće djeplatnika VUP-a
		Pokazatelji uspješnosti		
Indikatori:		Cilj:		
<ul style="list-style-type: none"> • ukupan broj nezaposlenih osoba s posebnim potrebama uključen u projekt/eduakaciju • broj nezaposlenih osoba s posebnim potrebama koji su izradili poslovni plan za svoju ideju • broj nezaposlenih osoba s posebnim potrebama koji su započeli samostalan posao • broj zaposlenih osoba s posebnim potrebama kroz Projekt 		<p>Razvoj poduzetništva za nezaposlene osobe s posebnim potrebama kroz Studentski poslovni inkubator, te temeljem provedene edukacije pružanje pomoći za 10 najboljih u izrada poslovnih planova za njihove ideje</p>		

Udruga Petplus – Zlatna dolina – socijalno poduzetništvo kao model za integraciju bivših ovisnika o drogama http://www.petplus.hr/golden-valley-zlatna-dolina/	Siječanj – travanj 2015.	Udruga PET PLUS	(137.001,85 €) 1.042.584,07 kn (po prosječnom tečaju za rujan 2014)	IRECOOP Udruga PET PLUS EU socijalni predpristupni fond (IPA IV)
Pokazatelji uspješnosti				
Indikatori:		Cilj:		
<ul style="list-style-type: none"> · Ukupan broj korisnika – 20 korisnika · Edukacija korisnika · Razvijanje radnih vještina korisnika · Uključivanje korisnika u socijalno poduzetništvo · Jačanje kapaciteta socijalne Zadruge PET PLUS 		<p>Povećati mogućnosti održivog zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih bivših ovisnika o drogi, njihovim uključivanjem u socijalno poduzetništvo. Kroz projekt će se, razvojem i osnaživanjem menadžmenta, razvijanjem brand i marketing strategija ojačati kapaciteti Socijalne zadruge PET PLUS kao modela socijalnog poduzetništva, razviti kompetencije i radne vještine bivših ovisnika o drogi za rad u socijalnoj zadruzi, a proizvest će se i prvi proizvodski krug proizvoda za tržište.</p>		